

VALSTYBĖS SAUGUMO KOMITETAS prie LIETUVOS TSR MINISTRŲ TARYBOS
КОМИТЕТ ГОСУДАРСТВЕННОЙ БЕЗОПАСНОСТИ при СОВЕТЕ МИНИСТРОВ ЛССР

РЕВИЗИЯ

976 - 1977 г.г.

ТЕМ. УЧЕТ

1962 - 1963 г.

BAUDŽIAMOJI BYLA
УГОЛОВНОЕ ДЕЛО

№ 61

№ 2-105

Kaltinamasis *Matuko Prano, Antanas*
По обвинению *2 litų, viso 8 asmenų, kaip paaiškinę*
pagal 1958 m. gruodžio 25 d. įstatymą
"Dėl bandymo naikinti atsakomybę už valdymą"
"vienas nusikaltimas" 1 str. 1 dalis ir 1 str. 62 str. 1 dalis.

РЕВИЗИЯ

1983 г.

12.11

tomuose.
TOMŲ.

Tomas
Tom

№ 1

Pardėta	1961 m. rugpjūtį	mėn.	24 d.
Начато	г.	мес.	д.
Baigta	19 m.	mėn.	д.
Окончено	г.	мес.	д.

Arch.
Apr.

№

47837

VSK prie Lietuvos TSR MT (okinitas-archyvinto)
skytinio Archyvas
Архив при Армянском отделении МТБ при ЦМ
Литовской ССР

LIETUVOS YPATINGASIS ARCHYVAS

LIETUVOS TSR VALSTYBĖS SAUGUMO KOMITETAS (KGB)

(fondo pavadinimas)

Vab. saugumo komitetas

(skyriaus pavadinimas)

MATIUKAS PRANAS ANTANO

(bylos antraštė)

gim. 1908m. Maskvoje

ir kiti (iš viso 82m)

Baudžiamoji byla

I f.

Pradeta 1961 09-25

Baigta 1962 06 11

Lapų skaičius 384

F. Nr.

Ap. Nr.

B. Nr.

Saugoti nuolat

Šis dokumentas saugomas
Dokumentais 1961-1962

SĄRAŠAS
О П И С Ъ

документов, находящихся в следственном деле №

	DOKUMENTŲ PAVAŽDŽIMAS НАИМЕНОВАНИЕ ДОКУМЕНТОВ	Lapų Nr. Nr. № листов
1	Kaltinamųjų sąrašas	1
2	Noblaivima įteikti bankrobtojų sąlygos	2-3
3	— " — priimti — " — — " — sąlygos	4
4	— " — įteikti bankrobtojų medžiagą	5-7
5	duod. Paltušinsko J. J. tardymo protokolai 1961. IV. 9.	8-25
6	— " — Paltušinsko J. J. — " — — " — 1961. IV. 10.	26-49
7	— " — Gritas J. B. — " — — " — 1961. IV. 8.	50-55
8	— " — Ramonius Z. J. — " — — " — 1961. I. 19.	56-68
9	— " — Rimkus E. H. — " — — " — 1961. V. 18.	69-74
10	— " — Dimašius A. K. — " — — " — 1961. V. 18.	75-83
11	P. L. Rimkus pareiškimo protokolai 1959. IV. 31.	84-89
12	— " — Jukauskis — " — — " — 1959. IV. 4.	90-92
13	— " — Tieslinskas E. E. — " — — " — 1959. IV. 4.	93-95
14	— " — Blaževičius O. E. — " — — " — 1959. IV. 50.	96-99
15	— " — Vaitkūnas J. J. — " — — " — 1959. IV. 6.	100-103
16	P. L. Kuiperio pareiškimas	104
17	— " — Lapinskas — " — — " —	105
18	P. L. Melniko pareiškimas 1959. IV. 15.	106-113
19	— " — Melniko — " — — " — 1959. IV. 16.	114-15
20	Bankrobtojų sąlygų sąrašas apie bankrobtojų veiklą	116-120
21	Noblaivima bankrobtojų kaltinimai	121-122
22	— " — pareiškimo karta — " — karta	123
23	— " — įteikti kaltinimų karta	124
24	Kaltinimo karta kaltinimo protokolais	125-126
25	Kaltinimo karta — " — — " —	124
26	Turto karta įteikti kaltinimų sąrašas	128-130
27	Kaltinimo karta kaltinimo karta	131-132
28	Bankrobtojų kaltinimų sąrašas	133
29	Bankrobtojų kaltinimų karta	134
30	Kaltinimo karta kaltinimo karta	135
31	Kaltinimo karta	136
32	Noblaivima kaltinimų sąrašas karta	137
33	Karta 1961. 6.	138

Титул № № п/п	ДОКУМЕНТŲ PAVADINIMAS НАИМЕНОВАНИЕ ДОКУМЕНТОВ	Лapai Nr. Nr. № № листов
34	Pasirūpinimas iš duomen. m. I.	139
35	Pašto siuntų statistika	140
36	Išsilaikymo pajūmų	141-142
37	Kar. Kabineto P.A. apskaitos protokolas. 1961.5.2	143-150
38	" " Kabineto P.A. " " " " 1961.5.2	151-156
39	" " Kabineto P.A. " " " " 1961.5.2	157-161
40	" " Kabineto P.A. " " " " 1961.5.3	162-167
41	Metavimena patikrinti kabineto jė	169-171
42	Kabineto jė kabineto apskaitos protokolas. 1961.5.5	172-179
43	" " " " " " " " 1961.5.5	180-185
44	" " " " " " " " 1961.5.15	186-189
45	" " " " " " " " 1961.5.21	190-195
46	" " " " " " " " 1961.5.27	196-201
47	" " " " " " " " 1961.5.28	202-204
48	" " " " " " " " 1961.5.3	205-213
49	" " " " " " " " 1961.5.4	214-214
50	" " " " " " " " 1961.5.30	218-219
51	" " " " " " " " 1961.5.28	220-222
52	" " " " " " " " 1961.5.10	223-225
53	" " " " " " " " 1961.5.15	226-237
54	" " " " " " " " 1961.5.12	238-242
55	" " " " " " " " 1961.5.4	243-244
56	Metavimena papildyti kabineto jė	245-246
57	Kar. Kabineto apskaitos protokolas. 1961.5.15	248-256
58	" " " " " " " " 1961.5.15	257-259
59	Metavimena patikrinti kabineto jė mau Paskaitininkui	260-261
60	Metavimena kabineto	262
61	" " " " " " " " 263	263
62	Kabineto protokolas	264
63	Kabineto kabineto protokolas	265
64	Kabineto kabineto protokolas	266
65	Kabineto kabineto protokolas	267-268
66	Kabineto kabineto protokolas	269
67	Kabineto kabineto protokolas	270
68	Kabineto kabineto protokolas	271
69	Kabineto kabineto protokolas	272

2

документов, находящихся в следственном деле №

Лист №. №. №. №.	ДОКУМЕНТŲ PAVADINIMAS НАИМЕНОВАНИЕ ДОКУМЕНТОВ	Лист №. №. №№ листов
70	Mulauinas auistuti 15 parys uindinas	273
71	Arclauinis paigius	274
72	Kas. Palabinsko apptauinis protobala. 1961.5.29	275-279
73	" " " " " " 1961.5.3	280-284
74	" " " " " " 1961.5.4	285-287
75	" " " " " " 1961.5.6	288-295
76	" " " " " " 1961.5.7	296-301
77	Mulauinas paukauti kalbimomapi	302-303
78	Kalb. Palabinsko apptauinis protobala. 1961.5.9	304-309
79	" " " " " " 1961.5.12	310-317
80	" " " " " " 1961.5.13	318-320
81	" " " " " " 1961.5.13	321-326
82	" " " " " " 1961.5.13	327-331
83	" " " " " " 1961.5.14	332-345
84	" " " " " " 1961.5.18	346-348
85	" " " " " " 1961.5.18	349-352
86	" " " " " " 1961.5.18	353-359
87	" " " " " " 1961.5.18	360-364
88	" " " " " " 1961.5.24	365-373
89	Mulauinas paukauti " paproteli kalbimomapi	374-376
90	Kalb. Palabinsko apptauinis protobala. 1961.5.11	377-384

Iskusišq musto li.

1962. V. 20 d.

PK pri AK v. Ponglano

Myriocia 3000, 5000

My Acquaintance.

Adams

McLean

SARAŠAS
СПИСОК

обвиняемых, привлечённых по следственному делу №

EH. Nr. к/б.	Pavardė, vardas, tėvo vardas Фамилия, имя и отчество	Kėrdomoji priemonė Мера пресечения	Arešto bei paralo paėmimo data Дата ареста или отобрания под- писки	Pastabas Примечание
1.	Mačiūkas Pranas, Antono s.	suėmimas	1961. IX. 25	
2.	Palubinskas Jonas, Jonas s.	suėmimas	1961. IX. 25	
3.	Ciūninskas Boleslo- vas, Jonas s.	suėmimas	1962. I. 18	
4.	Raišys Alksas, Jonas s.	suėmimas	1962. I. 24	
5.	Meelis Leonas, Juozo s.	suėmimas	1962. II. 21	
6.	Kepinskas Juozas, Juozo s.	suėmimas	1962. IX. 30	
7.	Skabčikas Klausas, Stanis s.	suėmimas	1962. IV. 24	
8.	Bonsius Stasys, Antono s.	suėmimas	1962. V. 5	

N U T A R I M A S

(iškelti baudžiamąją bylą ir priimti savo žinion)

Vilnius,

1961 m. rugpjūčio mėn. "25" d.

Aš, VSK prie Lietuvos TSR Ministrų Tarybos Tardymo skyriaus ypatingai svarbių bylų vyr. tardytojas kapitonas KAŽYS, išžiūrėjęs medžiagą, susidedančią iš liudytojų PALUBINSKO Jono, Jono s., VOSYLIAUS Jurgio, Antano s., GRITĖS Jono Povilo s., RANDEŽIO Ziganto, Juozo s., ZINIENĖS Elenos, Antano d., DINEVIČIAUS Baltraus, Kazio s., tardymo protokolų, pil. pil. ZINIAUS Juozo, Kosto s., JURKEVIČIENĖS Marijos, Mykolo d., TIMLERIO Emilijaus, Emilijaus s. APANASJEVO Vladimiro, Jemeljanovičiaus, VAINILAVIČIAUS Juliaus, Juliaus s. KUPERIO M. A., LAPIANSKIO G. J. pareiškimų, MATIUKO Prano, Antano s. pasiaiškinime ir Lietuvos TSR Centrinio Valstybinio archyvo dokumentų fotokopijų, apie MATIUKO Prano, Antano sūnaus padarytus nusikaltimus vokiečių fašistinės okupacijos metais Lietuvos TSR,-

N U S T A Ą I A U:

MATIUKAS Pranas, Antano s., gimęs 1906 metais Maskvoje, gyvenantis Joniškėlio m., 1941 metų birželio mėnesio 23 dieną, prisidėjus karui su fašistine Vokietija įstojo į susiorganizuotą Kauno mieste taip vadinamo Žaliojo kalno rajone, ginkluotą nacionalistinę gaują, kurios dalyviai, tame tarpe ir MATIUKAS, užpildinėjo, besitraukiančius Tarybinės Armijos karius, suimtinę tarybinius aktyvistus.

Tą pačių metų lapkričio mėnesio 1 dieną įstojo į taip vadinamą "Tautos darbo apsaugos" batalioną, vėliau pavadintą I-ja "Pagalbinės policijos tarnybomis" batalionu.

N U T A R I M A S

(išskelti baudžiamąją bylą ir pūlimti savo žinion)

Vilnius,

1961 m. rugsėjo mėn. "25" d.

Aš, VSK prie Lietuvos TSR Ministrų Tarybos Tardymo skyriaus ypatingai svarbių bylų vyr. tardytojas kapitonas KAŽYS, išžiūrėjęs medžiagą, susidedančią iš liudytojų PALUBINSKO Jono, Jono s., VOSYLIAUS Jurgio, Antano s., GRITĖS Jono Povilo s., RABDŽIO Zigmanto, Juozo s., ZINIENĖS Elenos, Antano d., DINEVIČIAUS Baltraus, Kazio s., tardymo protokolų, pil. pil. ZINIAUS Juozo, Kosto s., JURKEVIČIENĖS Marijos, Mykolo d., TIMLERIO Emilijaus, Emilijaus s. APANASJEVO Vladimiro, Jemeljanovičiaus, VAINILAVIČIAUS Juliaus, Juliaus s. KUPERIO M. A., LAPIANSKIO G. J. pareiškimų, MATIUKO Prano, Antano s. pasiaiškinime ir Lietuvos TSR Centrinio Valstybinio archyvo dokumentų fotokopijų, apie MATIUKO Prano, Antano sūnaus padarytus nusikaltimus vokiečių fašistinės okupacijos metais Lietuvos TSR, -

N U S T A Č I A U:

MATIUKAS Pranas, Antano s., gimęs 1908 metais Maskvoje, gyvenantis Joniškėlio m., 1941 metų birželio mėnesio 23 dieną, prasiėjęs karui su fašistine Vokietija įstojo į susiorganizavusį Kaune mieste taip vadinamo Žaliojo kalno rajone, ginkluotą nacionalistinę gaują, kurios dalyviai, tame tarpe ir MATIUKAS, užpildinėjo, begitraukiančius Tarybinės Armijos karinę, sulminėję tarybinius aktyvistus.

Tų pačių metų lapkričio mėnesio 1 dieną įstojo į taip vadinamą "Tautos darbo apsaugos" batalioną, vėliau pavadintą 1-ja "Pagalbinės policijos tarnybos" batalionu.

3

2.

1941 metų vasarą ir rudenį MATIUKAS kartu su kitais bataliono dalyviais asmeniškai šaudė tarybinius piliečius Kauno m. IV, VII ir IX fortuose.

Kadangi minėti MATIUKO P.A. veiksmai sudaro nusikaltimo, numatyto Lietuvos TSR BK 62 str., sudėtį, vadovaudamasis Lietuvos TSR BPK 130 ir 132 str.str.,-

N U T A R I A U:

Iškelti MATIUKUI Pranui Antano s. baudžiamąją bylą pagal Lietuvos TSR BK 62 str. I d. numatyto nusikaltimo požymius ir priimti ją savo žinion.

Nutarimo nuorašą pasiųsti Lietuvos TSR prokurorui.

VSK prie LIETUVOS TSR MT
TARDYMO SKYRĮ YPATINGAI SVARBIŲ BYLŲ
VYR TARDYTOJAS - kapitonas

B. Keimė
(KAŽYS)

SUTINKAME:

VSK prie LIETUVOS TSR MT
TARDYMO SKYRIAUS VIRŠININKAS
pulkininkas- *Kisminas* (KISMINAS)

VSK prie LIETUVOS TSR MT
PILNININKAS
pulkininkas- *Randakevičius* (RANDAKEVIČIUS)

NUTARIMAS

(priimti bylą savo šinion)

Vilnius,

1962 m. sausio mėn. 15 d.

Aš, Valstybės Saugumo Komiteto prie Lietuvos TSR Ministrų Tarybos Tardymo skyriaus ypatingai svarbių bylų vyr. tardytojas kapitonas KAŽYS, išžidrėjęs baudžiamosios bylos Nr. 31002/3 apie ČIRVINSKO Boleslovo, Jono s. padarytų nusikaltimų, numatytų Lietuvos TSR BK 62 str. 1 d., medžiagą,-

N U S T A Ū I A U:

ČIRVINSKAS Boleslovas, Jono s. 19544 metais buvo Lietuvos TSR Aukščiausiojo Teismo nuosprendžiu nuteistas pagal RTFSR BK 58-3 str. ir 58-10 str. 1 d. 10-šiai metų laisvės atėmimo. 1962 m. sausio 3 d. šis nuosprendis Lietuvos TSR Aukščiausiojo Teismo Plenumo nutarimu panaikintas ir byla gražinta papildomam tardymui dėl naujai paaiškėjusių aplinkybių. Imdamas dėmėn, kad sutinkamai su Lietuvos TSR BPK 143 str. parengtinis tardymas šioje byloje yra būtinas ir vadovaudamasis Lietuvos TSR BPK 132 str. 2 d. ir 147 str.,-

N U T A R I A U:

Baudžiamąją bylą Nr. 31002/3 apie ČIRVINSKO B. nusikaltimą veiklą priimti savo šinion ir pradėti parengtinį tardymą.

Nutarimo nuorašą pasiųsti Lietuvos TSR Prokurorui.

VSK prie LIETUVOS TSR MT
TARDYMO SKYRIAUS YPATINGAI SVARBŲ
BYLŲ VYR. TARDYTOJAS kapitonas

(KAŽYS)

SUTINKA:

VSK prie LIETUVOS TSR MT
TARDYMO SKYRIAUS VADININKAS
paukštininkas-*Stasius*

(KINIKINAS)

N U T A R I M A S

(išskirti tardymo medžiagą į atskirą bylą)

Vilnius,

1961 m. rugsėjo mėn. "23" d.

Aš, VSK prie Lietuvos TSR Ministrų Tarybos Tardymo skyriaus ypatingai svarbių bylų vyr. tardytojas kapitonas KAŽYS, išžiūrėjęs kaltinamojo ČIRVINSKO Boleslovo, Jono s. archyvinės baudžiamosios bylos Nr. 31002/3 medžiagą, -

N U S T A Č I A U:

1954 m. birželio mėnesio 12 dieną Lietuvos TSR Aukščiausiasis Teismas nuteisė pagal RTFSR BK 58-3 ir 58-10 str. 1 d. dešimčiai metų laisvės atėmimo -

Č I R V I N S K Ą Boleslovą Jono sūnų, gimusį 1908 m. Lietuvos TSR, Dusetų rajone, Kalniškio kaimo be nuolatinio užsiėmimo, iki suėmimo gyvenusį Dusetų miestelyje.

ČIRVINSKAS teismo buvo pripažintas kaltu ir nuteistas už tai, kad 1943 metais, gyvendamas okupuotoje Lietuvos TSR teritorijoje, stojo tarnauti į taip vadinamą 258-ą "savisaugos" batalioną, kur buvo sargybos viršininko pavaduotoju ir saugojo vokiečių armijos karinius objektus 1947-1953 metų laikotarpyje, gyvendamas Dusetų rajone, vietinių gyventojų tarpe vedė antitarybinę agitaciją.

Savo pareiškimuose bei pasiaiškinimuose 1960 metais pil. pil. MATIUKAS P. A. T., AUGAITIS A. J. ir RANDIS Z. J. nurodė, kad ČIRVINSKAS 1941 metų vasarą, vokiečiams okupavus Kauno miestą, tarnavo taip vadinamam - jame "savisaugos" batalijonui, vėliau pavadintame 13-ju "savisaugos" batalionu, kuris pagal

vokiečių okupacinės valdžios nurodymą vykdė masinį tarybinių piliečių naikinimą Kauno miesto IV, VII, IX fortuose, bei kituose Lietuvos TSR vietovėse.

Pil. AUGAITIS A.J. savo pareiškime nurodė, kad jis matė kai ČIRVINSKAS net gi asmeniškai šaudė tarybinius piliečius.

1960 m. gruodžio mėn. 20 d. Lietuvos TSR prokuratūros nurodymu ČIRVINSKO byla buvo atsiųsta patikrinimui dėl naujai paaiškėjusių aplinkybių.

Patikrinimo metu ištardyti liudytojai - 1961 m. sausio mėn. 9 d. PALUBINSKAS Jonas, Jono, ir 1961 m. balandžio mėn. 10 d. VOSYLIUS Jurgis, Antano s., parodė, kad asmeniškai tarybinius piliečius 1941 m. vasarą Kauno miesto fortuose šaudė minėto bataliono dalyvis MATIUKAS Pranas.

Be to, PALUBINSKAS J.J. parodė, kad tarybinius piliečius asmeniškai šaudė minėto bataliono dalyvis KOPUSTAS.

1961 m. kovo mėn. 8 d. liudytojas GRITE Jonas, Povilo s. parodė, kad jis tarybinių piliečių šaudymo metu 1941 m. rudenį IE Kauno miesto forte matė tenai ginkluotą šautuvu MATIUKĄ.

1961 m. sausio mėn. 19 d. liudytojas RANDIS Zigmas, Juozo s. parodė, kad jam MATIUKAS pats gyrėsi šaudęs tarybinius piliečius, be to, jis matė pas jį prisigrobto sušaudytųjų asmenų turto: žiedų, laikrodžių, avalynės.

Liudytojas DINEVIČIUS Baltrus, Kazio s. 1961 m. sausio mėn. 18 dieną parodė, jog ZINIUS Juozas, Kauno miesto gyventojas, jam yra pasakojęs, jog MATIUKAS vokiečių okupacijos metais Kauno miesto fortuose šaudė tarybinius piliečius, apie ką pastarajam MATIUKAS pats gyrėsi. Be to, MATIUKAS liudytojui DINEVIČIUI vokiečių okupacijos metais skundėsi, kad iš jo kažkas bei pavogęs 800 gramų aukso.

ZINIENĖ Elena Antano d. 1961 m. vasario mėn. 17 d. pareidė, kad MATIUKAS vokiečių okupacijos pirmaisiais metais tarnavo kažkokiam kariniame dalinyje, matė jį su šautuvu, be to, jis pats gyrėsi jai šaudęs tarybinius piliečius VII-tame Kauno m. forte.

Liudytojas ZELIONKA Petras, Jurgio sūnus 1961 m. rugsejo mėn. 14 dieną parodė, kad tarybinių piliečių šaudymuose asmeniškai dalyvavo I-ojo "savisaugos" bataliono dalyvis PALUBINSKAS Jonas.

Imdamas domėn, kad dėl MATIUKO, PALUBINSKO ir KOPŪSTO padarytų nusikaltimų reikalinga atlikti parengtinį tardymą, vadovaudamasis Lietuvos TSR BPK 149 str. -

N U T A R I A U:

Medžiagą apie MATIUKO Petro, PALUBINSKO Jono ir KOPŪSTO nusikalstatamąją veiklą vokiečių okupacijos metais, susidedančią iš aukščiau išvardintų liudytojų PALUBINSKO J.J., VOSYLIAUS J.A., GRITĖS J.P., RANDŽIO Z.J., DINEVIČIAUS B.K. ZINIENĖS E.A., ZELIONKOS P.J. tardymo protokolų, išskirti iš archyvinės baudžiamosios bylos Nr. 31002/3 4 atskirą bylą.

VSK prie LIETUVOS TSR MT
TARDYMO SKYR YPATINGAI SVARBIŲ BYLŲ
VYR TARDYTOJAS-kapitonas *B. Kaurė*
(KAŽ YS)

SUTINKA:

VSK prie LIETUVOS TSR MT
TARDYMO SKYRIAUS VIRŠININKAS
pulkininkas *Thimanas* (KISMINAS)

9

Tardymo protokolas
Kaunas, 1961 m. vasario mėn. 9 d.

Aš, VSK-to prie Lietuvos
TSR MT Tardymo skyriaus
vyr. tardytojas ypatingai var-
biom bylosm vyr. leitenantas
Kašp. b. tardėian liudytojas:

Palubinską Joną, Jo-
nos, gimusi 1911 m. Itali-
no m. lietui iš dar-
bininkų nepaartini su
4-uo pradėio mo kyklos
skyriu išilavinimus TSKS
piliėti, teimo nebans-
tg, gyvenanti Kauno
m. Angaričio 9-ii 50-
21, laikinai mēkur redin-
banti.

Tardymas pradėtas: 14 val. 15 min.
Tardymas baigtas: 20 val. 30 min.

Už atsisakymą duoti paro-
dymus, o taip pat už dan-
mų melagingų parodymų
Prelimin...

lindytojas Palubinska J. J.
 runģis apie baidāianī-
 g atsakomyb pagal RTFSR
 BK 92 u 95 straipni:

^{Palubinskas}
Klausimas - Čirvinskā Ba-
 li u Matinskā Prang, bu-
 rūšis taip vadinašo pir-
 mojo "saisaungos" bataljono
 dalivius, jū prāžjstātē?

Atsakymā - Taip, prāžjstē.
 1941 mētū vasarā, kuomet pra-
 sidejo karas u rōkiečiai oku-
 pavo Kaunū, ai jstojau
 pirmoji "saisaungos" batal-
 jons. Tāi buo pirmomis
 karā dienomis, pirēdēlis mē-
 nes. Ai tuomet gūcēnau Kau-
 nē, laisnē alējōj 20 mīmē-
 rjē. Bataljons ištābas, kur
 ai ušrāntāi buo visai ne-
 toli manē - laisnē alējōj 19
 mīmērjē, ištābe māhe opklau-
 sinjō u ušrānē leitenantā Bar-
 zds vardo vērēnau. Tu pācēn
 mētū vasarā bataljons ai
 u prādējau prāžjstē Čirvin-

Palubinskas

lindotytojas Palubinska J. J.
 puzītes arī baidāšanās-
 jās atsakomys pagal RTFSR
 BK 92 u 95 straipsni:

Klausimas - Čirvinskā Ba-
 li u Matinskā Prang, bu-
 rūšus taip vadīnāmo pi-
 mozo "saisaungos" bataljono
 dalībniekus, jās pārzīstāt?
Atsakymas - Taip, pārzīstāt.
 1941. gada vasarā, tuomet pra-
 sidejis karš u iokicījai oku-
 pēt Kaunā, ar īstojām ī-
 pirmgji "saisaungos" batal-
 jonā. Tāi būo pirmoņis
 karš dienonis, pīrēlio mē-
 ne. Arī tuomet gūcēnā Kau-
 nē, laisīs alējōj 20 mīn-
 ūtj. Bataljono īstabas, kur-
 ās ušīrātāi būo īsai ne-
 toli mās, laisīs alējōj 19
 mīnū tūp, ī tabe mās optkav-
 ūnījō u ušīrāi leitenants Bar-
 zds vardo ušīnā. Tu pācīn-
 mēy vasarā bataljone arī
 u padējā pāzīkti Čirvīn-

Palubinska

skg, vardo neatmem, i Ma-
tiņķg, vardo taip pat nešinas
Sujais ar tārnavas ninozē
Kūlopožē, atrodo, kad tūcīo-
jē, bet ģerai neatmems. Kuo-
jor vadašs buv Barzds, bi-
rio vadašs leitenants Nor-
kus, vardo nešinas. Tī pradiņš
ar kuris laikg buvans Ēi-
riņsko, pavaduotojs. Jis pats
tūrejo jaunemio puskariniekio
laipniņi i buv skyriņiņķ.
Matuņķas taip pat tūrejo
jaunemio puskariniekio laip-
ni, bet ar buv tame pa-
cšāme būrējē, kur i ar, da-
bar neatmems.

Ēirriņskas buv mašdang
1910-1911 metē ģimimo. Tī
kur kiles - nešinas. Jis buv
vidutinišio ūģio, tūrpūti li-
soko veido.

Matuņķas buv tamni
plauķu vidutinišio ūģio, maš-
dang 3-4 metāis, jaunemio ar
Ēirriņskg. Jis buv Kauno
misto ģysētojs, bet kur gy-

Stalins

skg, vardo neatmem, i Ma-
tiņskg, vardo taip pat nešinas
Sujais ar tārnavan ninoje
kuso poje, atrod, kad tūcjo-
je, bet gerai neatmem. Kuo-
pior vado, buro Barado, bu-
rio vado, leitenantas Nor-
kus, vardo nešinas. It pradijs
ar kur laikg buvan Ćir-
niņsko, pavaduotojs. Jis pat
turijs jaunemis puskariņinkis
laipnis i buro skyrininks.
Matinškas taip pat turijs
jaunemis puskariņinkis laip-
nis, bet ar buro tame pa-
cšame būrjje, kur i ar, da-
bar neatmem.

Ćirniņskas buro mašdang
1910-1911 mety gimimo. It
kur kiles-nešinas. Jis buro
vidutinio ūgio, trumpi li-
soko veido.

Matinškas buro tamnis
plaukys vidutinio ūgio, maš-
dang 3-4 metais, jaunemis uš
Ćirniņskg. Jis buro kauno
misto gyskotojs, bet kur gy-

Redakcija

nuo - nežinau. J Karelinas, kur
mes stovėjome atėdavo jo žino-
na m 60-10 metrų beržais.

Ar dabartinis metus ga-
lėsian juos atpažinti, pare-
kyti pagalius.

Klausimas - Kokie buvo
jųs santykiai su Čirinskis
ir Matuška?

Atsakymas - Ar juos abu
pažinau iki 1948 metų žie-
mos, tai yra to laiko, kai
mūsų bataljonas jau pa-
vadintas tarybiškųjų išvy-
ko, Pskovo fronto, Dėdonių
miesteli, Kovai ir tarybiniais
partizanais. Tada aš jų ne-
mačiau. Per tą laiką, kai
aš juos pažinau, kokius nors
armeninius ryšius tarp mū-
sų nebūta. Pažįstamas su jais
buva armeniskai.

Klausimas - Kas jums yra
žinoma apie Čirinskis ir Ma-
tušką mirikalstamą 99 reiklę?

Atsakymas - Kaip jau mini-
jau, Čirinskis ir Matuška

Pradžia

bataljone atirado ir pirmųjų
dienų.

1941 metų rugpjūtio mėne-
si tiksliai datos neatmenu.
man tuo kartus teko da-
lyvauti tarybinis piliečių
sąjudyje. Kuris vyko
Kauno miesto portuose ir
Garliavoje. Tuomet ai ma-
čiau kaip Čirvinskas ir
Matuskas dalyvavo tuose
sąjudyje. Tai buvo
prie skaudžių aplinkybių.

Ir vyto mus irikiaro
Barzda ir Morkus. Po to
apie triselesimėiais žmonij
liepi sėsti i kinkavini ta-
me tarp man, Matuskui
ir Čirvinskui. Įinkluoti
visi buvome rokiškos riste-
mos sątauvais. Atkrei-
mus i Panevėnys. Kauno
pirmieji kur netoli Rokų
plytinių buv IV ta, por-
tas. Tenai niuoji damboji
kur buv tarp porto ir lai-
ty, radom sąjonyms žydų

J. J. J.

bataljone atirado iš pirmųjų
dienų

1941 metų rugpjūčio mėne-
si tiksliau datos neatmenu,
mau tuo kartus teko da-
lyvauti tarybinis pilietinis
sąjudyneose kuri vyko
Kauko mieste portuose ir
Garliaroje. Tuo metu ai ma-
čiau kaip Čirvinskas ir
Matuškas dalyvavo tuose
sąjudyneose. Tai buvo
prieš Kauną aplinkybės.

Į tą rytą mums iškilavo
Barzda ir Norkus. Po to
apie trisdešimčiai žmonių
liepė sėsti į sunkvežimius ta-
me tarpe maui, Matuškus
ir Čirvinskus. Įinkluoti
visi buvome rokiškais riste-
mis šautuvais. Atkrei-
mus į Panevėžius, Kauko
priešmiestį kur netoli Rokų
plytinis buvo IV tas por-
tas. Tenai mumsi dalyvau-
kuri buvo tarp porto ilbi-
ty, radome saugomus žydus

J. Baldis

tautybės piliecius: vyrai, mo-
terys, vaikai. Juos sugrąžo
man nęrašijami kariskai
i civiliai apsiręgs asme-
nys. Tie kariskiai, kaip si-
mes, buvo apsiręgs būvū-
nės būrūnazinės lietuvos
armijos uniforma.

So to mums Workus i
Barzda įsėkė apstoti i
visų pusų tų dambų su
muntais i pagal ko-
manda atidaryti juos
vieni. Kunis i ty Workus
ar Barzda padarė komanda,
dabar neatmėm. Pradėjom
saudyti. Saudėjan dū-
pats, so taip pat mačiau
saudančius Čirinską, Ma-
tinską, Barzdą, Worką i
kitus bataljono dalyvius.
Prie mūsų, atvažiavusių,
dar prisidėjo apie 20 tū
būvūnų ginkluotos apsaugos
dalyviai. Jorinai papildydo-
rom i ten pat būvūnų di-
vizi. Saudėnusiųjų tarpe
Pabėgėlių

buro ir keletas rokičių Kare-
vių. Visas šandelynas truko
apie neng valandų laiko.
Iššandėm apie neng tūk-
stantų žmonių.

Tiesa, dar mes šandely-
ng, pasmerkėję būro sus-
renėjimą, todėl, laikus
šandelyti, jis drabužius iš-
grobtė betalijono dalyviai.
Dali atrėmė ir Kareivius, kur
taip pat išdalino.

Kiek žmonių mirėm
ar patys armeniskai, Čir-
viškis ir Matuškas, ar pa-
sakyti negalim, nes šando-
mo būro, mūsų žmonių
vienių bendrai ir kas kur
pataikydavo - nežinoma.

Kitas toks panašus šandy-
nas įvyko tą patį mėnesį
Kauno mieste septintame
forde, kuris yra žaliakal-
nyje. Jis patikėjo vakar,
bet dar būro dien. Sia-
me šandelyme taip pat da-
lyvavo apie trisdešimt

Goldbach

buro ir Keletas rokičių, Kare-
vui. Visas išaudymus turko
apie ning valakodg laiko.
Išaudėm apie ning tūk-
stanti žmonių.

Tiesa, dar mes išaudy-
mą, pastebėjėji buvo mū-
renžiamis, todėl, laikus
išaudyti, jis drabužius iš-
grobtė betalijono dalyviai.
Dali atrūžė į Kareivius, kur
taip pat išdalino.

Kiek žmonių mūšian
ai patis armeniskai, Čir-
viukas ir Matiukas, ai pa-
sakyti negaliu, nes išaudė-
mo buvo, mūsų žmonių
vienių bendrai ir kas kur
pataikydavo - nežinoma.

Kita, toks panašus išaudy-
mas įvyko to paties mėnesio
Kaučo mieste septintame
forde, kuris yra šalies kal-
nyje. Jis patidėjo vakar.
Bet dar buvo žmonių. Šia-
me išaudyme taip pat da-
lyvavo apie trisdešimt

J. J. J.

mūsų kuopos dalyviu. Tuo-
met sandėyme taip pat da-
byvas Čičinukas ir Matui-
kas. Buro nūaudyto apie
penki simtai tarybinių pi-
licėjų. Kaip ai pastebėjau,
į tarybės buru ir neįžyly
stautybes asmenų. Įsakymus
saudyti trijų gaisrėse
sil minėti Kalininkai-
Barzda Dorkus.

Septintame forte per-
merktuonius sandėime taip
pat ir visais, nes jie buvo
nuvargti žemiam tarybės for-
to namų, daubojė. Visiuti-
niai drabužiai buvo nurengti.
Pažįstamus sandėumų tarybės
nemacėius.

Ir ši kartą sandėumas
užtruko apie valandą lai-
ko. Po to dalinomis dra-
bužiais. Ai miko neindavau
nes būnėjau pakeičiam
sandėumais. Dalyvavau
sandėumų todėl kad bu-
ro, įsakoma. Vėliau, kno-

Padėm

met i raudynius pradėjo
imti tik šeranus, ir
juos neidavai. —
Cirinskos ir Matuikos
turėdavo pinigų, aukšnių
daiktų - žiedų. Ai tai jos
juos esu matęs, bet kod
būčiau matęs, kaip jie to
aukšų išgydavo - neatmėm.
Dalyvūs taip sklidu kalbos
kod kai kas trunkdavo užmū-
tiejus aukšnių dantis rau-
davo pirštus ir žiedais. Man
to matyti neteko. —

Atimėm, kod per mine-
tuonius raudynius, būda-
ro dar kapitonas įsėjęs, bet
jis pats asmeniškai nešaudė.

Kaip vilniaus teko girdėti,
įakines žuvo lyty fronte
o Workus, būdamas ir ba-
taljonus išvykę į Pskovo sū-
tį nukrito nuo arklio ir
užsimirė. —

Man dar kartą teko
dalyvauti raudyme, kuris
įvyko taip pat rugpjūčio

[Signature]

met i šandymus pradėjo
imti tik šeranus, ir
juos neidavau.

Cirinskas ir Matukas
turėdavo pinigų, auksinių
daiktų - žiedų. Ai taip
juos em mater, bet kod
būčiau mater, kaip jie to
auksą išgydavo - neatmėm.
Dalyvius tarp sklidu kalbos,
kod kai kas trunkdavo užmuš-
tiepius auksinius dantis rau-
davo įsirtus ir žiedais. Man
to matyti neteko.

Atimėm, kod per mine-
tuomus šandymus, būda-
ro dar kapitonas Jaseinas, bet
jis patį asmeniškai nešaudė.

Kaip viliau teko girdėti,
Jaseinas šuo kyty fronte
o Workus, būdamas m ba-
taljonus išvykęs į Pskovo vi-
tį nukrito nuo arklio ir
užimūse.

Man dar kartą teko
dalyvauti šandyme, kur
išvyko taip pat mypinčio

Štarn

miunsi. Mūsų bataljono dalyviai dviem sunkesniais, vadovaujami Karinkų - Dor-
Kaus & Dagio, mūkyto saka-
re; Jarlikov, esančių mai-
dang 8-7 kilometry nuo to-
lyje nuo Kauno miesto.

Ten, netoli miesto mieste-
lio, netos pavadinimo neži-
nau, buvo iškastas pailgas
griovys, prie kurio netlurais
ginkluoti nacionalistai at-
resdavo grupes žydy tauty-
bių piliečių, o mes, batal-
jono dalyviai, tame tarpe
jūs, išsikišais raudon-
i juos. Pastebėjus tarpe
tarp pat buvo vėjai, mo-
terys ir vaikai.

Tuomet mano manymu,
galijo būti susaudyta
apie 200 - 300 žmonių.

Kad ir tame raudonyje
būty dalyvavo, patinikas
ir čirniukas - nemaciai.

Minėtuose tarbyminių pi-
liečių raudunose be iš-

Šeštą

mines. Mūsų bataljono dalyviai duis mūkėsimais, vadovaujami Karinkų - Norkaus & Dagio, mūvyko vakare į Zarliuvą, esančią maidalų 8-7 kilometry nuo lyje nuo Kauno miesto.

Ten, netoli mineto miestelio, netos pravedinimo nešėnai, buvo iškastas pailges griovys, prie kurio neturiais ginkluoti nacionalistai atvedavo grupes žydų tautybės piliečių, o mes, bataljono dalyviai, tame tarpe jū ai, išstikiais žandėm į juos. Pasmerktyjį tarpe itaip pat buvo vėjai, moterų ir vaikų.

Tuomet mano manymu, galijo būti sužaudyto apie 200 - 300 žmonių.

Kad šiame žaudyme būtų dalyvavę katinikas ir čirvinikas - nemaciū.

Minėtuok tarpybini, piliečių žaudymuose be iš-

Šeima

vardintu bataljono daly-
vis, dar yra dalyvavę
Kaučių armijos, kuriuos ai-
dabar atmena:

1) Jaunesnysis puskarininkas
Skrebyš, Semoko ūgio, pla-
čiai lūpių, pilno melojimo,
maždaug 1912-1913 metų
gimimo; sandarynų pasi-
reiki-davo aktyviai, mačiau
jį sandant visai trimis mi-
nietais atvejais. Buvo išvy-
kęs į Pskovo sritį su batal-
jonu. Ten išitarnavo iki
miršilo laipnio.

2) Du broliai Lukoševičiai-
Mamertas ir Bronius, abu
jaunesnieji puskarininkai.
Asmeniskai sandė visus tris
kartus.

3) Du broliai Pūrai-
Vincas ir Bernardas, abu eili-
niai. Sandė visus tris kartus.

4) Jaunesnysis puskarininkas
Jakimavičius, vardo nežinau.
Sandė šaliakalnyje, septin-
tame porke. Buvo man

Reda

buržuāziskās santvarkas mē-
tais tēko tarmauti Marjam-
paleji derintame pulke.

5) Būneričius, vārds neži-
nams, cilinis. Kelis kart
šausdi neatnēms, bet šinam,
kad yra dalyvori nēnams
is manis flaminēts šau-
dymis.

6) Černauškas, vārds neži-
nams, cilinis ar grandinis,
pilns, apvalams, raudlons
kido, šemo ūgio. Šausdi nēms
tīs kartus.

7) Černiņš, vārds nežinams,
auksto ūgio, tarmaro auk-
ciān karb policijojē.

8) Čepkautkas, cilinis, akty-
vāi dalyvaro šaudymos.
Turo vītnos koros m par-
tizānais.

9) Augaitis, vārds nežinams,
auksto ūgio mazdams
1913-1914 metu giminis,
turis jaunmens mīkari-
niskos laipus. Dalyvaro
vītnos trijnos šaudymos.

Stalins

10) Micius, eilinis, žemo ūgio pilno madojimo, ienyo ams-
šians; dalyvavo rimose tri-
nuose randymuose. —

11) Viršile Pralaukas. Buvo
labai gniestas. Aktyviai
dalyvavo randymuose

12) Viršile Juklaitis. Pats
organizavo ir dalyvavo ran-
dymuose. Kiles iš Vieleso-
dos. Rašytojas straipsnius;
laikraščius. Atsiminimų
vardas - Jenukas. —

13) Paulinkaitis ar Palis-
kaitis, gerai neatmenęs, gran-
dinis, maždaug 1917 metų
gimimo. Kartą su juo dirb-
davo raitinėje Benzius, taip
grandinis. Benzius buvo kuo-
pos raitininkas, maždaug
1918 metų gimimo, tankiai
plaukęs, tulpėti pailgo nido.

Paulinkaitis ir Benzius
yra randę žydus septinta-
me dešimtyje. —

14) Eilinis Liauba, vardu ne-
žinau, maždaug 1919 metų

Prasim

gimimo, ankšto ūgio, rimty
plauky. Dalyvavo šandų-
nuose aktyviai. Jei para-
tydavo, kad kas nustodavo
šaudes, pibegdavo ir ukdav-
o. Kūdiel stori.

15) Eilinis Kopūstas, varde
nežinau, maždaug 1915-1916
mety, vidutinio ūgio, veidas
pailgas, apatine veido dalis,
lūpos, atkiriūsi. Jis sakydav-
o, kad bataljone iri turė-
būti patikrinti, saugūs mo-
nes. Jis dalyvavo rimose
šandųnuose. Sakėsi būrų
pirmonis Karo dienovinis ka-
kur tai ginkluoto naciona-
listinio būrio dalyvis.

16) Dilgins, puskarininkis,
ankšto ūgio, maždaug 1911
mety gimimo. Šaudė iris
tris kartus.

17) Labuška, eilinis, žemo
ūgio, stores. Labai aktyviai
šaudė iris tris kartus. Jis
būro bataljono maisto tie-
kėjas. Tada rytuose nuo pas-

Radam

gimimo, ankšto ūgio, rimų
plaukis. Dalyvavo šandų-
muose aktyviai. Jei pamir-
tydavo, kad kas nustodavo
šaudes, pibėgdavo ir vėl da-
vo kodel stoti.

15) Eilinis Kopūstas, varo da-
vėžinai, mašdang 1915-1916
metų, vidutinio ūgio, veidas
pailgas, opatine veido dalis,
lipos, atikiurisi. Jis sakymo-
vo, kad bataljone iri tūri
būti patikrinti, sau "žmo-
nes. Jis dalyvavo rimose
šandų muose. Sakė buvęs
pirmonis Karo dienomis Kaž-
kur tai ginčiuoto naciona-
listinio būrio dalyvis.

16) Dilgiras, puskarininkis,
ankšto ūgio, mašdang 1911
metų, gilinio. Šaudė iris
tris kartus.

17) Labuokas, eilinis, žemo
ūgio, stores. Labai aktyviai
šaudė iris tris kartus. Jis
buvo bataljono mairto Cie-
kejas. Tada rytuose nuo par-

Prasman

tizany.

- 18) Viršila Nemajūnas, šimo ūgio, pilno mėsijimo. Šandelymose dalyvavo irus mano minutes tuis kartus.
- 19) Jaušenys puskarinukas, Paskeničius, skyrinukas. Šandeli aktyviai irus tuis kartus.
- 20) Linkeničius, jaušenys puskarinukas, skyrinuko pavaduotojas, iš Rokų kaimo. Šandeli irus tuis kartus.
- 21) Grandinis Taparauškas, serdo nežinau, mačdang 1917 metų gimimo. Šandeli irus tuis kartus.
- 22) Eilinis Sidaras, vardo nežinau, nedidelio ūgio. Šandeli nieg kartą man mėtant, bet kur būtent - neatmėm.
- 23) Venšlauškas, eilinis, iš Venckus, taip pat eilinis. Jų gerai neatmėm. Gra abis šandeli kartus su manimi, bet kur būtent - dabai gerai neatmėm.

Šandeli

24) Klabickas, grandinis,
vardo nežinai, tam tikrą pla-
kų, maždaug 1917 metų gim-
imė. Miegdamas rinkti netai-
dytyje daiktus. Dalyvavo
saulėlymose iris tūs kartus.

25) Klabickas, grandinis
taip pat maždaug 1917 metų
gimimė, vidutiniškai užsienio
plaukų. Saulėlymose iris tūs kar-
tus.

Kiti dabartiniai metai ne-
atmėm.

Be mano jau paminėtų
trijų kartų, batalijonas yra
vykęs ir kitus saulėlymus.
Kai, pavyzdžiui: IX & tam-
portė, aplinkiniuose miest-
liuose, bet kadangi man ten
būti neteko, mato apie tai
parodyti negaliu. Kad-
gi aiškiai esmeniskai saulė-
lymose dalyvavau tik tūs
kartus, tai, parodydamas
kas dalyvavo saulėlymose,
aiškiai tik ir remiuosi mū-
tai kartais, nes maniau
esmeniskai.

[Signature]

18-tame forte šaudy-
me dalyvanti neteko.

Kodėl kreivis nusikaltę-
monio reiklės pakty apsi-
atstius bataljono dalyviu.
Būnant Pskovo srityje,
ai nežinau, nes 1943 metų
pradžioje ai dėl silpnos
veikatos sugrįžau; šiter-
u ir tarnyboje tsia davin-
tame bataljone Kaune.
Minėtas bataljono šau-
dymais neužsiminėjo.

13-to bataljono uždav-
inys vytauti, tai yra Pskovo
srityje buvo neti kovos su
tarybiniais partizanais. Kad
ji būtų vykdė tarybiniai
piliėni Indynes, man ma-
tyti ir žirdėti neteko. Ji
tai i buvo, tai nelia,
kai ai tame bataljone ne-
tarnavau.

Klausimas - Irits jung
bataljone jū pažiūte?

Atsakymas - Ne, tokio
ai nepažinau, o gal būt

Polian

18-tame forte sandy-
me dalyvanti neteko.

Kodk reči nusiakašta-
monios reiklės pakty an-
atkins bataljono dalyvis,
būnant Pskovo srityje,
ai nežinan, nes 1943 metų
pradžioje ai dėl silpnos
veikatos sugrizau; sietu-
vg i tarnybg tsia davin-
tame bataljone Kaune.
Minitas bataljones sandy-
dymais neužsiminėjo.

13-to bataljono uždav-
inys vytau. Tai yra Pskovo
srityje buvę neti kovg su
tarybiniais partizanais. Kod
pi būty vykde tarybinis
piliėnis Indynes, man ma-
tyti i girdėti neteko. Ji
tai i buro, tai vėliau,
kai ai tame bataljone ve-
tarnovau.

Klausimas - Gritz jous
bataljone jū pažiūte?

Atsakymas - Ne, tokio
ai nepažinan, o gal būt

Polian

dabar ji esu ir uėmimė.
Klausimais - Turite ką nors
 dar papildyti prie savo pa-
 rodymų?

Atsakymas - Aš nuprantu
 dabartinis metas, ko tik mu-
 ky musikaltingą padarė
 mūsų Tarybų valdžią. Visų
 laikų tai manė slegi, bet
 ai neturėjau drąsos pra-
 neiti apie tai tardymo
 organams. Siandien, ku-
 met buvau tardomas apie
 pirmojo "sąsėmų" batal-
 jono patikimų dalyvių musi-
 kalštainingą veiklą, interiorius
 paprasakoti riską, tame tar-
 pe ir tai jog aš pats esu
 asmeniška dalyvavęs tary-
 binis piliečių sąsėmų
 dėl ko aš dabar labai gau-
 liosi. Tardymo protokola peršakėian,
 surašytas iš mano žodžių - toisimais.

Spėstinkas
 VSK-to prie Lietuvos TSR
 MT Tardymo skyriaus vpra-
 tingai karbu, bylą vpr
 tardytojas vpr. leitenantas
 B. Kurnis (Kozys)

Tardymo protokolas

Vilnius, 1961 m. balandžio mėn. 10 d.

As VSK-to prie Lietuvos
TSR MT Tardymo skyriaus ypa-
tingai svarbiu bylą vy. tardy-
tojas vy. leitenantas Kašys,
išstardėjančias liudytojas:

Vosyliū Jurgis Antano
s. gimęs 1908 m.
Lietuvos TSR, Kauno
rajonas, Kumeliūnų km.
Lietuvių iš darbininkų,
nepartiniui su 3-ju ma-
dėsiu mokyklos skyriū-
vilaininimui, TSRS pilie-
tis, teismo nebauts,
gyvenantis Kauno m.
Kietučių g. n. 23 dir-
bantis Kauno remonto
kontoroje dailioju.

Tardymas pradėtas: 11 val. 10 min
Tardymas baigtas: 19 val. 00 min

Už atsisakymą duoti parei-
šymus, o taip pat už darumą me-
dyb-

laiginy parodynus liudytos
Vosylus J. A. perpiras aplo
baudžiaungis atsakomyb pagal
RTFSR BK 52 ir 95 straipsnius.
Vosylus

Klausimas - Kur jū gyvenote
1941 metais, pradžioje karo?

Atsakymas - 1941 metais, ku-
met pradžioje karo, aš gyvenau
Kauno mieste. Vytarto gatvėje
23 numeryje. Kadangi Tarybų
valdžios metais Lietuvoje aš
dirbau "Valgio" tresto profesjin-
gos komiteto pirmininku, pirmo-
mis okupacijos dienomis mane pa-
dėjo į kėdę, rokioti gestapui.

Aš bijodamas būti sumetu-
s, išaukštinu stojau į kario organizuo-
janti Kaune "saisaungio" batalijoną.
Jot tikslaus pavadinimo neatmenu.
Užsirašyti mėjam; laimėti ali-
jais būvusi namų, jo numerio
neatmenu. Tai yra labai
toli nuo taip vadinamos Jū-
los bažnyčios. Čio patvirtina
visiems mėnėjams patvirtina.
Jot tarau du mėnėjams, būvau

Aras

miestas ir tandomas. Keltino
mane tarnavus prope jaunąsias pi-
riminkas. Po to iš bataljono
buvo paleistas ir išvykau
gyventi į Kapsuko regioną, Piet-
lini Kauną pas Abraitį.

Klausimas - Tarnaudamas mini-
tame bataljone, Čirinską
Beli jūs pažinojote?

Atsakymas - Ne, Čirinską Belio
bataljone aš nepažinau, arba jau
debatiniui metu esu jį užmiršęs.

Klausimas - Kokius sunkiausias
vykdė pirmąsias rokičius oku-
pacijos mėnesiais bataljono
dalyviai?

Atsakymas - "Sausumų" ba-
taljonas kuriamas ir tarnau-
jau 1941 metais. Buvo moga-
nismas saugoti įvairius kari-
ninių objektus, sandėlius. Kai
1941 metų rąsą Viljamp-
leje Kauno mieste pūsimųjų
buvo įsteigta žydų tautybės
armėnų stovykla, kuri vadi-
nosi getu, mūsų bataljonas
ir pirmąsias saugojas be to,

Viljamp-

man grādinoms kad laiko-
 tarpijs no 1941 metų bir-
 lio mēneša pabeigot, kuomet
 ar istojas i bataljonus, u
 mašdang i ki mēsejo mēnesio,
 tai grā to laiko kai buvan
 pūntas bataljonus tāvelē
 tarybinis piliecinis - zydys
 tautybs armenis. Per to laiko-
 tarpi ar keturis kartus
~~buvan lūdytoju tokiu san-~~
~~dyms. Tai būvo pie sekau-~~
~~ci aplinkybīs.~~

Mašdang trīs savaitēs
 ar mēneši laiko parliktus
 un rokiēni okupācijas pra-
 dēis, tiklēmio laiko neat-
 meini, mūs kuopa tuomet
 jau talpinoti Kaligams Kalne
 pie gusary karavīni, mēs ar
 kašķokig tai aikšte, is vltu sar
 karavīni būvome pūnti
 is isroti i Kaligams, kuris būv
 Mickeris idus gatve. Vlti bū-
 vome gūktu. Kariskais rotis-
 kor sistēmas tāntuvais. Tāi-
 nant būv is duota kīkne nam

Vojen

man grā šinoma. Kad laiko-
tarpji no 1941 metų birš-
lio mēnešio pabaigos, kuomet
ar istojas i bataljonus, i
maždaug iki mēnešio mēnešio,
tai grā to laiko kai būvau
sintas bataljonus tāveli
tarybiņu pillecīns - zydys
tatybis armenis. Per to laiko-
tarpji ar keturi kartus
būvau lūdytojs to kūs san-
dyņus. Tai būvau pū sekam-
chis aplinkybiņ.

Maždaug tūms savaitims
ar mēnešim laiko parlinkus
no rokēcīs okupācijas pra-
dšios. Tiklēmio laiko neat-
meni, mūs kuopa tuomet
jau talpinoti tālīgāme kalne
pū gūstary karstīmi, mūsāis
kaškokig tai aikote, i vto sar
karininku būvome mērkisoti
i isvoti i kalojing, kuris būv
Mickerišidus gatve. Viti bū-
vome giuklusi kariskais rokis-
kos sistēmas tāutuvais. Tāi-
naut būv i dno to kīkne nani

Vajņ

Karini po 15 šorinij. Tāvis
mirs tuomet buvo apie
200 žmonių. Vadovavo Keri-
ninkai - leitenantas Barzda,
leitenantas Skaržinskas, Ki-
ty neatmenu. Vėžimus buvo
vežami šoriniais.

Atėjus prie Kauko kalėjimo,
iš jo buvo iškasta apie 100 ar
200 žmonių grupė. Visi buvo
žydy tautybės. Dauguma jų
buvo vyrai, o likusieji smote-
rų. Vaikų nebuvo. Jų tar-
pą aš nė nenorėjau nepažinti.

Apie Kolong mintų, žydy
tankius žiedus, nuvarens juos
i IV-tą Kauko miesto portą
kuris buvo Panevėžyje ant
kalno. Pereję per Henning Pane-
vėžis tiltą, praejom, dešinę,
o po to pakilome keliu į šlaitą,
kuris buvo portas. Čia ra-
doms apie 10 rokiščių karių.
Tame tarpe buvo ir keletas
Karininkų.

Atėjus mintuvoms,
portą, iš jo buvo atinešę
Vozh

pasai ir jie visi buvo nus-
 diuti prie vėnos ir porto
 sienų. Karininkai, kas is-
 jų - neatmėmė, sėkmingai
 karininkai parky ir eiti aplink
 portą laivyba. Vienoje is
 porto net, tarp ilaistų,
 buvo is kasta maždaug
 10-15 metrų ^{ilgio} duobė, apie
 2-3 metrus pločio. Gylio
 nematėm, nes prie pat jos
 priekis nebūvau. Tuo metu
 ai žjau laivyba ilaisto
 rindėje maždaug 60-80
 metrų atstume nuo tos duo-
 bės. Tuo metu rėmė batal-
 jono dalyviai pradėjo prie
 duobės rėsti is rėngtus is in-
 stitūnų drabužių žydus.
 Juos rėdė grupėmis po 10-
 15-20 žmonių is stato prie
 duobės krašto. Kita grupė
 maždaug 30-40 žmonių tame
 tarpe is ministrijos vokiečiai,
 pradėjo rasme keltuvus rėn-
 dyti. Komanda padarinėjo
 lieutenantas Barzda. Batal-
 jono ^{komanda} traukė is gylio rėdyti.

pasai ir jie visi buvo nuo-
 diuti prie namo ir porto.
 sienų. Karininkai, kas iš-
 jų - neatmenai, kėkėkėkėkėkė
 Karininkai pasakyti eiti aplink
 portą laisvą. Vienoje iš
 portų net, tarp slaidų,
 buvo iš kasto maždaug
 10-15 metrų ^{ilgio} duobė apie
 2-3 metrų pločio. Šylio
 nemačiau, nes prie pat jos
 priėjus nebuvau. Tuo metu
 aiškiau saugybą slaido
 rūsioje maždaug 60-80
 metrų atstume nuo tos duo-
 bės. Tuo metu rūsio batal-
 jono dalyviai pradėjo prie
 duobės vesti ir reikšius ir in-
 stitutus drabužių žyklus.
 Juos uolė gūpius po 10-
 15-20 žmonių ir state prie
 duobės krašto. Kita gūpių
 maždaug 30-40 žmonių tame
 tarpe ir mineitriji rokičiai,
 pradėjo pasmeiktuosius išau-
 dyti. Komanda pradavino
 litenantą Barzda. Batal-
 jono ^{komanda} išėjo iš karto.

jono kariai šaudė iš šautuvų, o rokičiai iš automatų. Padavus karininkui komandą, šūniai, pasmerktyji grupę papildavo netvarkingais. Šaudydavo tol, kol visi nukildavo ant žemės. Kai tokiu būdu išsaudydavo menę grupę, atresdavo kitą. Jiems dar liepdavo: duobė mums! tu užmirstųjį laurus, kuri nebūvo nukritę; duobė! o to juos patįs pavaršiu būdai išsaudydavo.

Šaudymas truko apie dvi valandas, laiko, kol buvo išsaudyti visi atrestieji.

Aš mačiau, kad tuomet mirtuosius šaudė kiaušio, raudono nešėnau, eilinis. Matin kas, raudono nešėnau, atšūjęs, koki nors laisvų - neatmėmų, leitenantas Barzda. Kiaušio ir Melnikas šaudė iš šautuvų, o Barzda iš pistoleto. Kiek šūvių jie padarė, aš

negy-

negalū pasakyti, bet ma-
čiau, kad jį išaudė visą
laiką. Tuo metu ai sto-
rijau sągyboje, todėl tai
priartėdama prie duobės,
kur vyko išaudymas iki 50
metų atstuma, tai nutal-
dama nuo jos, nors gerai
mačiau. Kitių išaudymų mi-
jų pravardeimis dabartinis
metų jau neatmėm, nors
mačiau juos visus. Jai būt
dabartinis metų ai K9 nors
iš jų ai atpažinti.

Beigus išaudymą, ai
i kiti kari ai kas būtent
neatmėm išaudytų jų
išsūtinių drabužių pakro-
vini; drėkinę vėžimą ku-
nio būro atkūti šoniniai.
Po to pėsti umėjome atgal;
kareivines. Kad užkari laisvumą,
nežinau.

Tu mi dar patikrinti.
Kad jį išaudymą karinėms
dare visoms atsigerti degti-
nis. Ši kur jį paėmė ai

Vergl

pat's nešinan.

Kaip jau minėjau, kas
daugiau be Riambos matui-
ko ir Barzdos šaulė pasmer-
ktuoms ai neatmėmė. Ai
taip pat negaliu išvardinti
pavardėms kas tuomet
buvo atėję; IV-tą fortą
ir atlikimojo kitas pareiga,
taip pat salgojo šaulys mo-
nietis, murelėzinių pasmerk-
tuoms ir taip toliau. Kadan-
gi batalijone tarnavau melgai,
pavardėms gerai neįsidėmėjau.

Riambą ai atmėmė gerai todėl,
kad kareivinėse mūsų mūšioje
mūsų netol. Kito. Jis buvo 6-8
metais už mane jaunesnis, aukšto-
ko ūgio, didelės stambis irerios
spalvos plaukai. Kilimo buvo
iš Invalkijos, bet iš kokios kon-
krečiai netol - nešinan. Apie jo
likimą ai nieko nešinan. Kai tai
buvo pašalinęs iš batalijonos,
jis jame parliko.

Matuike, taip pat paslejo
pažinti atėjęs; batalijonę. Jis

Vyta

buvo identinio ūgio, juodos
plauky, 2-3 metus. Jis manes
vyrenis. Gyveno kaškur tai Kau-
ne netoli Viljampolės tilto.
Jis labai mėgdavo mūstis.
Dažnai būdavo girtas. Keletą
kartų jis manes yra rėmęs.
Ar mįsio jokių reikaly neturė-
jau, bet būdavo girtas, ka-
būdavo si juo manes, o taip pat
ir kiti kaimai. Apie jo likimą
ai taip pat daugelis nežino.
Ar Riamba ir Matukas ai
tarnavau nenorį kuopoje, bet
ar nenorame būryje - nežinau.
Būdrai, ai nežinau, kokiam
būryje ai pat tarnavau ir
kas buvo mano tiegioginiai sa-
dai.

Sekantis sandymas buvo
garliavos miestelyje, kuris yra
7 kilometrai nuo Kauno. Jis
buvo taip pat 1941 metų sa-
sary, tiksliai datos nežinau.
Dienos metu mūsų kuopos
virsila, jo pavardės nežinau.
Ar kilo apie 30-40

Vorke

Kami; to skaičiu patekau
 i ai, i liepi sieta; muku-
 žimins, kuriu būvo diejetas.
 ✓ Iš kur tie minkužimiai būvo
 i kas būvo jo toferiai - ne-
 žinau. Iš Karininkų rašias
 kartu Barzda. An būvo dau-
 giau kas - neatmėm.

Sarliauje matojome prie
 žydų bažnyčios - sinagogos, kur
 būvo laikomi netinai nacio-
 nalistų bei policininkų sūnaiti-
 j žydai. Čio būvo duota ko-
 mada išlipti iš mašinų.

Vietiniai policininkai įgiukluo-
 to nacionalistinio būrio daly-
 viai iš sinagogos padėjo vartyti
 smintuosius už miestelio. Jų tar-
 pe mačiau vyrus ir moteris. An
 būvo vaikai - neatmėm. Iš viso
 jų būvo apie 100 žmonių, nors
 tikslaus skaičiaus nežinau.

Mes, atvykęsi į bataliono
 kariai, ėjome iš parko ra-
 musis. Jie būvo nuvaryti mai-
 dedų kilometrai už miestelio,
 kur būvo didelis griovys, apaugęs

Norman

Krimakinišiai. Mineta neto
yra; kairis pusė, sąsiužant
iš Kauko; šerliavę, tris mė-
telio vidurinė. Jor pavadi-
nimo nežinau.

Čia radome iš karto
apie 10 metrų ilgio, 2 metrų
pločio duobę. Vietiniai
policininkai išgiuklavo
būrio dalyniai, apsupo tą
vietą ir župrenus pradėjo
vesti pasmerkčiusius prie
duobės ir stoti užgaramis
; sandaunėms. Mes, visi
atvykę, stovėjome prie
duobės maždaug 10-15 metrų
atstumu. Kai Barzda praduo-
davo komandą, kairiniai im-
davo sandėlytį; pasmerkčius-
ius, kol šie niktisėdavo,
duobę. Nė taip pat stovėjau
sandėliniųjų tarpe ir, davus
komandą, ištiesdavo sandė-
lytį, kurio būvau giu-
klavęs, bet nesandaunė,
nes man tai neleidė dar-
ti mano šėinė.

Vasylas

An buro in korto mes
 randoj me is renzi jam pas-
 merkstrei is an dase muni
 degtin, dabar neatmeny.

Handwritten: Sandhising, mintuom
taye macia, mintu
Matin K9, Rian G9 i Bazz G9

Kur, tai yra ar toli nuo
manęs, stovėjo Matinkas ir
Lianba, at dabar neatmenu
saulės jie ir šautuvų, o
Berzda ir pistoletu. Po kiek
tūvui jie paleido - paraškyti
negalū. Atsimenu, kad jie
šaudė visą laiką, o visas
šaudymas vyko apie valan-
dą laiko. Būdras, tuomet
šaudė visi atvykęsji ba-
taljono kariai, nes šaudy-
mo netų saugoją ir mirtus-
ius rodojo pietiniai poli-
cininkai. Skity karis, G. Ma-
tinko ir Lianbos, kairis bu-
vo tuomet atvykę; Gerliava
šaudyti, ar dabar neatme-
nu.

Во мѣсяцъ мѣсяцъ

Kareivius. Tūm pasakyt
kad miko is netinui poli-
cininku is nacionalistines gis-
kluotoz gaujos dalyviu as
tuomet neatpaizinas.

Taip pat 1941 metu sa-
sazg, tikslinio laiko neat-
menis, pavesiu biudu bu-
vo praxtas sandelymo Kaškur
tai netoli Petrasimius. Mes
taip pat vadovaujami Berzelo
is dviu nukarimais bu-
vome isvyks, to sandelymo.
Buvo tuomet sandelom ne-
tiniai zydy tomybes pilieciai,
kurie iki tol buvo saugomi
Petrasimiuose Kaškokiuose tai
dideliame name.

Sandelymo netu buvo
Kaškur tai uš miestelio lau-
kuose, einant i Kauno juss
i kairisimo kelio. At toz neto
dabar tikliai apibūdiuti
negaliu.

Ten buvo is kasto duob
sandeli mirtuosiu mūnų
betaljonu dalyviai. Is jų

Vasilia

atmums, minituošis Rianbg
i Metiskg.

Tuomet mes pisanolam
apie 70 pamerktųjų - žydų
vyrus ir moteris. Ai saugojam
sandymus netgi ir būtam
mo šuobis, kur vyko saun-
dymas, maždaug 80-100
metų atstumu.

Kiti suvokėm, iš saun-
dymo aplinkybių dabar ne-
atmėm. Ai dabar negaliu
pasakyti, ar galėčiau pare-
dyti iš to netgi, kur vyko
sandymas, nes esu užmiršęs.
Negaliu gerai pasisakyti, ko-
del būtent iš sandymų
ar taip vilpnai atmėm.

Dar nėra sandymas
buvęs 1941 metų vasarą
septintame Kauno miesto
forte, kuri yra Jaliakal-
nyje, netoli Klinikinių li-
ginių.

Mūsų kuopa buvo pakelta
aukštį rytą, išrinkta ir
įvesta į septintą fortą.

Vasylas

Kuris buvo nelabai toli
nu mūsų Kareivinių. Ai,
Diambo, Matuškas taip pat
kartu su kitais įėjome
įprastą portą. Kitas da-
bas neatmėmęs pravėrdinęs,
bet gerai žinai, kad visi
kariai, įskyrus kelis sargy-
binius. Vadovavo karininkai
Škarvinskas, Barzola.
Buvo ir daugiau karinių,
bet jų pravėrdinę ai
dabas neatmėmęs.

Kai atėjome prie portų, čia
au vedome mūsų bataljono
škarv, kurie senagojo sūnūto-
nis, apie 400-500 žydų vyrai
ir moteris. Pasmerkėjęji bu-
vo tarp ilaity, kurie nepo-
portą žemumė.

Atėjus karininkai tame
tame Škarvinskas ir Barzola,
įaklausi kas nori eiti; sa-
rgybą, o kas išaudyti. Ai pa-
trūliau; sargybą. Kadangi
sargybą norėjo eiti dau-
guma bataljono dalyvių,

Niežlė

Kariniškai vis nelydo, o lie-
pi eiti išanalizuoti.

Prie forte matosi guspe
vokiečių karių, apsirikiusių
marškiniais, be munamųjų
jų buvo apie 10 žmonių.
Mūsų kariniškai su jais kėlė kg
tai tarėsi. Ai pažinau, kad
ilgaisi rūsiai atsidaro iš kar-
kur tai du kulkovaidėliai.
Naušilgo parigido išanalizu-
mas. Vokiečiai i mūsų be-
taljono kariai, stovėdami
ilgaisi rūsiai, išanalizuoti; pas-
merkavimus, kurie buvo apa-
čioje.

Kadangi netoli to forte
buvo daug gyvenamųjų namų,
prisirinko daug netikėtų gyven-
tojų paršūnėti išanalizavę.
Man, kaip saugybiniui, tiko
juos varinėti, nuleisti artyn,
todėl pats išanalizavau vaizdą
ar gerai nemačiau. Kas bi-
tent iš bataljono dalyvių
išanalizavo, ar nešė, nes pa-
vardinai jų neatmėmė. Ai

Vogliai

šandė šį kartą Matukas ir
 Liauba, pasakytį negalūs, nes
 neslėmė. Kaip mūnėjan, bu-
 van užimtas kitu - rašinėjan
 pašalinus šmokes ir šandėlyme
 netgi gerai nęstebėjan. Šlo-
 jos buvan 80-100 metrų
 šatstume. Be to, šandėlyme ne-
 toje, ant šlaito ir šūnės,
 būvo daug bataljono kamis
 ir mprasti kas šandėlo, o kas
 ne - būvo ankš. Būvo girale-
 ti ne tik šandėlyje bet ir
 kulkovaidėn šūnėse. Kas
 iš kulkovaidėn šandė - ne-
 mačian.

Tas šandėlymas truko apie
 5-4 valandas. Pasibaigę
 jian po pietų. Po to mus
 mūrikan ir mes grįžom
 Kareivines. Lavonus patiliko
 saugoti mūsų bataljono
 kamiai, bet kas tokio ir ar mūsų
 knopos - nešinan. Kada jį
 būvo užkasti - nešinan.

Daugiau šandėlymy es ne-
 šinan. Deteko dalį pamtė.

Vinglė

Kaip vilian teko giraiti
 is gyventojų ko būtent-
 nešmenis, kad bataljono
 kariai išvykdamo išsilyti
 aplinkiniams miesteliams, bet
 kur būtent - nežinojai. Ai-
 tuomet bataljono jau nebu-
 ran. Kaip eni pasodės, teko
 išvykti išaudyti tik; Jarlia-
 vą ir Kauno priemiestį, bet
 rašiusius.

Ištarnavus bataljone
 du mėnesius, mane mums
 kariniukas Barada, pareiškė,
 kad komunistų mums nereikia.
 Buvau perduotas; bataljono,
 kuris buvo išaušios, jo nu-
 meris, atrodo, kad buvo "5"
 ar "15" gerai neatmėmė,
 ir pasodintais; mūs Tardy-
 ną, vėlė išvėla Petrauskas,
 puskariniukas ištrūpaitis.
 Jie buržuazinis santvarkos
 metais yra tarnavs deivutame
 pulke Petrauskas mane mums
 ir išmūšė dantis.

Pasovaitis ai buvau pa-

Vingė

leistas Paryžius Kaune
apie metus laiko išvykau
į Kauną.

1942-1943 metais tik-
sliai laiko neatmenu, ar su-
klastojau gimimo metus savo
dokumentuose iš 1910; 1908.
Dabartinis metus mano pa-
mordytą gimimo datą 1908
metais. Tai neatatinka tik-
rovės. Faktiškai aš esu gi-
mes 1910 metais. Gimimo
metus aš suklastojau todėl,
kad liūjojan atsakomybei už
savo tėvų bei "savižudybių" betalio-
ne net tuomet jau artėjo
Tarybinė armija. Kaip da-
bar atmenu tai būvo ne
1942-1943 metais bet 1943-
1944 metais, tiksliau neat-
menu. Pašyminėjus su netei-
ringais gimimo metais man
išdaukė šiekty, buvęs Mar-
jampolis vėlesniais sekretoriumi
dabar gyvenantis Kauno Kauno
rajo mokyklų Kaune. Klaunimas - Phomet St. Lams

Stylin

forte vyko šaudymas, tena-
buvo civiliniai asmenys, ku-
rie kartu su bataljono da-
lyniais šaudė pramiektuo-
mus, senozojo juos prieš šau-
dymą?

Atsakymas - Dabartinis
metu tai tiksliai tirtinti;
kad per minutą šaudymas
IV - tame forte nebuvu ci-
viliai apsirūgusiu ginkluo-
ty asmenys, ar negėlių. Bet
kiek dabar atsimenu, jų ai
nemačiau.

Klausimas Kuris nors iš jų
nepamintys šaudymus bu-
vo vykdomas vakare, inte-
mus?

Atsakymas - Ne, nebuvu. Vir-
mano išvardinti šaudymai
vyko dienos metu.

Klausimas - Kianb, Metu-
kg ir Baredg dabartinis
metu galitumėte atpažinti?

Atsakymas - To ai dabar
neščiau. Išuo pamintys
įvykį, praėjo 20 metų ir

Vasplis

dabas, jo gali būti morkia
panikėtis.

Klausimas - Palubinską žong
skrebi Bronis, Čirinską
Beli, "saisangos" bataljono
dalyviams. Jūs pasidėte?

Atsakymas - Palubinskas ir
Čirinskas ar nepasidėjęs.
Skrebių pavardė bataljone
man buvo girdėta. Bet
debartiniui metu ar jo ne-
atmėm, ir apie jo nusikalsta-
mą ir reiklę mieko pasakyti
negaliu.

Klausimas - Jūs išvardinti
tardymo metu tardymo
faktai vyko tokio eilės
tarka 1941 metų vasarą.
Kaip jūs parodėte?

Atsakymas - Aš gerai atmėm,
kad per mane nušaudytą tar-
nybos bataljone laiką pirma-
nį tardymą, kuriame es da-
lyvavau, buvo IV-tame Kauno
miesto forte, o pastatini-
VII-tame. Dėl kelių dienų
tardymų - Garliavoje ir Pet.

Vypliu

vēlīn mok - eīlī aī neēn
nētikrietas, nes gērai nēst-
mens, kē jē būv 1941 mē-
tē vasērg, pāmīnētē kītē
dneijē iāndyngē tarpe.

Klāvisims - Kōkij āiāndyngē
turtē grobdarē Riāba ē
Matlūkas?

Atsakyms - Tō aī nēšīnais.
Dabartīnīs mētē nēstmens,
kad jē būtē grobs mēiādy-
ngē daiktus ar bēnt jēos
tarpe.

Klāvisims - Kēs būv tō bā-
taljōnō vadu, kromet jū
jāne tārnavotē?

Atsakyms - Kēs būv bā-
taljōnō vadu, aī nēšīnais.

Klāvisims - Kōkij unīforng
dērijō bataljōnō karīaī tamē
tarpe jū pētē ē jūng īvār-
dīntūji - Matlūkas ē Riā-
ba?

Atsakyms - Vīri bataljōnō
karīaī dērijō būvndē sēt-
vōs būrīnāzīnīs armijōs unī-
forng. Jā dērijān ē aī, Ma-
vōgīn

lietas bei Riņķos. Ir tās
uniforma ieviešana ir
īstendums.

Sarunāto protokolā ir
paskaidrojums, kas ir šis
lietings: Nosaukums

NSK-to pie lietuvos
TSR MT Tardymo skyrius
ypatingai varbūt Byly
vyr. tardytojas
vyr. lietuotojas B. Kanne
(Kazys)

Tardymo protokolas

Vilnius, 1961 m. kovo mėn. 8 d.

Ar Valstybės Saugumo Komiteto prie Lietuvos TSR MT Tardymo skyriaus ypatingai narkotikų bylos vyr. tardytojas vyr. leitenantas Kazys B. tardėjas liudytojas:

Gritz Jong, Ponilo s. gimęs 1900 m. Lietuvos TSR Ukmergės rajono, Viliandžiū Kai-
me, lietuvių tautos-
tūcinis - valdžios ky-
nartinis, mažai raštin-
gą, teismo nebustas,
TSRS pilietis, gyvenantis
gimimo vietoje dirban-
tis Ukmergės rajono mu-
teky tarybinio ūkio lais-
vininku.

Tardymas pradėtas: 14 val. 10 min.

Tardymas baigtas: 18 val. 15 min.

Už atsisakymą duoti pare-
dymus o taip pat už darinus
melagingus parodymus liudyto-
jas Gritz J. B. respicitas apie pa-
dėjamą atsisakymą pagal RT 111
BK 32 ir 95 straipsnius: J. Gritz

Klausimas - Kur jūs gyvenate 1941 metais, t. y. karo invakare ir pirmajiais rokiečių okupacijos mėnesiais?

Atsakymas - 1940-1941 metais aš gyvenau Kauno mieste. Išmanau galvė 48 numerį. Dirbau batų taikymo lentelėje. Tuomet rokiečiai okupavo Kauną, aš taip pat gyvenau Kauno mieste, bet tik būvau įstojes "saisungos" bataljone, numerio neatmenu.

Klausimas - Čirniškų Baliai, tarnaudamas taip vadinamame "saisungos" bataljone, jūs padirbo?

Atsakymas - Ne, Čirniškų Baliai aš nepradinau anksčiau dabartinio metu, jau esu užmiręs.

Klausimas - Išvardinkite, kuo jūs teko tarnauti "saisungos" bataljone?

Atsakymas - Į bataljoną aš įstojau pirmomis karo dienomis, maudant savaitę ar dvi savaites laiko praslinkus nuo karo pradžios būvau paskirtas trečią kuopą, kuriai priskirtas leitenantas Barzda. Kuopoje dabu katininkai-leitenantai Kar-

D. Griške

žinokas, Dagys ir Paulinkonis.
Jis vardys ir kur jie yra dabar-
tiniu metu - ar nežinau. Jis
eiliniu ar atmenu Mickeri-
čiui, vardu nežinau, Matinskis,
vardu atvėlo Kool Brunonas,
dantų technika Kirkele vardu
neatmenu. Dainigian nieko ne-
atmenu. Kur jie dabar yra - taip
pat nežinau.

Klausimas - Kas žinūs yra žino-
ma apie bataljono įvykdytus
nusikaltimus?

Atsakymas - Tas bataljonas, ku-
riame aš tarnavau 1941 metais,
saulėli Kauno mieste IX-tame
forte. Tąbinis piliecius - (leb-
pus) žydus pagal tautybę. Tai
buro 1941 metų vasarą ar ru-
denį, tiksliau laiko neatmenu.
Mūsų teko 3-4 kartus būti
saudymo metu IX forte, kurio yra
už Viljampolės, ant Kalno. Esm
vare kartą ir kitais bataljono
dalyviais pamirktuomis ir gėto
į forte, kur jie buvo saulė-
mi. Taip pat esu stovėjęs sa-
gyboje prie forte saulėymo
metu. Dabartinis metu nemal-
kiai pasasakoti apie tuos

D. Grile

saudynius ar neželius nes ne-
atmėm. Kas būtent išaušo-
taip rat neatmėm, žinau
tik tiek, kad išaušo mūsų ba-
taljono dalyviai ir volkščiai,
Kariai.

Salis forte buvo iškas-
tos pailgos duobės po 20-30
metrų ilgio. Kiek jų buvo
iš viso, aš dabar neatmėm.
Pamerktuosius grupėmis nes-
daro prie duobės, kur jie bu-
vo išaušę. Kiek jų būdu
jų išaušo: prie duobės kraš-
to ar duobeje, ar dabar ne-
atmėm. Prieš tai liepdavo
jums nusirengti ir drabužius
kroni netoli duobės. Mačiau,
kad išaudynų metu netoli
duobės stovėdavo Karininkai
Bareda, Skaržipskas, Dažys,
Paulinkonis, bet aš jų išau-
di, ar dabar pasakytis nega-
liu. Ji patys esu stovėjęs
maždaug už 30-40 metrų
nuo tų duobės. Sargybiniams,
kaip ir išaudytojų, būdavo
dėmų, bet kiek būtent ir
kas iš bataljono dalyvių,
dabar pasakytis negaliu. Ne-
atmėm, per kokią ir minutę
išaudynų, forte esu matęs

J. Grišk

Matinsg Kirvels Mickeriāns
kune buv ginkluoti ūai-
tuvain, bet kg pi ten dars:
saudi'as storsj. sargyboj,
dabar prasakyt, negalin.

Kasp jau minijam neno
is minty sandymus metu
esu du-tui kartus vares
is geto bumso viljampoleji.
; sportg sandymu pasmerktua
sins. juos nra paimelaron
; opasagz me geto vartu, kur
juos atvairdaro kiti batal-
jono dalyviai. Pasmerktu jz
tarpe btdaro vgrai motery,
raikai. Varydaro me juos gra-
peinis po keletg sindy. Kas
m manimi tokis bides yro
pasmerktuosius vares is geto
; sportg - neatumeis.

Kartg dators cikliai neatme-
nu man teko dalyvauti atkasty
is cecoslovakijos sydy varyme is
glesiunkelio stoties; sportg. juo-
met juos mvariam; sportg. pi-
tuof pat sandomi nebuv. sau-
de juos na keletos dieny. juos
bavo sakoma, kad ju atkasti
; darbus. Kas m manimi daly-

D Grits

varo jį varyme taip pat da-
bar prasaktyti negaliu.

Be to, bataljono dalyviai
yra išaukštę tarybinis pilietinis
IV-tame VII-tame forte,
išvykdaio; aplinkiniis mies-
tus. Ai ten nėra bus, to-
dėl konkrečiai aplinkybių ne-
žinau. Išdėjan apytai kal-
bant kitus bataljono daly-
vius. J tokias "operacijas", kaip
buvo sakoma bataljone, ai
esu matęs išvykdaio minė-
tąjį Matinską. Tuomet mūsų
klopa storio žaliame kalne,
kurio poldžio patalpose pap-
rastai operacijose dalyvau-
davo leikis iri kariai, bet ai
kaip senomis, papilkdavau aibo
eidavau kur nors sargybs.

1942 metais, laiko irat-
men, mūsų bataljone iš-
vyko; Rusiją kordti ir ta-
rybiniais partizaneis. Ai tuo-
met nevažiavau, buvau para-
lintas iš bataljono.

Daugiau apie bataljono
viklg ai nežinau.

Tardymo protokolas man
paskaitytas, nraitytas iš mano
žodžių, beisingai.

V. Grile
VSK-Comis pirtucos TIK
MT Tardymo skyrinys ypatinai
karbui bylg. Jp. Tardytas
yp. Pirtucos TIK

Tardymo protokolas

Kaunas, 1961 m. sausio mėn. 19 d.

Aš, VSK-to prie lietuvių
TSR MT Tardymo skyriaus
ypatingai nariui bylą vy.
tardytojas vyr. leitenantas
Kaip, įtardžiau liudy-
toją:

Randis Zigmantas
juozo s., gimusį 1916 m.
lietuvių TSR, Kauno
rajonu, Vairuotojas
Kaime, lietuvių
valstiečių - rėdintinio-
kų, nepartinis, su 2-ja
madžios mokyklos sky-
mi išilavinium, TPKS
pilieti, teismo nebans-
tą, gyvenanti Kauno
rajonu, Armėniskiu
Kaime, "Jintaro" kolūkie
kolūkie.

Tardymas padėtas: 10 val. 30 min.

Tardymas baigtas: 15 val. 30 min.

Ranka

Uš atsakymo duoti parodymus, o taip pat už dainų linomai melagingų parodymus liudytojas Raudis L. J. Jerspelas apie bandžiančių atsakomųjų pagal RTFSR BK 92 ir 95 straipsnių atkandis

Klausimas - Kur jūs gyvenote 1941 metais, pradžioje kaimo, ir vokiečių okupacijos metais?

Atsakymas - 1941 metais, pradžioje kaimo, ar gyvenau netoli Kauno esančiame Armališkio kaime. Kuomet vokiečiai okupavo Kauną, praslinkus maždaug mėnesiui ar dviem laiko, datos gerai neatmenu, pagal išeitą kaimo seniūno Būzikos Mato Jankino atvykau į Kauną ir įstojau į vieną iš "saurauzų" bataljono. Toks buvo to bataljono numeris - nežinau, jo įtabas kuomet buvau Laisvės alieje, numerio neatmenu. Praslinkus kuriam laikui buvau per-
Laudis

Keltas ; žaliakalnis, netoli
stadiono, gatri neatmėm.
Bataljone buvau batriniui.
Kokias kuopas ai pirklausiau
nešinan, nes ai atskirai dir-
bau dirbturilijai nuo i tabo.
Klausimas - "Sausėnų" ba-
taljono dalyvi čirinskų
Bali jū pradinote?

Atsakymas - Taip, pradinau.
Jis tarnavo tame paciaus ba-
taljone. Turėjo jaunimo
puskarininkio laipsnį. Jo var-
do ai dabar neatmėm. Kokias
pareigas bataljone-jo čirins-
kas, pasakytis negaliu. Atme-
niškai jo tuomet nepažinau.
Ar dabartinis metus ji atpa-
žinčiau, tritinti negaliu.
Kiek dabar atmėm, čirins-
kas buvo aukštojo ugio,
stambaus mėsijimo, smėsių
plauky. Atejęs tarnauti i
bataljoną, ai ji ten radau
i ten ji palikan, kuomet
rekančių metų moleni vyk-
stant bataljonui i kūrį, i

Žilinskis

jo pabėgus.

Klauskimas - Kas jums graži-
nome apie minėto čiuvinuko
nusikaltamąją veiklą?

Atsakymas - Mūsų bataljone,
kaip man tapo žinoma iš pa-
čių bataljono dalyvių, uže-
imamojo tarybinis aktyvistas
iš žydų tautybės pilietis su-
iminėjimais bei raudūnų.
Be to, saugoję getą ir įvairius
karinius objektus. Vokiečiai
okupavus lietuvių TSK, mūsų
bataljone raudai tarybinis
pilietis IX ir VII kamuo mis-
to fortuose ir išvykdarė
įvairius aplinkinių rajonus.
Po raudūnų bataljono da-
lyviai prarėdavo drabužių,
avalynės, žiedų, laikrodžių,
pinigų. Po to girtuokliavo,
parbėdavo išgytus dakt-
tus. Jie dažnai ateidavo
į mano dirbtuvę, kur
gėdavo degtinę, lordan
kortonius. Man, kaip batnionin-
atneidavo taisyti įvairius

Atsakymas

civiling avalyns: tiek vyriškų
 tiek moteriškų, kurių ji
 principais dar bandžiamųjų
 operacijų metu. Po to į pa-
 duodavo. Tokiu būdu bei ki-
 tai bataljono dalyviai
 per mane pateidavo į čir-
 viuskas. Ji pats sakydavo,
 kad važnuodavo; operacijos
 išaudyti žmonius. Duodavo
 po to man taisyti principais
 avalyns. Mačiau per ją žiedus,
 laikrodžius. Be to, ar pats
 ne kartą 1941 metais į vilniaus
 em metus. Kaip ji kiti sa-
 vanomis tarpe mėsinomis iš-
 vykdavo; bandžiamųjų ope-
 racijas, kaip buvo sakoma - vyk-
 dyti išdarinius. Vadiniojama
 buvo; IX - tų VII - tų fortas,
 Bablūs, Vandžio galg, Kazly-
 rūdų, Rumšiškes, Plyty,
 Jėzų, Vilkijų, Arizgalg
 iriančius. Kiti, neto vių da-
 bar neatmėm. Po to pasistė-
 davo, kad tą išvykų metu buvo
 miminijami ir išaudomita.

J. Kana

vybiniai aktyvistai. Apie tai
 kaip jau minėjau, sakei į jo
 patį, bet kadla būtent ir
 prie kokios aplinkybės - da-
 bar neatmenu. Kad į prae-
 ties operacijos vykdav tik
 savanoriai, aišku yra ir to.
 Kad patį matydavau, kuomet
 iškišodavo knogę ar vis ba-
 taljoną, tai karininkai, da-
 viduriai kapitonas Dargys,
 vado nežinau, sakydavo, kas
 nori važiuoti vykdyti užda-
 niusio į nung ar kitą vietos.
 Apie tai, kad būro vykstant
 išaudyti sakoma nebūro, bet
 visi tai įprastavo. Tuomet
 ai u matydavau, kad čir-
 viuskas išvykdamo į operacijas.
 Iti kartu nevairuodavau ir
 manęs niekas nevairavo to
 darėti. Man tik yra teks
 stovėti saugyboje: prie kome-
 dantūros, kil, ampoleje prie
 žydų geto. Saugybas dariau
 tikdavo ir iškišodavo čir-
 viuskas. Norint prie geto, man
 išlaikė

tekdavo matyti, kaip kilis mūsų
bataljono dalyviai vargelavo
iš gėto grupės žydis tautybei pi-
lietui. Kai kabo jor i neap-
grūdavo, bet išdant jų man
matyti neteko. Derintame
i septintame forte nebuvo.

Žydis i gėto i fortus i
vidip įvairius darbus var-
nėdavo beveik visi mūsų ba-
taljono dalyviai, bet kas
būtent i jų konkrečiai da-
bar neatmėmė.

Klausimas - Išvardinkite joms
žinomas kitus bataljono da-
lyvius i papasakokite, kas joms
yra žinoma apie jų nusikalta-
mybę kikių?

Atsakymas - Iš Kariminkų, be
jau mano paminėto Dagio, kuris
labai dažnai vykdavo i Ban-
džiamarijos operacijas, ai atme-
mė mjų žymius žymius, Barzdą, jo
laipnius dabar neatmėmė. Apie
konkrečią jų nusikaltamąją
kikių ai labiausiai metu miki
nešinau. Kokios būna tos ka-
lės.

tekdam matyti, kaip kiti mūsų
 bataljono dalyviai vargelio
 ir geto grupės žydų tautybės pi-
 liečiai. Kai kaslo jor ir nepu-
 giodavo, bet išdant jis man
 matyti neteko. Dėintame
 ir reitintame forte nebuvau.

Žydus ir geto; fortus ir
 idip įvairius darbus vari-
 nedavo beveik visi mūsų ba-
 taljono dalyviai, bet kas
 būtent ir jų konkrečiai; da-
 bar neatmėnu.

Klausimas - Išvardinkite joms
 žinomas kitus bataljono da-
 lyvius ir papasakokite kas joms
 yra žinoma apie jų mirtikalsta-
 mą ir kilmę?

Atsakymas - Iš Kariminkų, be
 jau mano paminėto Dagio, kuris
 labai dažnai vykdavo į bau-
 džiaimario operacijas, ai atme-
 nu majorą Simkų, Barzdą, jo
 laipnais dabar neatmėnu. Apie
 konkrečių jų mirtikalstamą
 kilmę ai dabartinis metu niko
 nežinau. Kokios buvo tų ka-
 žiūrėjimas

vininkų pareigos - nežinau.

Atmėnu dar purkarninkų Ar-
lauskų, grandinių šuikų,
išsilg dargenčių, ~~kyšenių, pur-~~
~~karinių dargenčių~~, purkar-
nų Matinkų, du brolius Pūms,
eilinių sidarų, giuklininkų Ša-
baniusų, šaršų, jannėnų
purkarninkų Palubinskų, Te-
leukeničių, laipniuo neatmėnu.

Šių armenų vardus dabar esu
užmiršęs. Jų jų aš armenistai
pažinau šuikų, dargenčių,
Matinkų, atsimenu dar pur-
karinių Škrebių, du brolius
Pūms, sidarų ir Palubinskų.
Teleukeničių ir Arlauskų paži-
nuo iš matymo. Jie abu ve-
žinėdavo; greičiau bet kum-
kiau apie jų musikalumą, g-
viklų batalijone man nežino-
mo. Kur jie yra dabartinis
metu, nežinau.

Arlauskas opibidiutis dabar
aš nežinau. Jo tikriausiai aš
ir nepažįsčiau.

Teleukeničius būvo nedidelis
žmonės

Jis brankto, vyrenijų purkarninkų
dargenčių, nekai tyli. Žmonės

uģio, juodbrūn. Ar ji atpazīn-
 ien labartiniu meti, abejojis.

Ar Palubinskā mīnisi, ar
 kartu dirbau ninoji olstus-
 rēlji. Kambarijē kuris buv
 mums bataljone išķirtas. Ar
 tik galējais sumaiņyti jo pa-
 vārds. Tārai atmeņa, kad tas
 mīnijas buv aukr'to uģio,
 iedzinvisio rido, tamnū plan-
 ky. Turijō dideli dusuli: bu-
 vo muktā jām kalbēti. Jis kar-
 tu m bataljono dalydian
 kartais tairpat vāstidaro;
 bandīšimārijas operacijās. Tā
 ar pētis mācīas. Be to, jis man
 apri tai pāpēsakodaro jāt, kad
 dalyvandaro tanybrunij jūli-
 cūj iandymos. Po tokijs i-
 vyky ar pras ji matydoavān
 aukrūnū ziedy, laikrodzēj.
 Kaip pūrkārimūki jis kartais
 iedzīdaro sargybas. Kur jis
 dabas gre-vešman, ji ar atpa-
 zīnīas.

Suītkus, Lauģuicim, Skrebys,
 Matākas, du Brāliāi Pūrcāi
 Iļanē

dažnai važinėjau į minetas
operacijas: į Kauno fortus
ir įvairius rajonus. Tai
ar em mater prats armeniskai,
nors dabar pasakyti kiek kasty
yra važias ir prie kokių aplin-
kybių, smuku. Įvažiuojant,
pavėsiar išvykas jie, kaip iki-
ti bataljono dalyviai, bi-
davo giukluoti stantuvais, o
puskairininkai dar turėdavo
ir pistoletus. Paprastai išvyk-
stantieji į operaciją susidaro
į sunkiausias dirbs net gau-
davo keleivines mašinas. Tokių
mašinų būdavo nuo vienos
iki keturių, penkių, priklaus-
soms nuo dalyvių skaičių.
Į Kauno fortus eidavo rei-
šionis.

Po tokių išvykų švitkes,
Langeričius, Skrebys, matui-
kas, broliai Pūrai dažnai
atėdavo į mūsų dirbtuvę.
Kur gerdavo degtinę, pasakojo
apie savo dalyvavimą sandy-
muose. Tą ar em mater ir

Stundis

girdėjęs iš jo patys asmenin-
kai Matyda aban taip pat
pas juos. Dėdus, laikrodininkas.
Atnešdavo taisyti man ciu-
linius batus. Visa tai ji
sakydavo prisigrobs išvykų
metų.

Langeničius ir Skrebys taip
pat kartais išredžiodavo sar-
gybas prie geto ir kitių objektų.
Kur yra dabartiniai metai
Luitkus, Skrebys, Matuškas
ir Broliai Pūrai nežinoau.
Matuškas ir ko teko girdėti
kad Langeničius yra Anglijoje.

Luitkus buvo vidutiniš-
kio ir netgi plaukų. Ar ji
dabar atpažinčiau, patikyti
negalau.

Brolius Pūrus, Matuško,
Skrebi ir Langeničiaus dabarti-
nių metų atpažinčiau, jeigu
labai patikėčiau ji nebūtų.

Broliai Pūrai buvo kilimo
Kaškeriai nuo kumirėnų ar kuo-
nio. Su jais irgi laiką būdavo
hidaron.

Skandis

Matu kas buro tamni,
plauky, stamboko mēdijimo,
auksto ūgio (vyras)

Langeniņus buro labai
mažo ūgio, juodbūni, senyo
amšianus vyras.

Skrebys buro vidutinio
ūgio, īnini plauky, nā ma-
no 4-5 metais vyrenis.

Sidaras no karo gyveno Kau-
ne, Panemuniņi. Būdamas ba-
taljone, viņi taip pat vādināda-
w; operacijās. Mašdany pūis
10 mety viņi buro mirtas. Jo
zmona man yra sakūsi, kad
viņi kalėjime miri.

Buro mirtas no karo ir
šabauianškas. Jī jo žmonos
tako girdeti, kad no bausmē
atlikimo viņi nūgizō i Kaunu,
bet pūis poro mety miri. Vi-
dabar gyveno Panemuniņi,
Smilio gatvī, mūmēio neatmēma
Klaunūras. Kas juuns yra zi-
nomo apri būrēkaziņus naciō-
nalitē, jūykdytas 1941 metais,
pirmouni karo dienouni, Kauno

Klaunūras

misto "Sietūkio" garaže, bu-
vusiam vytauto projekte,
tarybinis piliečių žudynes?
Atsakymas - Apie tai at-
miko nežinau.

Tardymo protokolais man
perskaitytas, nrašytas ir
mano žodžių teisingai.
Kanas

USK-to prie lietuvių
TSR MT Tardymo
skyriaus ypatin ger-
barbių bylą vpr. tar-
dytojas vpr. leite-
nantas B. Klemas
1 Kasys

Tardymo protokolas
 Kaunas, 1961 m. sausio mėn. 17 d.

Ar VSK - to mės lietuvis
 TSR MT Tardymo skyriaus
 ypatingai darbui bylą vpr.
 Tardytojas vpr. leitenantas
 Kašp. Istardžian liudytojas:

Liemis Elenas, Anta-
 no d. gimęs 1915 m.
 lietuvis TSR, Kauno
 m. lietuvis, iš darbi-
 ninkų, reparting su
 4-uo pradžia mokyklos
 skyrius išilaimius, ve-
 banis, TSKS pilietis,
 gyvenantis Kauno m.
 Stalino pr. 48-5 dis-
 banis, Kauno radioga-
 mykloje.

Tardymas pradėtas: 11 val. 15 min.
 Tardymas baigtas: 13 val. 50 min.

Už atsisakymą duoti paro-
 dymus, o taip pat už darinius me-
 lapinys parodymus liudytojo Li-
 o Lienes

-2-

170

minė E. A. raupito apie lau-
džiamejį atsakomybę pagal
RTFSR BK 92 ir 95 straipsnius.
E. Diminė

J pateiktus klausimus liudy-
toja Zimėnė E. A. parodo sekanti:
ti:

Čirniško Balio ai nepa-
žįstu ir tokio pavardės man
nėra girdėta.

Matinskis Pranas ai pažįstu
maždaug nuo 1935 metų. Tuo
laiku ai gyvenau Kaune. Su juo
supažinau per savo vyrą. Vadini-
davome jį antrojo vardu - Brun-
nom. Vėliau sužinojau, kad
jis turi antrą vardą - Pranas.
Pažįstama su Matinskiu ir jo
šmėna būrui gerai. Jis kan-
kydavo ir pas mus, o mes ut-
karėdavo kankydavo pas jį.
Dirbo karkokioje tai spaudistė-
nė. Gyveno Pranstunio gatvėje.
Vėliau persikėlė; Pukštaičių
gatvė.

Mūsų santykiai su Matinskiu
buvo geri, neapykome.

E. Diminė

Apie Matinko mūšikaltę-
męjį reiklę aištinan tik,
kad jis 1941 metais, okupuos
vokietiams Kauną, tarnavo
kažkokiamė tai kaimo mės-
dalinyje. 1941-1942 metų
žiema, tikslomis datomis neat-
memi, nakties metu jis buvo
atejęs pas mus pasisiladyti.
Egyvenom mes tuomet gonam
patrįję netoli Kleboniškių
vandentiekio stoties.

Atsikėlusį ai Matinką tuo-
met pavaisinam arbata. Jis bu-
vo apsiirėjęs kauriška ir forma,
bet ar vokiška, ar buvusios
buvusiosios futūros armijos,
dabar gerai neatmemi. Turė-
jo tautuog. Sakė, kad senjoja
Kleboniškių vandentiekio stotį.
Iškalbėjęs su mano vyru Linu-
mi juosį, Matinkas pradėjo pa-
sakyti apie tai, kad 1944 me-
ty vasarą VII-tame Kauno
mieste forte teko dalyvauti
žydų tautylėjų piliūnų bei ta-
tybiūnų aktyvūs sandarys.

P. Dviris

Sake, kad tuomet mīdams
 du ar tīs tūkstausimā zmo-
 ni. Sādi lygtā ar kulkos-
 vārdēis ir sātūvāis pēnkise
 ar septiņiesē. Jeigu pāsmektie-
 ji būty mīkls, sake jī, tai
 jēms, tai yro sādūtojamā
 būty blōgāi burs. Kēs ir
 juo sādēl tūos zmonēs-nemī-
 ņejo arbs ar dabas tai ex-
 ūmīrīnī. Tuomet septiņtāmē
 forte būvusi mīdūdytā Mūk-
 ūcīaunīorīs Tāylos deputātē
 Budzīnskīnē. Toliān jī Kalbījo
 kad kās kās ir ty, sādūtojis
 pīevāstāro jāmēs mētē līs, ku-
 rās sēliān mīdāndāro pō sād-
 dūmo plēs arksē ir kītus mī-
 sādūtyzjē vērtīngus dāktus.
 Kās kās ir sādūtojis rorī auk-
 sīnīs dāntīs ir lōrony. Apie
 sār, kad tāis jī būty dāzē,
 nemīnējo, o gal būt ar dabas
 tai sāmīrīnān.
 Jīs, tai yro Matuīkās, mī-
 nējo ir 18 tē gortē, bet nīnīn
 nē kuo ir kē apī jī jī pāstākojē
 P. Līnīnī

dabar neatmėm.

Jo to ji 1942-1943 metais
užsėmė sėmė per kitus
laikus, bet ji tuomet jau
karimuiok daktinuiok netamavo.
Dirbo karkur tai dantų tech-
niku. Jo žmona man yra sa-
kusi, kad jo karo ji gyvens ge-
rai, bet kai ai pakeitėsi, ar
ji turi aukso, ji man miko ne-
atsakė.

Nuo to laiko iki 1956 ar
1957 metų man Matuiko mi-
kur neteko matyti. Galvojau,
kad ji yra kur nors pabėgė. Tik
1956 ar 1957 metų pavasari-
ko mėnesio 19 dieną, per
mano vyro vardinę, ji at-
buvo atėjus per mus, kur mes
gyvename dabartinis metas.
Tuomet ai sirgau ir gulėjau
lovoje. Per mus buvo atėjus
ir mano sėmė. Vitkus Ed-
vardas. Ji riki rikturę
giri karkur tai kalbėjo. Matu-
kas buvo puijes ir pui manes,
bet mes tik ir juo parikalbi-

82 linos

Jom apie savo šeimas. Jom
 išėjus, vėl man sakė, kad
 tubmet jis kažkam tai grafinę.
 ir kolibys tarybinę santuoką.
 Nė to patį neįsileidžia. Tiesa,
 ar atsimenu, kad jis buvo įsi-
 res. Dar atsimenu, kad sakėsi
 gyvens Dotnuose ar Panerė-
 lyje.

Vienas Matuško brolis,
 Faustas ar Liza - gerai neži-
 nam, dabar gyvena Kaune,
 dirbs dantų techniku.

Daugiau apie Matuško Pra-
 ng man miko nėra žinoma.

Tardymo protokolai man
 perkaitytas, nraitytas iš mano
 žodžių teisingai & žiniai

USK-to prie lietuvių TIK
 MT Tardymo skyriaus
 ypatingai svarbių bylą
 vsp. tardytojas
 vsp. lietuvių
 B. Kaune
 1 Kaip

Tardymo protokolai
Kaunas, 1961 m. vasario mėn. 18 d.

Ai Valstybės Saugumo
Komiteto prie Lietuvos TSR
MT Tardymo skyriaus ypa-
tingai skubius bylos vy. tar-
dytojas vy. leitenantas Ka-
lys, išvardijamais liudytojais-

Dinevičius Baltrys, Ka-
zio S. gimęs 1908 m.
Rygoje, lietuvis, iš dar-
bininkų, m. nebaigtas
vidurinis išsilavinimas,
TSKP narys nuo 1951 m.,
nebaigtas, TSRS pilie-
tis, gyvenantis Kaune,
Baldanauko 8-1, dir-
banti K. Požėlos vardo
mašinų techniku.

Tardymas pradėtas: 9 val. 15 min.
Tardymas baigtas: 11 val. 35 min.

Už atsisakymą duoti pa-
rodymus, o taip pat už da-
lyvavimą

-2- 2
rimā melāģiņu parādīšanos
līdzdytojas Dzelcīms B. K.
perspētas arī baidāmajās
atsakomās pagal RTŠIR
BK 82 ir 9. Straipsnis: Simne

Klausimas - Kur jūs gyvenote
vokiečių okupacijos metais?

Atsakymas - Vokiečių okupaci-
jos metais aš gyvenau Kauno
mieste. Mokytojas, dirbau
"Raidės" spaustuvėje, kuri buvo
"netoli Kalėjimo".

Klausimas - Čirniškų Baly
jūs pažinojote?

Atsakymas - Ne, Čirniško Ba-
lio aš nepažinau.

Klausimas - Ką jūs pažinojote
iš armenų, tarnavusių
vokiečių okupacijos metais taip
vadinamuose "samsangos" ba-
taljonuose?

Atsakymas - Aš pažinau Ma-
cinskų Brunoną, mėsądang 1908
metų gimimo, kuris pirmai-
siai vokiečių okupacijos metais
tarnavo Kašokuose bei kari-
simui.

niiose dalimiose. 1941 metā
 antroji pusējā ar jī esu ke-
 letā kartu mātē, mīstē
 m karīškā uniformā u
 rokīšku karabīnu. Koki laip-
 ni jī tuomet turījō u kokiā
 Būtēt uniformā - rokīškā
 ar būvniek būvniekīnī sī-
 tuos armījōs - dabā gerā
 neatmēm. Bet, manē šmē-
 na Stepanijā man yā sakīsi,
 kad pirmois kāo dienis,
 eidama i krautuos, jī mīstē
 jī gīnklotā Matīskā m bal-
 turānīnī aut rānkorī. Tu-
 met Matīskā gyseno Jāli-
 jō Kaluo rajonē, nepertolīn-
 īai no mānē, būvniekīnī
 savānīnī projektē.

Manē dānā jūnī 8-5 metus,
 dātos tīkslīnī neatmēm, mā-
 no pāzīstamas Līnīnī jūozē,
 yā sakīsi, kad rokīčīnī ok-
 pacījōs, mētāis pā jī nē eīdā-
 no Matīskā u sakīsi, kad
 Kānu mīsto fortuoņ yā
 šāndē, tarybīnīnī jī līcīnī.

Līnīnī

Kaip sakėsi iš kulkovaidėlio
 mūšio nesmažiau 700
 žmonių. Man patįiam apie
 Matuiko sunkiausias veit-
 lę konkrečiai nieko nėra žino-
 ma. Nors ankščiau mes esa-
 me buvę draugais, bet iškis-
 čius okupacijos metais ai pa-
 ji neilankydavau. Mano žmo-
 ūna kai kada užeidavo per ma-
 tuiką; namus. Pasakojo man,
 kad ji turtingai gyveno. Gra-
 tiingai tuomet buvo sukurta
 maisto produktais, o per Ma-
 tuiką ištuomet būdavo mės-
 to, laisvųjų. 1943 ar 1944
 metų pradžioje ai Matuiką
 buvau sutikęs turguje. Ji
 man tuomet pasakė, kad ji
 truputį apirogi, tai ypa pa-
 rogi 800 gramų ankso.
 Bet tai, kaip ji sakė, yra menk-
 mekis. Tuomet ji jau dirbo
 Karuno pirmoji poliklinikoje
 dantų technike. Juo ji pra-
 dėjo dirbti maždaug nuo
 1942 metų pradžios, tai
 Jūmė

pa to laiko kai daliniai
vyko į frontą. Jis nevaidino,
rasiliko.

Matuiką ai pažinau maž-
daug nuo 1927 kaip spaus-
tininką. Jis dirbo Kažkokio-
je tai Kauno miesto spaus-
tinys. Ai dirbau Rasdeis"
spaustinys. Matuikas tuo
metu dalyvavo profesjin-
giniame judėjime, buvo pa-
žangiai mėsitėkes. Profes-
jingoje, turin galioje (prof)
spaustininkų profesjingo,
jis buvo reikaly vėdys. Uho
to laiko ai mįsio d. mėsitau-
gavau Viliai. Buro mėsitau-
pažangi darbininkų mėsitau-
draudžio, kur Matuikas taip
pat aktyviai pasireiškė. Mėsitau-
kas buvo valdyboje. Bendrai
buvo skaitomo, kad Matu-
kas dirbo pagrindini kommis-
tini darbu. Konkrecinio
komunistinei reiklos fėkty,
išskyrus aktyvų dalyvavimą
profesjuginiame judėjime,
Linas

as režinā. Kokiņš nēs
komunistiskās spaudes is
jo as negaidāvan. —
Visā laikā mano i mano
šmones sautykiai un Matu-
ku būvo normalūs, drau-
giski, pykti dēlko nēs ne-
teko.

1940 metāis, atvēršus
Tarybų valdžiai lietuvos
par matuiku parveisi ki kar-
jeristini tendencijos. Kuo-
met jis nebūvo maskirts
spauštuviniukų profesjūnos
pirmininku, vērki savo nepa-
sitentkinimā. As pats tai
em is jo girdējis. Be to, su
ekskursija jān teko būti
Maskioje. Gijis jis pradē-
jo īmeisti Tarybūnų sautun-
kū, vadindams jo „polici-
nis režims“. Savo negiamā
pašūnā jis īreikidaro net
darbinukų suvirinkimom.
Kur pašakodaro savo īprūdānē
apie Maskvā. —
Be to jis paritranke is ak-
tūmā

tyrūs nepasijunginėi veiklos
u pradėjo dirbti „Spindau-
lio“ spaustuvėje.

Kur gyvena ir kuo užsiimi-
nejo Matukas po Karo, ai
nėšinau. Paskutini Karto,
ai ji mačiau prieš 3-4 me-
tus, Kaune, netoli stadiono.
jis mane nustabdė. Ai ji
munkiai atpažinau, nes jis
buvo su Barada. Tuomet
mes su juo perimėme ke-
liais nereikšmingai šodariais
u išsiskyrimo. jis netgi ne-
pasakė, kur gyvena. Ejo tuo-
met jis su savo broliu, bet bro-
lio vardo nežinau.

Is Tamošaičio Vilno,
gyvenančio netoli manes
Baranauko getoje. Jėi-
mos dabartinis metu man
teko girdėti, kad pasku-
tiniais metais per ji
yra lankęsi senas jo pažis-
tamas Matukas Bruonas.
savo pasakymuose yra gra-
nų, mirdorojimų su ko-
limb

muistais, esant progei.

Klausimas - Kas juos yra
šiuo apie sudorojimą
ir šydų tautybės jūliciaus,
kuris būrėnaziškai nacio-
nalistai įvykdė 1941 metais,
pirmomis Karo dienomis Kau-
no mieste, būvuriame vytan-
to prospekte „Lietuvio“ gara-
že.

Atsakymas - Apie man tik
teko girdėti, iš ko - neat-
mem. Kadangi jats nema-
čiau, miko konkrėtais para-
kyti negaliu.

Klausimas - Turite kuo nors
papildyti savo pasakymus?

Atsakymas - Noriu papildy-
ti tai, kad Matuška Bru-
nos, giminiarai ir bu-
vurių būrėnaziškai lietuvos
vyriausybės ministru Mironu,
presidento smetonos dėntu
Valuiskiu. Apie tai jį jats
man yra pake. Tiksliai para-
kyti, kokio laipnio giminytė
būv ir pamintais armeni-
šius

mis - nezināms.

Ģra Burs atļū, kad
Matuiskas būrā dzīvē san-
tvarkos metais nā saro akty-
nig riklā būrā sulai komas
policijās, bet greitai bu-
ro pāleidzāmas. Ar tār-
to i kad jū turejo īstākin-
gas giminēs būrā vīrīs, da-
bā pasakyti negālis.

Tardymo protokolā penkādāms
surašytas nā mano ādēis tēsaingui: Dūmā

VSK-to pui lūituros
TSR MT Tardymo sky-
riaus ypatingai wālbū
byly vīr. tardytojās
vīr. lūitēnautas
B. Kāne
/Kozys/

Протокол заявления

г.р. Наукас

31 июля 1959г.

Я, следователь Управления Л.Т.О. при СМ СССР на Ливовской ж.д. дороге сиваринский лейтенантский. Майтис, в соответствии со ст. 92 УПК РСФСР приняв заявление от гражданина, -

Зинюса Цозаса с. Хойаса, 1905 года рождения, уроженца г.р. Лепая, Ливвийской ССР, ливовца, г.р. СССР, беспартийного, образование 3 класса начальной школы, женатого, не судимого, временно не работающего, проживающего в г.р. Наукас проспекта Вианна дом №48 кв. 5.

Об уголовной ответственности за дачу заведомо ложных сведений по ст. 95 УК РСФСР предупрежден. *Pr*

Вопрос: На каком языке Вы будете давать свой показание?

Ответ: Свои показания я буду давать на русском языке, так как мы владею и в переводчике не нуждаюсь.

Вопрос: Что Вы имели сообщить органам государственной безопасности?

Ответ: Органам государственной безопасности я хочу сообщить в отношении гражданина Майнокаса Крунтаса. Майнокаса Крунтаса, свидетеля по я не помню, а знаю хорошо примерно с 1932 года. В это время я познакомился с Н. *Pr*

Майюкас в легальном клубе „Мусу сена“ (научный). Этот клуб был прогрессивным художественно-спортивным заведением рабочего класса. Многие из рабочих этого клуба были члены подпольной коммунистической партии Литвы а также комсомольцами и состояли „левое крыло“ этого клуба. Когда был членом этого клуба и являлся членом коммунистической партии Литвы. Майюкас в это время вступил в члены этого клуба и активно включился в его деятельность. Он сотрудничал пропартии литовской компартии и помогал ей в подпольной работе, т.е. был активистом. Работал юнгой Майюкас в типографии, но в какой я сейчас не помню. Мне известно, что он давал подпольщикам шрифты. Я и Майюкас Брунас участвовали во многих массовых митингах и рабочих. Когда в 1940 году в Литве была восстановлена советская власть, то Майюкас снова работал в типографии „Спиджунис“ наборщикам. Еще хочу сказать, что Майюкас Брунас как активный участник подполья в 1934-1935 гг. с работы в типографии был уволен. Он несколько лет был безработным и вынужден был обучаться ремеслу зубного штихика у своего брата Майюкаса Анаса работавшего в это время зубным штихиком. Когда в 1940 году Майюкас Брунас вновь стал работать в типографии, то он включился в профсоюзную деятельность работников типографии. Позднее Майюкас в профсоюзе стал проводить расклатническую деятельность и поэтому из типографии был уволен. Майюкас

он был уволен и с работы в типографии "Стильбург".
Председателем профкома типографии "Стильбург"
в это время был Стильбург, имени его я не знаю.
В настоящее время Стильбург работает в чер-
вяковне в каком-то министерстве на административ-
ной работе. Туда работал Майюкас после ухода с
работы в типографии "Стильбург" я не знаю, и.и.
в это время я с ним не встречался. Примерно в
конце 1941 или в начале 1942 года я Майюкаса вновь
увидел. Это было при следующих обстоятельствах:
Ночью, примерно в 3 или 4 часа кто-то шумно по-
сиделся в дверь моей квартиры. Я тогда жил по
ул. Моңаков. Когда открыли дверь то я увидел,
Майюкаса Кругаса. Он вошел в квартиру и я
уложил его спать. С какой целью он пришел ко мне
в такое время я не знаю. Майюкас был тогда
одет в военную форму бывшей литовской буржу-
азной армии, имел чин ефрейтора и был вооружен
винтовкой. Магazine винтовки я не запомнил. В
разговоре со мной он мне сказал, что работает
начальником охраны водохранилища, живет хо-
рошо, имеет много денег и также имеет на
майюкаса набитые деньги. На мой вопрос
как он попал на эту работу Майюкас мне
ответил, что "выгнали оборванцев и теперь
охраняют водохранилище". Больше с Майюкасом я
не разговаривал а лишь пригласил его зайти к
себе вместе с женой. Шел тогда Майюкас по
улице Красной Армии. Дома, в котором он жил
я знаю, однако майюкаса я не помню. После этого

Л. Д.

Майлюкас вместе со своей женой несколько раз заходил ко мне. Был он в гражданской одежде и в это время нигде не работал. Однажды, примерно в 1942 году я зашел к Майлюкасу на квартиру. Мы оба вытми и сами разговаривали. В разговоре Майлюкас мне сказал, что когда в 1941 году началось войну он вместе с Белоповстанскими отрядом „партизаны“ и помогал немцам выводить из Каунаса русских. Позднее, сказал Майлюкас, он участвовал в расстреле евреев и советских активистов на 7 фортине города Каунаса. Там и другие повстанцами на этом форте было расстреляно около 2000 людей. Сбрасывали по ним из пулеметов ^{автоматов.} У насывовано в этом расстреле 7 повстанцев. Майлюкас мне также сказал, что повстанцы брали у убитых золотые вещи. Были такие случаи, что они переводили пленных вместе с казначейми. Об этом мне рассказал сам Майлюкас. В дальнейшем разговоре он сказал, что в числе этих людей была расстреляна и депутат Верховного Совета СССР Будинская, работавшая на форте „Кауно Лудинай“. Я тогда спросил Майлюкаса, за что они расстреливали этих людей. Майлюкас мне ответил, что „расстреливали евреев и коммунистов“, что „все коммунисты свои“. На этом наш разговор был окончен и я ушел домой. Когда в 1944 году немцы отступали из г. Каунаса то я встретил Майлюкаса Крунка вместе с друзьями Майлюкаса Лизасом. Они ехали на велосипедах по ул. Советов в сторону леса. Я тогда коротко с ними познакомился, автоматов, стрелков.

вари и спросил куда они едут. Майлюкас Крунас
ответил, что едут в "Жаутишский" лес, который
находится около г-р. Гринкишис. После этого я
Майлюкаса Крунаса долго не встречал по знаю,
что он находится в г-р. Пачевенис. Примерно в
марте или 1956 года Майлюкас Крунас пришел
ко мне на квартиру. В этот день я отправил
свои именины. С начала Майлюкаса я не узнал,
т.к. он был с бородакой и усам. Мы поговоривали,
человечно выжили и зовели между собой разведать.
Майлюкас в разговоре со мной заявил, что на следу-
ющем году будет изменение, т.е. переименов в власти,
и он еще будет резать коммунистов. Об этом
своим мой племянник Виткус Эдвардас с. Сивасиса
а также моя жена. Виткус теперь живет в г-р.
Шаулай. Кроме всего в этот раз Майлюкас
мне сказал, что он долгое время проживал в г-р.
Пачевенис и работал на лесопилке. Теперь же он
работает зубным техником в г-р. Дошкунчи
в г-р. Монивилис. Другой раз я Майлюкаса
Крунаса встретил примерно в 1958 году. Встретил
я его в том, т.е. 1958 году в городе Каунасе последний
раз. Встретившись с ним на свидании и на улич-
ных коридорах. В разговоре со мной он неоднократно
заявлял, что придет брама и он будет еще
бить коммунистов, что руки у него еще сильные.
При этом Майлюкас повторялся повторяемыми
словами. От своих знакомых Морави Владаса
и Вайсрунаса, многого он не знает, а также слышал,
что Майлюкас Крунас при встрече с ними много

22

высказывая свое намерение физической расправы
с коммунистическими и тому подобный момент.
Марковас Владас живет и работает в городе
Вильнюсе, а Балтрунас работает в типографии
им. "Каролис Пошас".

Мне известно, что в городе Каунас про-
живает брат Майюкас Врунас - Майюкас
Лизас. Майюкас Лизас недавно вернулся из
заключения. Наказан был за антикоммунистическую
деятельность.

Протокол заявления мне приведен не
моих слов записан правильно. *J. Li*

Создательство Уд. У. при СМ СССР
на лиц инд.
сб-мт *В. В. В.* / *Д. В. В.*

Протокол заявления

90

гор. Каунас

7 августа 1959 г.

Я, следователь Управления КГБ при СМ СССР на Литовской ж.д. дороге сиварский лейбенакис Якайтис, в соответствии со ст. 92 УПК РСФСР принял заявление от гражданки,

Юржавитене Мария д. Микало, 1916 г. рождения, уро. гор. Ровнов на Волге, м. шовку, уро. СССР, беспартийную, образование 4 класса гимназии, замужнюю, работающую зав. магазином Каунасского "Практика", проживающую в гор. Каунас, проспект Сталина 85 с 16. 9.

Об уголовной ответственности за ложный донос по ст. 95 УК РСФСР предупреждена.

Вопрос: На каком языке вы будете давать свои показания?

Ответ: Свои показания буду давать на русском языке, так как им владею и в переводе на литовский.

Вопрос: Что вы желаете сообщить органам государственной безопасности?

Ответ: Органам государственной безопасности я хочу рассказать в отношении Майковича

91
Крунаса. Майюкаса Крунаса я впервые
увидела примерно в 1932 или 1933 году. В это
время я работала продовщицей в магазине
акционерного общества „Парамай“ имела
связи с членами подпольной коммунистиче-
ской партии Литвы. Я как активистка
часто посещала различные собрания ра-
бочих, являлась членом рабочего спортивно-
го клуба „Вильтис“. Будучи на собра-
ниях рабочих я и познакомилась с Майю-
касой Крунасой. Майюкас в это время
работал в типографии но в какой я
сейчас не помню. Взаимоотношение с
Майюкасой Крунасой у меня были нор-
мальные, много споров и ссор между нами
не было. Встречаясь с Майюкасой Кру-
насой в клубе и мотевках я с ними разо-
варивала, танцевала и шутила. Примерно
в конце 1933 года клуб „Вильтис“ был закрыт
и с Майюкасой я сбавала встречаться реже.
Однажды, уже во время немецкой оккупации при-
мерно в октябре - ноябре 1941 года, я шла до-
мой по ул. Вилкаса Карсукаса (раньше она
называлась проспектом Цезаревичуса) встретил
Майюкаса Крунаса. Майюкас Крунас тогда
был вооружен винтовкой и был куда то
звонил советских граждан еврейской наци-
ональности. Они шли со стороны Вакай
в центр города Каунаса. Вместе с Майю-
касой эту группу советских граждан в

Вампесиве каких 20 человек сопровождал
ли еще несколько вооруженных охранников.
Сказано вехам Яме Ямоза охоты Майю-
кас я не могу й.к. из-за давности
я это уже забыла. Запомнила только то,
что Майюкас Юзунас Яам вооружен
и командовал группой людей. При встрече
со мной Майюкас опустил голову и
на меня совсем не смотрел. После этой
встречи я Майюкаса больше уже нигде
не видела и где он находится сейчас
мне не известно.

Протокол заявления мне прочитан на
понятном русском языке. Записано с
моих слов правильно.

Гинз

Средовайель Умб при см сср
1001 Лий ш-9.
сб-пт ~~Вайтис~~ / Вайтис /

99
Протокол заявления

г.р. Каунас

7 августа 1959 года

Я, следователь Управления КГБ при СМ СССР на Либовской меж. дороге с/аэр. ин. лейтенант Якобитис, в соответствии со ст. 92 УПК РСФСР приняв заявление а/и гражданина, —

Тиллериса Эмилиюса Эмилевича,
1902 г. рождения, ур. г. Каунас, Либовской
ССР, литовца, ур. СССР, беспартийного,
образование 4 кл. гимназии, пенального,
работавшего начальником цеха в типо-
графии им. Каролиска Пошекетса, проживаю-
щего в г.р. Каунас ул. Карсу дам 63 кв. 2.

Об уголовной ответственности за ложный донос
по ст. 95 УК РСФСР предупрежден. *Тил*

Вопрос: На каком языке Вы будете давать свои
показания?

Ответ: Свои показания я буду давать на русском
языке.

Вопрос: Что Вы желаете сообщить в органы государ-
ственной безопасности?

Ответ: Органам государственной безопасности я хочу
сообщить в отношении бывшего лаборанта на-
шей типографии Майюкаса, имени не я знаю
и по имени Майюкаса я себя никак не признаю.

Тил

с 1932 года. В это время я работал наборщиком
в типографии „Спиндулис“. В ближайшее время
эта типография переименована в типографию
им. „Караиса Поникаса“. Как работник типо-
графии я часто в свободное время посещал
собрание рабочих-печатников. Собрание было
общее, т.е. на этих собраниях присутствовали
рабочие со всех типографий г.р. Каунаса.
Майнюкас в это время работал в одной из типо-
графий г.р. Каунаса и часто выступал перед
рабочими на собраниях печатников. Вот с
этого времени я и сблизился с Майнюкасом. При-
мерно в 1936 году Майнюкас сблизился с
наборщиком в типографии „Спиндулис“. Работал
он в одной цехе со мной. Проработал он в данной
типографии до 1939 года, после чего сблизился
с зубным техником. Близ Майнюкаса был тоже
зубным техником. С того момента как Майнюкас
сблизился с зубным техником я его долго
не видел. Вспомнил, вернее увидел я Майнюкаса
только в первые дни Великой Отечественной войны.
Это было при существующих обстоятельствах. Когда
началась война я противостоял по ул. Мелниш, науга-
дую дома сейчас не помню. Примерно на 3 или 4 день
войны я через окно увидел идущего по ул. Мелниш
Майнюкаса. Впереди Майнюкаса шел какой-то
беглец Красной Армии или с собой винтовку. Этот
беглец тоже опускался по лестнице с ул. Мелниш
на ул. Красной Армии. Вдруг Майнюкас догнал этого
бегльца, подобрал ему свою винтовку, шепнул, что надо
идти с винтовкой в руках спуская на ул. Мелниш.

улицы. Ушел ли Майюкас до этого отнесительное
дружбе и с какой целью он выбрал винтовку у
солдата я не знаю. Мне также не известно и куда
он пошел с этой винтовкой. Одеял тогда был ма-
йюкас в штатские штаны. Была ли у него на
руку какая либо повязка я не заметил. Позднее,
уже во время немецкой оккупации, я от рабочих
нашей типографии, имению кого не помню, узнал,
что Майюкас в первые дни войны присутствовал
в Бронновском районе Лиловских партизанских
и боролся с отступающими советскими солдатами
и принимал участие в расстрелах советских уз-
ников. Кто мне об этом говорил я сейчас не помню.
Вторично я Майюкаса встретил только уже в
1958 году. Майюкас тогда сам пришел в типографию
им. Каролис Поженаса. Был Майюкас тогда в хорошем
состоянии. Я встретился с ним в кабинете инжени-
ера и сразу его не узнал. Майюкас же меня узнал и
тут же не узнаю ли я его. Я ответил, что его не знаю
и тогда он мне сказал, что он Майюкас. Разговари-
вая больше с Майюкасом я не знал, что он сейчас
завал по работе. Мне известно, что Майюкас в это
раз что то ходил к директору типографии.

Противное заявление мне прочитав на по-
нальном русском языке, записано с моих слов не-
верно. *Этис*

Следователи Удмуртского областного суда
отдел
В.В.В. / В.В.В.

91
Протокол дознания

г.р. Каунас

30 мая 1959г.

Д. следователь Управления КГБ при СМ СССР на Лиубовской ж.д. дорожке сибирской железной дороги Икайтис, в соответствии со ст. 92 УПК РСФСР принял заявление от гражданина,

Афанасьева Владимира с. Емель-
наса, 1914 года рождения, уроженца гор.
Егорьевск, РСФСР, лиубовца, гр. СССР,
члена КПСС с 1949 года, школьного
образования 4 кл. гимназии, работающего
директором типографии им. Карамзин
Потемкина в гор. Каунас, проживающего
гор. Каунас ул. Дзержинского 46 кв 3.

Об уголовной ответственности за ложный
донос по ст. 95 УК РСФСР предупрежден.

Вопрос: На каком языке вы будете давать свои
показания?

Ответ: Свои показания я буду давать на русском
языке, так как им владею и в переводе мне
не нужны.

Вопрос: Что вы желаете сообщить органам
государственной безопасности?

Ответ: Органам государственной безопасности
я хочу сообщить в отношении гражданина

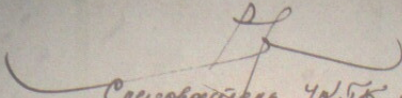
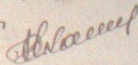
91

Майюкас, ранее работавшего в типогра-
фии „Спиндулис“ наборщиком. В наиболее
время эта типография переименована в
типографию им. Карамаса Похеласа. Майю-
каса, имени и отчества я не знаю, я
знаю с конца примерно с 1940 года, т.е. с
того времени когда в Лионе была вос-
становлена Советская власть. Майюкас
в это время был работником одним из
руководителей профсоюза работников
полиграфии и часто выступал пред
рабочими на собраниях. Поскольку мне
понятно, Майюкас одновременно тогда
работал и в типографии „Спиндулис“
наборщиком. Со слов моих знакомых мне
известно, что Майюкас в первые дни
Великой Отечественной войны выступил в
Белоповсентонический айрау митовских на-
ционалистов и с оружием в руках вел
борьбу против Советской власти. От ко-
гда я слышу, что Майюкас в 1941 году
принимал активное участие в расстрелах
советских граждан в гараже по ул. Векина
(напротив кладбища), а также в других
местах. Так, Майюкас вместе с дру-
гими повстанцами приходил арестовывать
советских активистов, приходил за ними
он на дом. Майюкас и другие повстанцы
приходили арестовывать сотрудников полиции.
Попытка, имени и отчества не

знаю, в 1941 году работал в г. Каунас известнейшим
рабашейником профсоюза. В настоящее время
Тальперкас проживает в г. Вильнюс и
работает в книгопечатном издательстве.
Наконец Она, в 1941 году работала
председателем профсоюза рабашейников пе-
чатников, теперь живет в г. Каунас по ул.
Лепос 21 и работает в республиканском
комитете профсоюза рабашейников по пере-
водчик. Марков Владас, в 1941 году работал
наборщиком в типографии „Райде“ в г. Каунас,
теперь работает начальником типографии
Управления лит. ш. д.

О преступной деятельности Майюкас
я слыша от многих лиц, однако сказать
именно от кого я сейчас из-за дружбы не
могу. От людей я слышал, что Майюкас
убивая людей снимал с них золотые вещи,
воровал еду. Мне также известно, что
Майюкас имеет специальность зубного
врача, которому он научился у своего
брата. Примерно летом 1958 года Майюкас
пришел ко мне в кабинет на типографию.
Видя его выпили. Майюкас мне сказал, что
он работает на лесопилке в Паневежисе и
просил меня, чтобы я устроил бы его на
работу в типографию. Устроили его и еще
я не знал а сразу поверил в каунасский
комитет безопасности. Когда же мне
пришла информация от К. К. то Майюкас уже

у меня не было. Он сказал, что идет в
эпиграфию или "Копейка Мичулинская" к
тов. Грозному. Протокол заявления прочи-
тал и что, записав с моих слов правильно.

Следовательно УКБ при сле ссср
на лиц т.г.
св-от /Вайтис/

Протокол заявления

гор. Каунас

1 октября 1959 года

Я, следователь Управления КГБ при СМ СССР
на Литовской жел. дороге старший лейтенант
Якайтис, в соответствии со ст. 92 УПК РСФСР
принял заявление от гражданина, -

У. 4.62.50
Вайнимовичуса Юлиуса с. Юляус,
1924 года рождения, уроженца гор. Каунас,
литовца, гр. СССР, беспартийного,
образование 4 класса начальной школы,
холостой, не судимый, пенсионера,
проживающего в гор. Каунас, ул. Пушкина
дом № 3 кв. 2

Об уголовной ответственности за ложный
донос по ст. 95 УК РСФСР предупрежден.

Акт

Вопрос: На каком языке вы будете давать свои
показания?

Ответ: Свои показания буду давать на литовском
языке.

В качестве переводчика приглашен
Табшевичус Паулас с. Леона, который об уго-
ловной ответственности за ложный донос
по ст. 95 УК РСФСР предупрежден.

Вопрос: Что вы желаете сообщить следователю
допрашивавшей безопасности? Паулас

Свидетель: Органом государственной безопасности я
получил следующие сведения: Когда в 1941 году
началась Великая Отечественная война я про-
живал в гор. Каунас и находился дома. Мне
тогда было по ул. Пушкино дом № 3 кв. 2, прав-
да, эта улица тогда носила ^{другое} название и называ-
лась ул. Мичко. Двор нашего дома грани-
чил со двором школы, находящейся тоже по
ул. Пушкино. Во дворе школы я вместе с дру-
гими ребятами часто играл футбол и дру-
гие игры. По соседству со школой находился
гараж. Кому он тогда принадлежал я не знаю.
В настоящее время на этом месте тоже на-
ходится гараж и принадлежащий он «Лийков-
скому». Находясь этот гараж на против
кладбища по проспекту Ленина. Когда в
1941 году в город Каунас пришли немецкие войска
и на территории этого гаража разместились
немецкий обоз. Однако, примерно в конце июля
месяца 1941 года я возвращаясь с работы домой
убедил, что на территории гаража работают
гражданские люди, что немцы с ними тесно
общаются. Я из-за любопытства вошел
во двор школы и через забор смог наблюдать
что там делается. Еще до этого года по
проспекту Ленина много народа я убедил, что
группа гражданская (евреи) гужами собирают
лошадиный навоз и часть его в одно место.
Возвратившись во двор школы я и сейчас наблю-
даю за тем, что там происходит. Тогда

Генерал

101

Эти люди руками убрали весь двор гаража, ибо
было им приказано палиться. Один немец пошел
этих людей к месту где находился кран и пуская
воду. Умывались они по очереди. Каждый умыв-
шегося вставляли брагу в рот шланг и при
сильной струе воды промывали рот. Некоторые
евреи отказывались брагу в рот шланг и убе-
жали в сирокну. В этот момент один немецкий
солдат хотел ударить ногой отказавшегося
взять в рот шланг. Когда он замаяхнулся
то этот человек резко оттолкнул в сирокну и
немец потеряв равновесие упал на землю. После
этого началось побоище. Немцы и находившиеся
в гараже белорусы начали избивать евреев.
Были их чем попало, кто винтовкой, кто лопатой,
кто палкой или лопатой. Такими образом
были побиты все люди, а было их около 50
человек. Все побитые лежали на земле, кое кто
смирно или кричал. Тогда к еще живым подо-
шли шланг и обливали водой. Если кто-либо
приходил в себя то его уже убивали намертво.
Убивали этих людей все, как немцы так и бело-
русцы. Белорусы на руках несли
белую повязку. Сказано, были ли они безоружны
я не могу, т.к. этого не запомнил. Когда
все евреи были уже мертвые то на шедший
гаража приехал грузовик с другой группой солдат
которые погрузили трупов в машину и быстро
увезли их. После этого немцы с собой про-
няли всех украинцев находившихся на месте.

Ваньков

185

происшествиям. Что подтвердилось дальше в горах
я не знаю, так как меня больше никаких прогнали.
Никого из числа Белоповскихцев, убивавших и
убивавших этих людей, я не знаю. Присутствовал
при этом поболе примерно 10-15 Белоповских-
цев. Протокол заявления мне прочитан на
миловском языке через переводчика. Записано
с моих слов правильно.

Перевел

Антон

/Тобиявиче,

Следователь УК ТБ при СМ СССР
на Лий 11.9.

сб-от

Валентин

/Якайтис/

Начальнику упр. Л. Г. Б. по литовской
жел. дороге
тов. Мотулайтис.

от зр. Куперис М. А.
прожив. по ул. пер. Виткилю
№ 6, кв. № 3.

з а я в л е н и е

Я знаю Мотюкаса с 1940 г. как рабочий
профсоюза, и колхозника, с ним я никогда
не имел личного отношения.

Во время немецкой оккупации 1941 г. меня
пришлось перебраться в Каунасском гетто, когда
меня пришлось увидеть Мотюкаса, он меня начал
докрашивать кто ещё остался в живых в гетто
скажи правду, всё равно я найду, где Гинзбург
я слышишь как исправится, тогда я сказал
не видел и не знаю где он. Мотюкас был
гражданским одежи (воротнички) в белой повязке
на руках. Через несколько недель он
явился Мотюкас в гетто, тогда он мне

Чит.

Был в униформе сержанта (мгров. нац. армия)
В это время он пришёл со своей командой
по ул. Верно где он охранял 500 евреев,
(лакциз) в это время я находился на
пердаке и всё видел как Мотюкас командовал
со своей командой. Не адинакратно
пришлось видеть как Мотюкас вывел
людей с гетто и обратно они не
вернулись.

Францу тов. нагальнику принимаю
меры по делу Мотюкаса.

В. Вильнюс

гор. Вильнюс,
16. VIII. 59.

Начальнику упр. К. Г. Б.
по Литовской жел. дороге
г. в. Матчулайтис.

от. гр. Ламянский Г. Ю.
прожив. гор. Вильнюс, ул.
раудикло № 13. кв. № 29.

З а я в л е н и е

Я знаю матюкаса с 1938 г. как полиграфист
1940 г. как работник полиграфических профессов,
всё время я с матюкасом не имел не как
лишь отношения. Во время немецкого
оккупации 1941 г. нам сбресв зашли в Каунас
сном житье. В июль месяце я наводился
по ул. Парно, около блоков, не анидано в
гражданском одежи ворожённи печатного,
меня узнал, и позвал, и тут же спрашивал
где наводился Галешириас и Литзбургас тогда
меня пришлось ответить. Не знаю, тогда он
ответил только я бы с ним справился. кроме
того он вручал держал большой список
людей. В сентябре месяце бригаде до

(парис)

10541.
нам знать не работю, когда мы
пришли опять меня узнал Мотюкаса
и спрашивал скажи правду где эти
Галопиринас и Гинзбургас, тогда я опять
ответил не могу сказать не знаю, но
это время он уже был в униформе
сержанта (сметоповенник армий).
Не однократно он явился со своей
качаней в качнаском селе около Ворожа
ул. Крикцинкайгиса брать людей, которые
обратно они не вернулись.

Грану тов. начальнику принять меры
по делу Мотюкаса.

2. Вилениус,
17. III. 59.

Кем

Г. Председатель Комитета семьи СССР.
Пол. Рондасевича 1946

Общественные

Александровиче Трании с. Аппана родился
в 1902 г. в с. Аппана. с 1922 г. начал работать
в Сельхоз Городи Управления, гиневником.
в 1922 г. с последним синагоном был
призван в армию. 1923-4-5 г. в ун-
се в гимназии (в ^{ини} Вильнюсе)
с. Вильнюс 1-2 кл. 1925 г. в Ковно
Аппана Вильнюс 3 кл. 1926 г. поступил
в типографию на Кестегрози „Райдо“
тип. там работал до 1930 г. 1930 г.
военных обязательств сужде Крайнеде 1932
где аттестован 1/2 в Ковно в синагоме
сервисом. в 1931-2 г. был безработным
1932 поступил в „Тираму“ типографию
1/2 год работал ун-се в типографии
позднее на фабрике 2 до работы

в год 1933 в постоянную работу
начинается. Этой же все Ковалевские на-
ографиче пришло год вволю работам.
Был также раз председателем
союза писателей. избран. потом
был, Наша Страна "много театров
и председателем.

Моя старшая сестра 1905 г. родилась
в Москве тинера с 1923 г. много жила
в Америке недалеко от Нью-Йорка жила
Сюзанна родилась 1906 г. Тамраковна жи-
вет в Ковне Литовская губ. вн.

Гансман 1907 г. Живет в Швейцарии
1940 г. работал в типографии "Сити-
Дружес" на Горьковского, до оккупации
немцами.

1941 жила в Москве. Вступила в "Советский
Дружес" в третий Гансман год он
находилась в Гаване казнили
"Королевича" отсюда жила в Ковне

108
Отец нести 3-ю охрану на 8 форт. Там само охранять "Генито" обилие
Земь приняло вести под охраной
народ в 9 форт. В 5 протее батальона
в службе 4-5 месяцев в ротном нур-
ном в 8 форт. где находился в Шангзе
там мне приходило нести охрану
на Алексеевский мостом и в
Клибоничики на водохранилище. Там
пробыл 8 мес. Уволжился и посту-
пил в полк имени на ул. Ойукевич-
евичу и главой там как зубной техни-
где работал до 1944г. оттуда переехал
в Пашеве где поступил на завод
механики ул. Пущалота 118м. где
проработал до 1956г. 1956 год там у
Викторка 8м. Хотел продолжить рабо-
ту на своей специальности, как зубной
техник и ждал пока получу мою спе-
циализацию. В это время там же стал в
Домови куда я проехал и работа-
л до 1941г. оттуда переехал

в Тюменские где и ныне работает,
как зубной механик.

В 1941. 23 июля в г. Казани. На второй
дети войны Я Добровольно вступил
в ряды постанцов, штаб которого
находилась на Зелёной горе в школе
на улице Вятской Дарьянскую. улич-
ника, арьер вазмачи псковских
смотовской армии, фамилию не помню,
его заместителем был Радко Радз-
вилов, ранее служил в Мотовской саусуны.

В отряде нас было около 100 человек.
Фамилии которых не помню.

В задачи нашего отряда входило кон-
тулировать по городу на Зелёной гор-
е в наведение порядка. В этом отряде
я пробыл 5-6 дней, а затем пошёл и за-
вербовался в 1-й батальон разроз-
ненных.

Будучи в этом отряде я неоднок-
ратно в винтовкой ходил в город на
близь до утра.

Примерно 30 или 40 августа 1941 г. я доб-
ро воюю принял в штаб Игнатова
делами принял на службу.
Руководителем штаба был полковник
Михайлов, в штабе были и другие капо-
ваны фашистские немцы.

Этот Игнат Игнатов состоял из 3 рот
по 150 человек в каждой, в каждой роте
было по 3 звонка, звонки состояли из 50 чело-
век, звонки еще делились на 3 отделения
в каждой было от 14-16 человек.

Командиром 3-ей роты был лейтенант
Барздов лет 30. Командиром 1-ей звонка
был лейтенант Ошорка лет 31, он был
полкомандиром Барздова.

Командир 2-ей звонка был лейтенант аба-
жур Нортус лет 28.

Командиром третьей звонка был и дру-
гой, был старшина французский лет
35, раньше служил в русской армии.
после.

В третий взвод капитаном Замдеевым
с бывшим матросом сержант Ткачевым,
его помощником является и Матюков
Павел, также имел звание младшего
сержанта. У нас в отделе было
15-16 человек, их фамилии не помню
или почти не помню.

В этот взвод я прослушал с августа
до ноября или декабря 1941 г.

Взводного взвода входило окри-
на это взвод Кашков и Вильямов.
ме, ареста и конвоирование аресто-
ванных в районные вета и из вета
на 9 Форт, также производили расст-
рел на 9 Форт.

Наш 3-й взвод, посылал на операции
в район, в какие месяцы не помню
но это было 1941 г. Так например:

Наша 3-я роты под руководством лей-
тенанта Бурдас, лейт. Ошарка, лейт.
Корсаков старшим офицером и
призывают на две суток в соседний
в город Рассейный.

Зде арестовывали всех лиц еврей-
ского национальности и вместе с
дочками заставляли их викалу и
синагогу, потом их увозили на
машине в Ковенскую тюрьму.

Будучи на этой операции в г. Ресей-
ский я вместе с урядником Зей-
слим Пашкевичем по заданию
наших командиров в квартире за-
бирали вместе с детьми 15-20 че-
ловек еврейской национальности и
привели их в синагогу. Всего в то-
гда Ресейский был задержано и выве-
зено около 300 человек. В Каунасскую
тюрьму. Э

Еще нас в количестве 60-70 человек
из г. Каунаса направляли в город
Тришаня под руководством тех 4 коман-
диров, там находились один сутки
всего около 100 человек еврейской
национальности, арестованных и
вывезли в Каунасскую тюрьму.

Конец этого высшего местечка
Подмай от Камна 25 кв. м.а было се
около 60-70 подруководителей того
же командиров и арестованных и вывез.
м около 100 человек еврейской на
циональности в г. Камнасе.

Еще выселили в город Езнае
около 200 человек подруководителей того
же командиров. в Езнае мы арес-
товали и вывезли в камнаскую тюрь-
му около 200 чел. еврейской националь-
ности. Последний раз я ввел 40-50 человек
на двух санях на море выселили
на территорию в г. Вилкх где также
арестовали и вывезли около 100 человек
еврейского национальности в камнаскую
тюрьму.

За время от моей службы в Зринге
с августа 1941 г. по декабрь 1941 г. я на
службу по охране гетто на Вильх.
пол. а также не однократно пово-
щивал из гетто на 9 Февр 1942 г.

-9-
Насколько мне известно в 99 Фортну
было разстреляно более 80,000 человек
еврейской национальности.
Из числа Зрими где я служил мне

очень известно что на расстрел мо-
дой приаадили добровольцы полиг-
ному желанием следующих лиц:

1) Лавунакис или отчество неаимно
проживал в городе Каунасе на ул. Ужасности
он каждый раз ходил на расстрел мо-
дой на Фортну. Всегда на все операции
вышел со мной. Последний раз его
вешали по случаю 8 Латамона.

2) Пашкевичус или отчество неаимно.
Меня каково то рало. Он тоже всегда
ходил на расстрел людей на 9 Форт.

Вместе с ним я ездил с ним операции.

3) Кувитис или отчество неаимно, он
часто ходил на расстрел 9 Форт и ездил
на операции со мной.

4) Зрими Жонас, профессор сапоретник, жил
в городе Каунасе, тоже с угрызением совести
на 9 Форт, и выехал на операции
Зрими служил в армии Тиславича

3) Движение - Движение младший сержант
жестким каким-то образом пошел и
разрешил на 9 Форту и был не
оперирован.

6) Среднее или отяжеление
пошел удерживать разрешил на 9 Форту
и удерживать всех остальных.

Сдерживали разрешил всегда
водили 3-й роты кандидаты: Барзда,
Омурка, Браузерка и Норкуе.

Перемещенные кандидаты всегда
выскакивали на оглашение в роту где
производили массовые аресты лю-
дей еврейского национальности, где
то из них кто-либо всегда руководил
разрешал людей на 9 Форту.

О том что переименованы были
человек, которые принимали участие
в разрешении на 9 Форту, мне было
известно заранее так как с вечера
уже объявили и записали людей

Кто не согласен угасивован на Другой В
деме в операции. Кроме того по воз-
вращении из озерца они сами раз-
казывали где они принимали участие
в разтре, а некоторые после опе-
рации приносили заботы и вещи
родовым их и пропивали.

За все мой период в службе в I
Бомальоне я много один раз приим-
шил участие в разтре на I Форму
еврейской национальности при сле-
дующих обстоятельствах:

Примерно в августе 1941 года в городе
Кампассе, по приказу командования
всталась она нас всех вооруженные и
привели в село Вельямпаре (Сиагад)
Окружили все село, где находилось
около 40.000 людей еврейского национа-
льности. Окружили село плотно
полком, человек от человека носили
на разстоянии 3-5 метров.

После этого по угрозам и прибавившимся
 немцам руководителю, и по разрыве нем-
 цами руководителю батальона из фран-
 цузских войск, как бы руководителем ген-
 из самих же немцев еврейской национа-
 ональности, внутри него они баталь-
 приклялись и сразу одними прилагав-
 ли в калонку на право, другими на ле-
 после этого одной группе предложено
 возвратится в село, а в другую
 группу, окрещенную сослуживцами
 батальона, в том числе был и Я-
 сманюк, в этой окруженной груп-
 те находилось около 7-8 человек,
 татари, немцы и диней, последние
 были в калонках и маруках у матушки
 затем один из немцев подошел
 к этой группе и указав людям
 одеть каждую 2-ю-3-ю человека,
 эту колоту людей со слугами
 батальона брели под охрану и кони
 ирвали на 9 форт неслись по шоссе,
 брели приводили на 9 форт в пригород
 их зарание там же

глубиной около 100 метров, глубиной
до 1 метра и шириной до 1-1,5 метра
подводили к ним людей и разгребали
вдоль.

После того как увидели первую ко-
лонну из этого, спустился, как увидели
вторую колонну для канувших на
землю 5-6 человек в том месте и
минут. Эту колонну мы довели
до 7 форта, после чего их выстроили
в траншеи, у траншеи где уже были
ранее разгребаны и много при со-
мнении не сом, после этого я в числе
30 человек из винтовки стрелял.
Это были вместе со мной при-
шли уложить в разгреб: Пашкевич, Скрада,
и после этого я в числе 5-6 человек по-
вторично канувших 2 группу, отбрасыва-
я, возвращение в это и на-
блюдения другую колонну 100-300 человек.

М. Золот.
Которую также из этого привели
на 9 Форт по участку и в разрезе
и непрерывная. Palladius
город Вильно
15 мая 1960 г.

3
3
и
А
2
51

Председателю КЗТ Союза ССР
гав. Ронданиевичу

от Мамонского
Приска, Айтана

Объяснение

За период моей работы в 7 леталоме
из числа соисполнителей в 3 раза по Фами-
лиям и имени следующие люди:

1) Скартинское

2) Русское

3) Тайное - в 1945-1946 гг. вместе со
С. Панаевским, от брата там
в Камчатке где он
работает бухгалтером в
Кавне. С ним тогда же
победил и выиграл.

4) Рыба

5) Единица

6) Венгрия - с ним часто являлся в карты

7) Море

8) Сербия

9) Оливия

10) Картина

11) Звезда

Кроме того по собственному списку в
35 разе и приволннато по различным людям

2. Ирининское
3. Рамановское
4. Барбаринское
5. Зеленуцкое
6. Некроуцкое
7. Бурукин
8. Виллино
9. Бича
10. Пудинское
11. Раманов
12. Таллинское
13. Кирвеле
14. Олаунавское
15. Пудинское
16. Керманское
17. Зеленино
18. Горбовское
19. Скабичское
20. Канжское
21. Станевское
22. Палубинское
23. Запачское
24. Пудра
25. Варшавское

Измазанные вине стонам
котора где из них пропенваит внама
брана мне изувисно

Кроме того по собственному списку в
роте я прикомандован по фамилиям и именам

1. Шустинское
2. Раматанское
3. Барбараевское
4. Зосимовское
5. Некрасовское
6. Лукомное
7. Туркин
8. Вильно
9. Бина
10. Шустинское
11. Раматан
12. Талтинское
13. Кирвиле
14. Клаудовское
15. Шустинское
16. Кереманское
17. Зеленин
18. Горбунское
19. Кабачинское
20. Канцетское
21. Станиславское
22. Палубинское
23. Запачинское
24. Турок
25. Варшавинское

Узнав валиком вине своей и
того, где из них пропавших в частях
бумаг мне извещено

Примерно в декабре 1841. я подаю
заявление в Камышанскую палатку
заведующий зубу проезжий и
исполном. казначейством Емельяненко
принимает меня и выдает на работу из
Батальона, на какое-то офицерское
время из 1-го батальона гвардей
направлен в Камышанскую армию на фронт
и начал откомандировываться в Батальон
санитарии который находился тогда
в городе Кеманов в Шамуше.

Из этого Батальона, из этого Батальона
многие были откомандированы в Палатку.
Палатке Батальона было мало людей,
кроме того я служил было нас человек
12-15, тогда меня и других направляли на
работу для носовых караулов служивших на
фронтах, Александровский и Вилхельмовский.

В этом Батальоне я прослужил мало
время, а затем ушел работать
в палатку гор. Кеманов.
В это время когда я служил в палатке
в городе на Зыной горе то от нас

Женцов я слышал что в г. Каунасе в
гарнизоне разналожено было на прокормление Ви-
новато было убито с судиванием
автом около 60-80 человек из еврей-
сково националистов, но кто там
принимал участие мне неизвестно

из числа спасшихся евреев из этого
города Каунаса я знаю зубного техника
~~автом~~ Ливинина - Ливинца, он бу-
дучи в гетто его часто видел под
командой из гетто для работы в по-
лицииску Вогана. В настоящее время
он проживает на улице в г. Каунасе.

Вспомнил еще о своей давней
мне еще не будучи в повстанском отря-
де на Зеленой горе, я шел по улице
города Каунаса из Вилно в направлении
к м. Аладова красновариева с вилна-
кой, тогда я его встретил и попросил
отдать мне билетик а я у него билетик
получил, он пошел дальше по улице, а с этим
билетиком пошел в штаб на Зеленой
горе и вошел в повстанский отряд.

г. Вильно Р. М. (Матюка)
16 ноября 1960 г.

1961.VII.22 d. 116

T.D.A.

Batalione

3-čios kuopos II-go būrio vardinis kareivių

sąrašas.

Pavardė, vardas ir tėvo vardas	Gimimo met.	Adresas	Pareigos
Leiten. Skeršinskas Juris, Jurgio	1916	Maironio 31 b.3	Būrio vadas
Kuokar. Rusinas Kasty, Jono	1909	Julijonava Veiv.pl.	Būrininkas
<u>I-mas skyrius</u>			
Kuok. Dilginas Jonas, Jono	1911	Italijos 25	Skyrininkas
J.pek. Ramanauskas Petras, Ant.	1902	Vaišganto 7	Skyr. paved.
Min. Arstikas Vincas, Onos	1917	Raudondvaris	Taikytojas
J.pek. Vaitkus Juozas, Juozo	1915	Ragušio 23	Šaulys-kulk.
Grand. Vosylius Jurgis, Antano	1910	Vytarto 25	---
Min. Ceilidius Stasys, Jono	1914	Tvirtovės 74	---
Kuok. Ribauba Julius, Juozo	1919	Vytarto 27-9	Šaulys
--- Legas Bronius, Prano	1921	Kęstušio 28-6	---
--- Ališauskas Adomas, Jono	1921	Krikščionių 107	---
<u>II-mas skyrius</u>			
J.pek. Pečiulis Juozas, Stasio	1904	Aukštaišių 27a	Skyrininkas
--- Zelenkevičius Juozas, Andr.	1916	Ked., Žeminių, Salovėn.	Skyr. paved.
Min. Labunskas Vladas, Stasio	1917	Italijos 25	Taikytojas
--- Ramanauskas Kostas, Edv.	1917	XIV Kranto 6	Šaulys-kulk.
--- Stankevičius Antanas, Prano	1912	Pakuonio, Vangių k.	---
--- Venclouskas Pranas, Klem.	1907	Estų 29b	---
--- Micius Leonas, Juozo	1900	Semuno 2	Šaulys
Kuok. Ivanauskas Algirdas, Prano	1924	Dainavos km.	---
--- Kasperaitis Andrius, Petr.	1920	Algirdo 22	---
<u>III-čias skyrius</u>			
J.pek. Poškevičius Vincas, Jono	1915	Dainavos 12	Skyrininkas
--- Matiuokas Pranas, Antano	1908	Aukštaišių 21	Skyr. paved.
--- Zenovičius Kasty, Kasio	1916	Trakų, Žiežmarių v.	Taikytojas
--- Baranavičius Petras, Alek.	1906	Maironių km.	Šaulys-kulk.
Grand. Čerackas Vaclovas, Stasio	1913	Raudondvaris	---
Min. Grūtė Jonas, Povilo	1900	Saunauko 68-7	---
--- Čada Vadya, Prano	1911	Ukm., Peltuvos v.	Šaulys
--- Šeštas Mikas, Andr.	1909	Baltai	---
Kuok. Pavliušas Bronius	1920	Kedainių 42-5	---

Vardinis tautų darbo opatų
 batalione 3-čios kuopos karys
 Matiuokas Pranas, Antano 22-asis
 1 šaltinis, TSK CV Protokolas, 4210, ap. 1, 6
 to 12, 61) Kęstutis 8. 1945

1941.VII.22 d. 116

P. D. A.
Batalione

3-asis kuopos il-gė būrio vardinis kareivis

s a r a š a s.

Pavardė, vardas ir tėvo vardas	Gimimo met.	Adresas	Pareigos
Leiten. Skeršinskas Juris, Jurgio	1916	Maironio 31 b.3	Būrio vadas
Puskar. Rusinas Kazys, Jono	1909	Julišonava Veiv. pl.	Būrininkas
<u>I-asis skyrius</u>			
Puskar. Dilginskas Jonas, Jono	1911	Italijos 23	Skyrininkas
Puskar. Ramanauskas Petras, Ant.	1902	Vaišganto 7	Skyr. pavad.
Elin. Arėtikas Vincas, Onos	1917	Raudondvaris	Taikytojas
Puskar. Vaiškus Juozas, Juozo	1915	Ragušio 23	Saulys-kulk.
Grand. Vosylius Jurgis, Antano	1910	Vytarto 23	"
Elin. Gailidinskas Stasys, Jono	1914	Tvirtovės 74	"
Puskar. Rikuba Julius, Juozo	1919	Vytarto 27-9	Saulys
" Legas Bronius, Prano	1921	Kęstušio 28-6	"
" Ališauskas Adomas, Jono	1921	Krikščiukaišio 107	"
<u>II-asis skyrius</u>			
Puskar. Pečiūlis Juozas, Stasio	1904	Aukštaišių 27a	Skyrininkas
" Zelenkevičius Juozas, Andr.	1916	Ked., Žeimių, Salovėn.	Skyr. pavad.
Elin. Labukas Vladas, Kazio	1917	Italijos 23	Taikytojas
" Ramanauskas Kostas, Edv.	1917	XIV Kranto 6	Saulys-kul.
" Stanevičius Antanas, Prano	1912	Pakuonio, Vangių k.	"
" Venckauskas Pranas, Klem.	1907	Katų 29b	"
" Micius Leonas, Juozo	1900	Nemuno 2	Saulys
Puskar. Ivanauskas Algirdas, Prano	1924	Dainavos km.	"
" Kasperaitis Andrius, Petr.	1920	Algirdo 22	"
<u>III-asis skyrius</u>			
Puskar. Poškevičius Vincas, Jono	1915	Dainavos 12	Skyrininkas
" Matukas Pranas, Antano	1908	Aukštaišių 21	Skyr. pavad.
" Zenuvičius Kazys, Kazio	1916	Trukų, Žiezmarų v.	Taikytojas
Grand. Barockavičius Petras, Alek.	1906	Maironių km.	Saulys-kulk.
Elin. Cerafas Vasilovas, Stasio	1913	Raudondvaris	"
" Gritė Jonas, Povilo	1900	Našausko 68-7	"
" Guda Vacys, Prano	1911	Ukm., Deltuvos v.	Saulys
" Gėstas Mikas, Andr.	1909	Babtai	"
Puskar. Kulvietis Bronius	1920	Kėdainių 42-5	"

Vardinis kareivis darbo aptarnauja
bataliono 3-čio kuopą, karn. Nr. 116.
Matin Kar. Pranas, Antanas 22-asis
1 šio karn. 758 CV Archyvas, 420, ap. 1, 6
601°, (1) Kapitonas. B. K.

121

RECHTEDEUTA KALING
KOMENDANTORGE
1972 11 11
1972 11 11

See Linn. TSK CV A. 111
p. 720, Apr. 2, 6.1², t.1, C.121

2. Ap J. pek. TEBERIS, baltas, 1920 m. g. 1.12.1920 m.
viesto atleidimui ir skirti laisvės.
Pastaba: K. V. raportas Nr. 100.
§ 11.
Pasitallius; 2. Ap J. pek. TEBERIS, baltas, 1920 m. g. 1.12.1920 m.
Kauno Kriminoline policijoje sušauktas, išsakyti ir skirti laisvės.
§ 11.
3. Ap J. pek. TEBERIS, baltas, 1920 m. g. 1.12.1920 m.
31.12.1920 m. K. V. raportas Nr. 100.
Pastaba: K. V. raportas Nr. 100.
§ 11.
3. Ap J. pek. TEBERIS, baltas, 1920 m. g. 1.12.1920 m.
Kauno Kriminoline policijoje sušauktas, išsakyti ir skirti laisvės.
Pastaba: K. V. raportas Nr. 100.
§ 11.
3. Ap J. pek. TEBERIS, baltas, 1920 m. g. 1.12.1920 m.
Kauno Kriminoline policijoje sušauktas, išsakyti ir skirti laisvės.
Pastaba: K. V. raportas Nr. 100.
§ 11.
Atsiųsta iš Varėnos konceduotoms sąsąjoms, kurios į savo ligonius
ambulatorijoms gydymui, vienišą Viktorą, nuo 100 dienų sąsąjoms
ir priekštiki mėsai, iki 100 dienų.
Pastaba: Kauno Konceduotoms sąsąjoms Nr. 100.
§ 14.

Lenau išvardinti buvę karaliai, 1920 m. g. 1.12.1920 m.
iki 8 m. rugsėjo mėn. 1920 m. g. 1.12.1920 m.
tarnybos uždaviniai:

eil. Nr.	laipsnis	vardas ir pavardė	eil. Nr.	laipsnis	vardas ir pavardė
1	V. pek.	JAUKAUSKIS, Aleksas	27	V. pek.	VALUAT, Aleksas
2	eil.	LIUKAS, Pranas	28	V. pek.	VALUAT, Aleksas
3	V. pek.	LIUKAS, Pranas	29	V. pek.	VALUAT, Aleksas
4	V. pek.	LIUKAS, Pranas	30	V. pek.	VALUAT, Aleksas
5	V. pek.	LIUKAS, Pranas	31	V. pek.	VALUAT, Aleksas
6	V. pek.	LIUKAS, Pranas	32	V. pek.	VALUAT, Aleksas
7	V. pek.	LIUKAS, Pranas	33	V. pek.	VALUAT, Aleksas
8	V. pek.	LIUKAS, Pranas	34	V. pek.	VALUAT, Aleksas
9	V. pek.	LIUKAS, Pranas	35	V. pek.	VALUAT, Aleksas
10	V. pek.	LIUKAS, Pranas	36	V. pek.	VALUAT, Aleksas
11	V. pek.	LIUKAS, Pranas	37	V. pek.	VALUAT, Aleksas
12	V. pek.	LIUKAS, Pranas	38	V. pek.	VALUAT, Aleksas
13	V. pek.	LIUKAS, Pranas	39	V. pek.	VALUAT, Aleksas
14	V. pek.	LIUKAS, Pranas	40	V. pek.	VALUAT, Aleksas
15	V. pek.	LIUKAS, Pranas	41	V. pek.	VALUAT, Aleksas
16	V. pek.	LIUKAS, Pranas	42	V. pek.	VALUAT, Aleksas
17	V. pek.	LIUKAS, Pranas	43	V. pek.	VALUAT, Aleksas
18	V. pek.	LIUKAS, Pranas	44	V. pek.	VALUAT, Aleksas
19	V. pek.	LIUKAS, Pranas	45	V. pek.	VALUAT, Aleksas
20	V. pek.	LIUKAS, Pranas	46	V. pek.	VALUAT, Aleksas
21	V. pek.	LIUKAS, Pranas	47	V. pek.	VALUAT, Aleksas
22	V. pek.	LIUKAS, Pranas	48	V. pek.	VALUAT, Aleksas
23	V. pek.	LIUKAS, Pranas	49	V. pek.	VALUAT, Aleksas
24	V. pek.	LIUKAS, Pranas	50	V. pek.	VALUAT, Aleksas
25	V. pek.	LIUKAS, Pranas	51	V. pek.	VALUAT, Aleksas
26	V. pek.	LIUKAS, Pranas	52	V. pek.	VALUAT, Aleksas
27	V. pek.	LIUKAS, Pranas	53	V. pek.	VALUAT, Aleksas
28	V. pek.	LIUKAS, Pranas	54	V. pek.	VALUAT, Aleksas
29	V. pek.	LIUKAS, Pranas	55	V. pek.	VALUAT, Aleksas
30	V. pek.	LIUKAS, Pranas	56	V. pek.	VALUAT, Aleksas
31	V. pek.	LIUKAS, Pranas	57	V. pek.	VALUAT, Aleksas
32	V. pek.	LIUKAS, Pranas	58	V. pek.	VALUAT, Aleksas
33	V. pek.	LIUKAS, Pranas	59	V. pek.	VALUAT, Aleksas
34	V. pek.	LIUKAS, Pranas	60	V. pek.	VALUAT, Aleksas

Isakymas dėl išvykimo; opus
mūsų fonos ir gono, užsienio mėsos
lietuvių. TSK c. v. Michyria, p. 120.
ap 2, b. 13

Kapitonas

6. Kauno
1920 m.

Raizys A. Leksa Nr. 197

185

Pavardės ir vardas		Am- čius		Pavardės ir vardas	
71	J.K.	136	J.K.	ČESNAIS Bernardas	136
72	Gr.	137	"	KASPARAVICIUS Jozas	137
73	Al.	138	"	STENDELIS Jolys	138
74	"	139	"	BAJONAS Aleksas	139
75	"	140	"	PAČIŠA Bronius	140
76	J.K.	141	"	CHALAITIS Juozas	141
77	"	142	"	JULIUSIS Karys	142
78	Gr.	143	Gr.	KAVILAIŠKAS Juozas	143
79	J.K.	144	"	DOVIDAITIS Mikas	144
80	"	145	"	ALEKSAITIS Jonas	145
81	Al.	146	"	NICHKEVICIUS Juozas	146
82	"	147	"	ALVILAS Antanas	147
83	J.K.	148	"	MURKYS Jonas	148
84	"	149	"	ALVILAS Juozas	149
85	Al.	150	Al.	PUODŽIUKIŠAS Juozas	150
86	J.K.	151	"	ZAKARAUSKAS Vincas	151
87	Eksp.	152	"	BLAČKIS Valentinas	152
88	Al.	153	"	ŠATUŠAVICIUS Jonas	153
89	"	154	"	SINKAVICIUS Edwardas	154
90	"	155	"	RIMKLAUSKAS Leonardas	155
91	"	156	"	ČMABYS Petras	156
92	J.K.	157	"	ROZE Bronius	157
93	Al.	158	"	TALUTIS Antanas	158
94	"	159	"	SINKAVICIUS Juozas	159
95	"	160	"	NIKLAUSKAS Stepas	160
96	J.K.	161	"	VILKAVICIUS Viktoras	161
97	"	162	"	DANYS Benediktas	162
98	Al.	163	"	MAKAUSKAS Karys	163
99	"	164	"	ROYIS Pranas	164
100	"	165	"	STRUPINAS Petras	165
101	"	166	"	KIMTIS Juozas	166
102	"	167	"	BRUŽINSKAS Antanas	167
103	Gr.	168	"	NIKLAUSKAS Albartas	168
104	Al.	169	"	PAČIŠA Juozas	169
105	"	170	"	SAVICKAS Aleksas	170
106	J.K.	171	"	ŠATUTIS Valentinas	171
107	"	172	"	UTINAS Romas	172
108	"	173	J.K.	ADRŽUNAS Edwardas	173
109	"	174	"	Š. KUČKAI	174
110	Al.	175	Al.	CHALAITIS Leonas	175
111	"	176	Al.	LAUKAVICIUS Pranas	176
112	"	177	"	ARLAUSKAS Zigmas	177
113	J.P.	178	J.P.	CHALAVICIUS Karys	178
114	Al.	179	"	CHALAVICIUS Stepas	179
115	J.P.	180	"	ASLAUSKAS Bronius	180
116	"	181	"	MAČKAVICIUS Vincas	181
117	Al.	182	"	POKŠKAVICIUS Juozas	182
118	"	183	"	LUKŠEVIČIUS Antanas	183
119	"	184	"	MAČKAVICIUS Pranas	184
120	"	185	"	ŠAPIKAITIS Bronius	185
121	J.P.	186	"	VARANAUSKAS Petras	186
122	"	187	"	AKŠINAVICIUS Mikas	187
123	J.K.	188	"	PATRAVICIUS Vincas	188
124	Al.	189	Gr.	PAČIŠA Juozas	189
125	"	190	"	ATVILAIŠKAS Antanas	190
126	"	191	"	DIŠVA Jonas	191
127	"	192	"	JANI. KAVICIUS Juozas	192
128	Al.	193	"	CHALAVICIUS Juozas	193
129	"	194	"	FORUNAUSKAS Karys	194
130	Al.	195	Al.	PUTRAUSKAS Pranas	195
131	"	196	"	DIŠVA Teodotas	196
132	J.P.	197	"	CHALAVICIUS Mikas	197
133	"	198	"	CHALAVICIUS Vincas	198
134	"	199	"	CHALAVICIUS Juozas	199
135	"	200	"	CHALAVICIUS Juozas	200

Isakys me oprie išvykingų
racijų nuo Ušualis miestelio
mūsų Malinka Pranas Nr. 185
Bendrasis Stepas Nr. 186
Kopitoms - A. Leksa
(Karys)

"SANKCIONUOJU"

VALSTYBINIS TARYBOS KOMITETO prie LIETUVOS TSR PROKURORAS II
LIETUVOS TSR ATSTOVŲ ŽALGIMINKAS KLASĖS VALSTYBINIS JUSTICIJOS
PATARĖJAS (V. GALINAITIS)
A. B. KAKAVIŠIUS
1961 m. rugsėjo "25" d. 1961 m. rugsėjo "25" d.

NUTARIMAS

(paskirti kardomąją priemonę)

Vilnius,

1961 m. rugsėjo mėn. "25" d.

Aš, VSK prie Lietuvos TSR Ministrų Tarybos Tardymo skyriaus ypatingai svarbių bylų vyr. tardytojas kapitonas KAŽYS, išsiųdėjęs baudžiamosios bylos Nr. 61 medžiagą apie

MATIUKO Prano, Antano s. gimusio 1908 m. Maskvoje, lietuvių, iš tarnautojų, su viduriniu išsilavinimu, nepartinio, teismo nebausto, TSRS piliečio, vedusio, gyvenančio Joniškėlio m. 1908 m. 13 dirbančio Joniškėlio rajoninėje poliklinikoje dantų techniku, -

nusikalstamąją veiklą, -

NUSTAČIAU:

MATIUKAS Pranas, Antano s. 1941 m. birželio mėn. 23 dieną prasidėjus karui su fašistine Vokietija, išdavė Tėvynę ir įstojo į ginkluotą nacionalistinį būrį, susiorganizavęs Kauno mieste vesti kovą prieš tarybinę santvarką Lietuvoje, naikinti Tarybinės Armijos karius.

Tų pačių metų liepos mėnesio 1 dieną įstojo į taip vadinamą "Tautos darbo apsaugos" batalioną, vėliau pavadintą 1-ju 7 pagalbinės policijos tarnybų batalionu.

1941 metų vasarą ir rudenį MATIUKAS kartu su kitais šio

bataljono dalyviais bei vokiečių bandžiamaisiais būriais asmeniškai šaudė tarybinius piliečius Kauno m. IV, VII, IX fortuose bei aplinkiniuose miesteliuose, t.y. įvykdė nusikaltimą, numatytą Lietuvos TSR BK 62 str. 1 d.

Imdamas dėmesį, kad MATIUKAS P.A. įvykdė sunkų nusikaltimą ir gali rengti tardymo bei teisimo, vadovaudamasis Lietuvos TSR BPK 95, 99 ir 104 str.str.,-

N U T A R I A U:

Skirti MATIUKUI Pranui Antano s., gimusiam 1908 m., kardomąją priemonę - suėmimą, apie ką jam pranešti šiuo nutarimu.

Apie parinktą kardomąją priemonę Lietuvos TSR BEK 107 str. tvarka pranešti MATIUKO P.A. darbovietai ir artimajam jo giminei.

Nutarimo nuorašus pasiųsti Lietuvos TSR prokurorui ir VSK prie Lietuvos TSR MT Tardymo izoliatoriaus viršininkui

VSK prie LIETUVOS TSR MT
TARDYMO SKYRIAUS VYR TARDYTOJAS
YPATINGAI SVARBIŲ BYLŲ
kapitonas-

B. Keimura
(KAŽYS)

SUTINKA:

VSK prie LIETUVOS TSR MT
TARDYMO SKYRIAUS VIRŠININKAS
pulkininkas-

Kisminas
(KISMINAS)

Nutarimas paskelbtas 1961 m. rugsėjo mėn. "24" d.

P.M.A.
(parašas).

"KRATA SANKCIONUOJU"

LIETUVOS TSR PROKURORAS II KLASĖS
VALSTYBINIS JUSTICIJOS PATARĖJAS

1961 m. rugsėjo "25" d.

NUTARIMAS

(padaryti kratą)

Vilnius,

1961 m. rugsėjo "25" d.

Aš, VSK prie Lietuvos TSR Ministrų Tarybos Tardymo skyriaus jaunesnysis tardytojas URBONAS, išširdrėjęs baudžiamąją bylą Nr. 61, iškeltą MATIUKUI Pranui s. Antano,-

N U S T A Č I A U:

MATIUKAS Pranas s. Antano, gyvenantis Joniškelyje Ja-
nomo g 13, ištariamasis įvykdęs nusikaltimą, numatytą Lietuvos TSR BK 62 str.

Jo šeimos nariai gyvena Panevėžyje, Stoties g-vė 18.
Kadangi MATIUKO šeimos bute gali būti daiktai ir dokumentai, galintys turėti reikšmės bylai, vadovaudamasis Lietuvos TSR BPK 108 str.,-

N U T A R I A U:

Padaryti kratą MATIUKO Prano s. Antano bute Joniškėlio m. Janomo g-vė 13 ir jo šeimos bute Panevėžio m. Stoties g-vė Nr. 18.

VSK prie LIETUVOS TSR MT
TARDYMO SKYRIAUS JAUN TARDYTOJAS

(URBONAS)

SUTINKA:

VSK prie LIETUVOS TSR MT
TARDYMO SKYRIAUS VIRŠININKAS
paukštininkas

(VIRŠININKAS)

Sutarimas pasirašytas 1961 m. rugsėjo "25" d.

N U T A R I M A S
(uždėti turtui areštą)

Vilnius,

1961 m. rugsėjo "15" d.

Aš, Valstybės Saugumo Komiteto prie Lietuvos TSR Ministrų Tarybos Tardymo skyriaus jaunesnysis tardytojas URBONAS, išsiūrėjęs baudžiamosios bylos Nr. 61 iškeltos MATIUKUI Pranui, Antano s. medžiagą,-

N U S T A Č I A U:

MATIUKAS Pranas s. Antano, gyvenantis Joniškėlio m. Janio g. 13, įtariamas įvykdęs nusikaltimą, numatytą Lietuvos TSR BK 62 str., kurio sankcijoje numatomas turto konfiskavimas. Jo šeima gyvena Panevėžyje, Stoties g-vė 18.

Rėdamasis aukščiau išdėstytu ir vadovaudamasis Lietuvos TSR BPK 195 str.,-

N U T A R I A U:

Uždėti areštą MATIUKO Prano s. Antano, turtui, kuris randasi Panevėžio m. Stoties g-vė Nr. 18 ir Joniškėlio m. Janio g. 13.

VSK prie Lietuvos TSR MT
TARDYMO SKYRIAUS JAUN.TARDYTOJAS

Mus-
(URBONAS)

GUTINKU:

VSK prie LIETUVOS TSR MT
TARDYMO SKYRIAUS VIRŠININKAS
pulkininkas *L. Kiskinas*

(KISKINAS)

KRATOS PROTOKOLAS ПРОТОКОЛ ОБЫСКА

1961 m. rugpjūčio mėn. 26 d.
г. мес. д.

Joniškio m.
г.м.

AŠ, VSK-to prie LTSR MT Tarybos *Julianus Janonis g. 13*
Q, (organas, skyrius, laipnis, pavardė - орган, отдел, отделение, фамилия)
vyr. tardytojas Kapitonas Kažys

vydovaudamasis VSK prie LTSR Ministrų Tarybos orderio Nr. № *nutarimu*
на основании ордера Комитета Госбезопасности при Совете Министров Лит. ССР.

1961 m. rugpjūčio mėn. 25 d. padariau kratą pas pil. *Matuską*
от г. мес. д. произвел обыск у гр.
Prang Antano s. проживающ.

г.т. *Joniškio m. Julianus Janonis g. 13*
m. (likimo adresas - точный адрес)

Kratos metu dalyvavo kviestiniai: 1) *Sliava Vladas Petros,*
При обыске присутствовали поименно: (užduoti tarnybine arba visuomenine padoje kviestinių ir jų gyvenamasis vieta -
9 ур. *Valmijų Antakalnis 118-2-3) Vaiselėvna,*
Petrus, Petros s. ур. *Pasvalys, Romjūnimo g. 30*

Pagal orderį areštuotas
Согласно ордера арестован (pavardė, vardas, tėvo vardas - фамилия, имя, отчество)

Pristatyti į VSK prie LTSR Ministrų Tarybos palmta:
Взято для доставления в КГБ при СМ Лит. ССР следующее:

[Large handwritten signature]

42544.
Krata buvo vykdoma nuo 19 val. 10 min. iki 15 val. 15 min.
Обыск производился с час. мин. до час. мин.

Kratos metu pareikštas skundas nuo
При обыске заявлена жалоба от

nebuvu

1. Apie kratos metu prileistus neteisėtumus ir skundėjo nuomonę pasireiškiančius sekundinius
На неправильности, допущенные при обыске и заключающиеся по мнению жалобщика

7

2. Apie daiktų nenurodytą protokole likimą;
На исчезновение предметов, не занесенных в протокол:

7

PASTABOS:
ПРИМЕЧАНИЕ:

7

Padarius krata užantspauduota:
После производства обыска опечатано:

nebuvu

antspaudu Nr.
печатью №

Užantspauduoto buto bei kambario charakteris
Характер опечатывания квартиры или комнаты

7

Asmens parašas, pas kurį buvo padaryta krata
Подпись лица, у которого производился обыск

P.M.L.

Namų valdybos atstovo bei kvieštinių parašai:
Подпись представителя домоуправления или других присутствующих лиц:

Ad. S. -

2) M. S.

VSK bendradarbio, įvykdžiusio krata-areštą parašas
Подпись сотрудника КГБ, производившего обыск-арест

Všios pareiškimus bei pretenzijas būtina nurodyti protokole.
Все заявления и претензии должны быть занесены в протокол.

Demonstruojamas Klausimais kreiptis į VSK komendantūrą.
За всеми справками обращаться в командатуру КГБ.

Kratos protokolo nuoroda gavau
Копию протокола обыска получил

P.M.L.

61 m. 26. 26. 26.

KRATOS PROTOKOLAS ПРОТОКОЛ ОБЫСКА

1961 m. rugpjūtį mėn. 26 d.
g. r. mėc. d.

Panėvėžys m.
gor.

AŠ, VSK-to prie LTSR MT Tarybos skyr.
N. vyр. tardylojas kapitonas Lašys

radovaudamasis VSK prie LTSR Ministrų Tarybos orderiu Nr.-№ nutarimu
на основании ордера Комитета Госбезопасности при Совете Министров Лит. ССР

1961 m. rugpjūtį mėn. 25 d. radariau kratą pas pil. Matinską
от г. м.ч. д. произвел обыск у гр.

Pirang Antano s. проживающ.

SVY. Panėvėžyje Stoties 9-je 18

Kratos metu dalyvavo kvieštiniai: 1) Balienė Juzė Juzė d.
При обыске присутствовали понятые: (назвать табульчик arba visuomeninę padėtį fiksuoti ir jo atspindėti)

gryb. Panėvėžio m. Stoties 9-je 18, ir 2) Ki-
maite Natalija Antano d. gyvenantį ten pat

Pagal orderį areštuotas Mátinkas Pranas Antanos.
Согласно ордера арестован (pareiše, vardas, tėvo vardas — фамилия, имя, отчество)

Pristatyti į VSK prie LTSR Ministrų Tarybos paimta:

Взято для доставления в КГБ при СМ Лит. ССР следующее:

1) būrėnazinis lietuvių kalbos vyfio "at-
spausdintas tipografiniu būdu pojuo vi-
je, rastas spintoje, po drabužiais

1264
Krata buvo vykdoma nuo 17 val. 30 min. iki 21 val. 15 min.
Обыск производился с час. мин. до час. мин.

Kratos metu pareikštas skundas nuo небучо
При обыске заявлена жалоба от

1. Apie kratos metu prileistas nateisėtumus ir skundėjo nuomona pasireiškusių sekančiam:
На неправильности, допущенные при обыске и заключающиеся по мнению жалобщика

7

2. Apie daiktų nenurodytų protokole likimą:
На исчезновение предметов, не занесенных в протокол:

PASTABOS:
ПРИМЕЧАНИЕ:

7

Padarius kratą užantspauduota:
После производства обыска опечатано:

antspaudu Nr.
печатью №

Užantspauduoto buto bei kambario charakteris
Характер опечатывания квартиры или комнаты

7

Asmens parašas, pas kurį buvo padaryta krata P. Malin
Подпись лица, у которого производился обыск

Namų valdybos atstovo bei kvieštinių parašai: 1) Bohus
Подпись представителя домоуправления или других присутствующих лиц:

2) A. A. Puf

VSK bendradarbio, įvykdžiusio kratą-areštą parašas B. K...
Подпись сотрудника КГБ, производившего обыск-арест

Viešų pareiškimus bei pretenzijas būtina nurodyti protokole.
Все заявления и претензии должны быть занесены в протокол.

Dominantėis klausimais kreiptis į VSK komendantūrą.
За всеми справками обращаться в комендатуру КГБ.

Kratos protokolo nuotrauką gavo Malin
Копию протокола обыска получил

1961 m. rugpjūtis mėn. 26 d.
г. август 26

Asmens kratos protokolas
Протокол личного обыска

Joniškėlis m. 1961 m. rugpjūtį mėn 26 d.
r. r. msc. d.

VSK-to mui Lietuvos TSR MT Taryboms.
vpr. tardytojas Kapitonas Kazys

Atstovaujant kvestiniam: 1) Šliavui Vladimirui Petros.
gys. Valmijui Antakalmo 9-je 118-2 2) Vai-
čieliui Petriui, Petro s. gys. Pavalyje, Kom-
jaunimo 9-je 30

ka šieba padariau asmens kratą sušauktojo pil.
šio čia la prokuroras lašas u žadėjančio gr.
Matinko Prano, Antanos.

Joniškėlio m. J. Janonio 9-je 13

Laikė kratos buvo rasta ir paimita:
B rezultate произведенного обыска было обнаружено и изъято:

- 1) papas X-T № 656675 Matinko Pra-
no, Antanos. vardu
- 2) karimi bilietas № 602466 Matinko
Prano, Antanos. vardu
- 3) šešios geltonos spalvos metalo plok-
štelės, matavimai 0,25 mm storio; ilgia-
nėjos - 2,1 cm, antros - 5,5 cm, trečios
1,9 cm ketvirtos - 1,9 cm, penktos - 2,6 cm,
šeštos 1 cm; rastos kelnių kišenėje,
nėšioje metaliniuose dėžutėse.
Metalinių plokštelių išdėstymas su-
dėtas pakete VSK-to mui Lietuvos TSR MT
taryboms. Nr. 105
- 4) Lietuvos TSR 1961 m. 4-o laidos bilietas
Nr. 169, senj. 17121

Sušauktojo parašas
Подпись задержанного

Asmens kratos protokola parašė
Протокол личного обыска составил

Kvestiniai:
Покуты:

Antanas - [parašas]
[parašas]

Ar buvo padaryta pastaba dėl kratos? nebuvo
Ar buvo padaryti pretenzijos ir pritaikyti spaudimas?
Ar buvo duiktas ir sušauktas gavo
Ar buvo pateiktas protokolą обыска и задержанного получил

Turta, kuriam uždėtas
areštas, sąrašas

Paneriųs, 1961 m. rugsejo mėn. 26 d.

At, VSK-to prie Lietuvos TSR
MT Tardymo skyriaus vpr. tardy-
tojas kapitonas Kačys, dalyvaudant
kristinams: 1) Balienei Jusei Juozai,
gyp. Paneriųsio m. stoties g-rė 18 ir 2)
Rimaitėi Natalijai Antano d. gyp.
nauciai pagal tų patį adresą, su-
tinkamai su VSK-to prie Lietuvos
TSR MT Tardymo skyriaus 1961 m.
rugsejo mėn. 25 dienos nutarimu už-
dėti areštą ^{tuoj pat} Matiuško Prano, An-
tano s., gyvenančio Paneriųsio m.,
stoties g-rė 18, surašiau skan-
ti Matiuško P. A. turtą, kuriam
uždėdama areštą:

- 1) rankini siuramoji mašino markės
"Union", serame stovyje, - 1 št.
- 2) rūbų spinta trijų durų, įvairūs
spalvos, panemota - 1 št.
- 3) televizorius "Gor-2", tinkamas
naudoti mui - 1 št.
- 4) Stalin laikrodis "Vladimir", me-
talas P. Mat. "Koridė
ntasylam", turtui "tikėti P. Mat.
"Baltas elnė"

- chanizmo Nr. 138218 - 1 t.
- 5) radio aparatai, ^{Latvija} "sekta" Nr. 028332
tinkamas namojoimui - 1 t.
- 6) lempetas medinis, iñerios spalvos,
mažai raitotas - 1 t.
- 7) knygy spinto su 1-jomis stiklinėmis
durimis - 1 t.
- 8) mibų spinto dujų durų su vid-
radėm, iñerios spalvos - 1 t.
- 9) ^{vyrinčės} demiseroninis paltas, senas, 1 t.
- 10) žieminis drapo paltas su karekuliu
apykakle, senas 1 t.
- 11) vyrinčės kostiumas, vilnonis mibų uo
spalvos, mažai veisiotas - 1 t.
- 12) vyrinčės kostiumas, putrilnonis medžiā-
gos, mda, - 1 t.
- 13) vilnonis medžiagos 3 m. atveizā, iñe-
siai mda spalvos, silpnai matomais
langeliam.

Igrāas nustatytas teisingai:

Rūbū 1 Matinčės

Kniestiniai: 1) Baln

2) M. R. M. R.

Tiradiūtā iñome sgrāe
turtā, pūmian sūngoti. Man,
Rūbū

Titairpān "Latvija" "vyrinčės"
tiketi Rūbū

Matuškinei Emilijai Albertovai,
išaiskinto bandanimoji atsa-
komybi pagal Lietuvos TSR BK
199 str. už pelikto sągųjimi-
tuto išikrojiung: *Matuškine*
1961 m. rugėjo mėn. 26 d.

NSK-to prie Lietuvos TSR
MT Tarymo skyriaus vy. tar-
dytojas - kapitonas B. Kemine
/Kažys/

Pantaba: pil. Matuškinei E. A.
pareiškė, kad aprašytąjį 3 m.
silpnos medžiagos atraižė iš-
siai mėsos spalvos miklauso
sūnui Matuškui Alfredui, kurio
jį išgijęs už savo darbo sątaupes
Matuškine
/Matuškene/

Tardymo

Skrymus

Duoti anketa užpildyti areštuiotajam draudžia-
ma. Užpildoma iš areštuiotąjį leidžia ir paskuiems
pagal dokumentus.

Peržvelgti anketa dalyje užpildyti areštui-
otajam — uždraudžiama. Užpildyti su sąlyga are-
štuiotajam ir patvirtinti jo dokumentais.

Areštuiotojo anketa — Анкета арестованного

1. Pavardė, vardas, tėvo vardas Фамилия, имя и отчество	Matuikas Pranas Antanas
2. Gimimo metai ir vieta Год и место рождения	Maskoje 1908 m. lapkri- čio mėn. 14 d.
3. Nuolatinė gyvenamoji vieta iki arešto (smulkus adresas) Постоянное место жительства до ареста (подробный адрес)	Panerišio m. Stoties (miestas, g-vė, Nr., b. km., rajonas — село, город, ул., д. №, кв. №, р-н) 9-н 18
4. Profesija ir specialybė Профессия и специальность	dantų technikas
5. Paskutinė darbo vieta ir užsiėmimas iki arešto. Jeigu dirbo, tai kada ir iš kur atleistas. — Последнее место работы или род занятий до ареста. Если не рабо- та, когда и откуда уволен	Pavaliajone, Joniškio polikliniko
6. Tautybė — Nacionalinė	lietuvis
7. Pilietybė (nesant paso nurodyti, koks do- kumentas patvirtina pilietybę, ar užrašy- ta iš žodžių) — Гражданство (при отсут- ствии паспорта указать, какой документ удостоверяет гражданство или записано со слов)	(piliēt. — гражд.) TSRS (paso serija — паспорт серии) X-77 № 656675 (kleio išduotas — кем выдан) 1955 m. lapkričio mėn. 15 d. Panerišio m. milic. k.
8. Partiškas — Партийность	nepartinis k.m.c
9. Išsilavinimas, bendras ir specialus (pa- rankti ir nurodyti ką baigė) — Образова- ние общее и специальное (подчеркнуть и указать что закончил)	(aukštasis, vidurinis, pradinis — высшее, среднее, начальное) nebaigtas vidurinis (specialus — специальное)
10. Socialinė ir politinė praeitis — Социальное и политическое прошлое	
11. Ar buvo teisėtas (ar buvo teisiamas ir tar- domas, kur, kada, už ką ugnispaldis) (указание, состоял под судом и следст- вом, где, когда, за что, приговор)	nebuvo

12. Dalyvavimas Tėvynės kare (kur, kada ir kokiose pareigose) — Участие в Отечественной войне (где, когда и в качестве кого)

nedalyvavo

13. Ar buvo prieš okupuotoje teritorijoje (nurodyti kur, kada, ką darė) — Был ли на оккупированной территории противником (указать: где, когда, что делал)

1941 m. Kaune, „Šaukimo“ batalione

14. ŠEIMOS SUDĖTIS: — СОСТАВ СЕМЬИ:

Atiminis laipsnis Степень родства	Pavardė, vardas, tėvo vardas, gimimo metai ir vieta Фамилия, имя, отчество, год и место рождения	Gyvenamoji vieta, darbovietė ir pareigos Место жительства, работы и должности
Tėvas Отец	Matas Kas Antanas gimęs Rokiskėje	mirus, 1917-1918 m.
Motina Мать	Matušienė Eleono- ra Alberto, gim. Utenos apskr., Tauragnų rėsi, Ignoliškų km.	Kaune, Liekų vies. g. nr. 6, išlaik. Kytinė
Žmona, vyras Жена, (муж)	Matušienė Emi- lijos Alberto, 1906. Tauragnų rėsi, Salakų m.	Panerių stoties g. 18, mokinė neaišk.
Vaikai Дети	1) Algimantas, 1936 m. gim. Kauno m. 2) Vigimantas, 1940 m. Kauno m.	Panerių stoties Paukščių kabinas Vilnius, Pedago- ginių institutas, mo- komi fizikos matematiką f. t.
Broliai, sėstrys Братья, сестры	1) Faustas, 1901 m. Maskvoje 2) Algisas, 1906 m. Utenos apskr.	Jauniausias brolis vėlesnėmis ligomis dumpanų g. gydytojas Kaune, Liekų g. dumpanų g.

ŽODINIS PORTRETAS — СЛОВЕСНЫЙ ПОРТРЕТ (reikšima pabrėžti) (нужное подчеркнуть)

1. Ūgis aukštas (171 — 80 cm.). Isabel aukštas (virš 180 cm.). Žemas (155 — 164 cm.). Isabel žemas (iki 154 cm.).
(mažesnis 180 cm.); niszkis (155 — 161 cm.), очень низкий (165 — 170 cm.).
(mažesnis 154 cm.), средний (165 — 170 cm.).

2. Figūra: stora, plona, vidutinė, tiesa, plona.

Фигура: тогаста, позная, средняя, худощавая.

3. Pėdai: pakelti, nuleisti, horizontalūs.

Пявки: приподнятые, опущенные, горизонтальные

4. Kaklas: trumpas, ligas matyti kremzlė.

Шей: короткая, длинная, выступает кадык

5. Plaukų spalva: šviesūs, šviesiai rusvi, rusvi, tamsūs, rusvi, juodi, rudi, pradedantieji žili, žili.

Цвет волос: белокурый, светлокурый, русые, русые, русые, черные, рыжие, с проседью, седые.

6. Akių spalva: mėlynos, pilkos, žalsvos, šviesiai raudonos, rudos, juodos.

Цвет глаз: голубые, серые, зеленоватые, светло-голубые, карие, черные.

7. Vaidas: apvalus, ovalus, stačiakampis, trikampis.

Лицо: круглое, овальное, прямоугольное, треугольное, пирамидальное, ромбовидное.

8. Kakta: aukšta, žema, tiesi, kreiva, iškila.

Лоб: высокий, низкий, прямой, скошенный, выступающий,

9. Įprastose žymėse

Обычные приметы

neturi

(fiziniai trūkumai, sužeidimai — физические недостатки, увечья, повреждения)

(priedai: išaugos, karpos, atliekami pirtai, dėmės, rėmbai, ligotiski kūno judėjimai, plikumas, veido simetrija, —

примечания: наросты, бородавки, ажиные пальцы, пятна, рубцы, болезненные движения тела, плешиность, ассиметрия лица,

akų spalva, tatuiravimas — разноцветность глаз и другие татуировки (описание)

10. Įvairios ypatybės ir įpročiai

Разные особенности и привычки

neturi

(tikroji, kramto padėta, įvairios pirštų manipuliacijos, gėstai, (nurodyti kaip) automatizmas, krankščiū, apsiado

(каркает, жвакшует, грызет ногти, различные пальчые манипуляции, жесткаяуирует (указати как) автома-

(į prastai — тизм, каркает, спланикует и т. д.)

11. Kada apsilankėsi 1961 m.

Когда приехал

1961 m. rugpjūtį

Описание адреса

nuėjo

1961 m. rugpjūtį Nr.

nuėjo

1961 m. rugpjūtį Nr.

nuėjo

1961 m. rugpjūtį Nr.

nuėjo

1961 m. rugpjūtį Nr.

nuėjo

1961 m. rugpjūtį Nr.

nuėjo

1961 m. rugpjūtį Nr.

nuėjo

1961 m. rugpjūtį Nr.

nuėjo

1961 m. rugpjūtį Nr.

nuėjo

1961 m. rugpjūtį Nr.

nuėjo

1961 m. rugpjūtį Nr.

nuėjo

1961 m. rugpjūtį Nr.

nuėjo

1961 m. rugpjūtį Nr.

nuėjo

1961 m. rugpjūtį Nr.

nuėjo

1961 m. rugpjūtį Nr.

nuėjo

1961 m. rugpjūtį Nr.

nuėjo

1961 m. rugpjūtį Nr.

20. Kam paverstas
In kas patikslina

ISK-to mie lietuvos TSR
MT Tardymo skyriaus vyr. tary-
dytojai Kapitonas Kazim

Anketa užpildyta
Anketa žaizduota

ISK-to mie lietuvos TSR MT
(nurodyti kalinimo ar KLA pavadinimą — указать наименование тюрьмы или K113)
Tardymo skyriaus

Miestas, kaimas, gelikėlis, stotis
Город, село, ж.-д. ст.

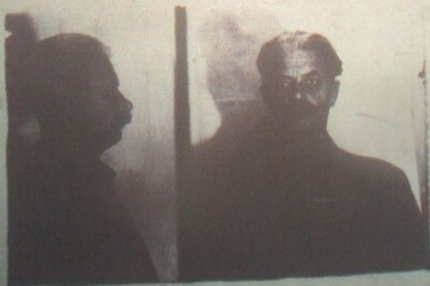
Kieno
Кем

vyr. tardytojo Kapitono Kazio
(pavardė, pareigos, laipsnis — должность, звание, фамилия)

Parašas
Подпись

B. Kucine

Nuotraukos vieta (areštuoto)
Место для фотокарточки (арестованного)

Dėmesio! Tiesiogiai
interviu, nuo vi-
kio —
Situacijos, užlaikyti
vienos, kitos ar

Antanas Jantanas 1908.

Archiuotųjų asmenų parašas
Личный подлинный арестованного

ISK

133

LIETUVOS TSR VRM 1-MAS SPĖSKYRIUS
1-й СПЕЦОТДЕЛ МВД ЛИТОВСКОЙ ССР

PAŽYMA—СПРАВКА

Р
т а
Матюкас Франас Антанаса
1908 Gimimo metai 2. Москва
vieta
Уроженец

Arbo vieta
Место работы

17
Gyvenamoji vieta
Место жительства

byloje Nr.
делу №

Arch.
Арх.

133044.

Сведений о прошлых судимостях

НЕ ИМЕЕТСЯ

Справку наводил

главный отделений МВД

Литовской ССР

28.

5

1962.

Patikrinau

Справку наводил

196

г.

меп.

мес.

д.

д.

134

(год)

Фамилия

МАТЮКАС

Имя

ПРАНАС

Отчество

АНТАНО

Год рождения

1908

Место рождения

г.р. Москва

дат.
форм.

формула
дополнит.
классифик.

ПРАВАЯ РУКА

Линия перегиба

ЛЕВАЯ РУКА

Линия перегиба

КОНТРОЛЬНЫЕ ОТТИСКИ

Левая рука

Большой

Средний

Правая рука

Подпись арестованного

М. Матюка

Карта заполнена

2

8

1964

в следственном изоляторе

ХЗБ при СММ Минвостсов

(указать, где и в каком органе МВД)

Примечание. Формула дополнительной классификации к МЛД - УВД не составляется

ДАННЫЕ ОБ АРЕСТЕ

Арестован

27. IX 1961. Следователем КСБ при СМ

(когда, кем, за что, статья, части статей УК и указов)

Литовской ССР по ст. 62 г. Г. У. К. Лит. ССР

Осужден

(кем, когда, по какой статье, части УК и указов, на какой срок)

ДОПОЛНИТЕЛЬНЫЕ СВЕДЕНИЯ

(о новых дактилорегистрациях, побегах из мест заключения и др.)

ОСОБЫЕ ПРИМЕТЫ

(увечья, повреждения, бородавки, пятна, рубцы, шрамы, болезненные движения тела,

внешность (форма), асимметрия лица, разноцветность глаз, курчавость,

запекание, татуировки и т. д.)

Карту составил

Носовский С. И.

(подпись и печать)

Правильность составления карты проверил, формулу вычислил

(подпись, подпись и печать)

ПРОТОКОЛ

обыска заключенного Майнкус Франс Антanas 1908 г.

доставленного 22-го сентября 1951 г.

Обыску подвергнуты все личные вещи. При обыске изъято:

1. Бумаг советских шестнадцать (16) рублей 92 коп.
2. Кольцо золотое проба 85 одно.
3. Часы молния Карманы металлические на ходу 15 Карманы № 2 СССР одни.
4. Цепочка к часам металлическая одна.
5. Чеподан малой молодого цвета один.
6. Шарф шерстяной один.
7. Белье бязной один.
8. Зеркало Карманное одно.

Заявления и претензии по поводу обыска: нет Р. Мали

Подпись заключенного

Р. Мали

Обыск производил

Фриц

1. Фриц

При обыске присутствовал

Должностной помощник начальника внутренней тюрьмы КГБ
при Совете Министров Латвийской ССР

Фриц

Сидоркина

Фриц

22. 12. 1951 г.

136

Орлово КГБ при СМ Лит. ССР

Форма № 1

Талон квитанции № 0050

делу Матюкас Гронас Антанас
в место рождения 1908.взят от следств. веш. изол. интер. (Гронас)
отношении Матюс от 27/IX 1961 г. через тов. Гронас

НАИМЕНОВАНИЕ	Количество	ВЕС (гр.)	Сумма денег	Примечание
2	3	4	5	6
Кольцо золотое масса 5,85	1 шт	5,0		
часы карман- ные металлич. кн. марк. "Лоз- кнз" на ходу	1 шт	46,25		

денег прописью

Указанные в настоящей квитанции ценности, наличные деньги записаны правильно,
в соответствии с протоколом.

8 сентября 1961 г.

Принял

Сдал

13646

Хвостангизм полурин на ружин

200

27/IX 19612. *Shiti*

2-й.

ПОСТАНОВЛЕНИЕ
(О сдаче на хранение ценностей)

" 9 " апреля 1962 года.

гор. Вильнюс

Я, старший следователь по особо важным делам Следственного отдела КГБ при Совете Министров Литовской ССР капитан КАКИС, рассмотрев материалы уголовного дела № 61,-

НАШЕЛ:

Во время обыска у арестованного 26 сентября 1961 года по настоящему делу МАТОКАСА Пранаса с. Антанаса, проживавшего в г. Ионишкелис, ул. Янонио, 13, было обнаружено и изъято шесть кусков желтого металла, которые в КГБ были доставлены в опечатанном сургучной печатью № 105 конверте.

Так как МАТОКАС П.А. привлечен к уголовной ответственности по ст. 62 ч. I УК Литовской ССР, в санкции которой предусматривается конфискация имущества,-

ПОСТАНОВИЛ:

Изъятые во время обыска у МАТОКАСА Пранаса с. Антанаса шесть кусков желтого металла до решения суда сдать на хранение в кассу финансового отдела КГБ при Совете Министров Литовской ССР.

1/1 **СТ. СЛЕДОВАТЕЛЬ ПО ОСОБО ВАЖНЫМ ДЕЛАМ**
СЛЕДОВОДЕЛА КГБ ПРИ СМ ЛИТОВСКОЙ ССР
КАПИТАН -

(КАКИС)

СОГЛАСЕН: НАЧАЛЬНИК СЛЕДСТВЕННОГО ОТДЕЛА КГБ ПРИ
СОВЕТЕ МИНИСТРОВ ЛИТОВСКОЙ ССР
ПОЛКОВНИК -

(КРИМЖИКАС)

*Вручено: ст. следователю след.
отдела КГБ при СМ Литов. ССР
к. п. В. Якимас К. Якимас*

1324

King's College, Harvard
Choline

Lietuvos TSR

PANEVŽIO Miesto Darbo Žmonių
Deputatų Tarybos

Iškomasis Komitetas

Литовская ССР

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
ПАНЕВЕЖСКОГО ГОРОДСКОГО СОВЕТА
ДЕПУТАТОВ ТРУДЯЩИХСЯ

Nr. 4/1697

Panevėžys, 1961 m. rugsėjo mėn. 21 d.

Tel. 20-21, 20-22, 22-62, 28-92, 20-31

Prašant nurodyti šį nr. ir datą
ir vietoje užrašyti šį Nr.

P A Ŗ Y M Ė J I M A S

Šiuo pažymima, kad Panevėžio mieste, Stoties g-vė Nr.18 tikrai gyvena pil. MATIURINĖ Emilija, Alberto d., gimusi 1906 m. Salakų km. Žerasų r-ne, išlaikytinė.

Sūnus - Matiukas Alfredas-Algimantas, Prano s., gimęs 1936 m. Kauno mieste, gyvena kartu su motina, dirba Panevėžio fabrike "Lietkabelis" emaliuotoju.

Sūnus - Matiukas Vigmantas, Prano s., gim. 1940 m. Kauno mieste dabartiniu metu gyvena Vilniuje, mokosi Pedagoginiame Institute, 2 kurse.

Šeimos galva - Matiukas Pranas, Antano s., gimęs 1908 m. Maskvoje, gyvena kartu su žmona Panevėžy, tačiau dirba Joniškėlio poliklinikoje dantų techniku.

Ukras
Lukošionas

DARBO CHARAKTERISTIKA.

Pil. M a t i u k a s Pranas, Antane dirbo Jeniškėlie apylinkės ligoninės dantų protezavimo kabinete dantų technike pareigose nuo 1959 metų balandžio mėn. 1d. iki 1961m. rugsėjo mėn. 25d.

Matiukas Pranas buvo darbštus, energingas, jam pavestą darbą atliko kruopščiai, su žiningai.

Buvo medicinos darbuotojų profesijungos narys ir aktyvus saviveiklininkas, daug prisidėjęs prie Jeniškėlie apylinkės ligoninės meno saviveiklos atgaivinimo, dalyvavo dramos ratelyje.

Kėlė save polit - i dėjini lygi skaitydamas tarybinę spaudą, dalyvaudamas medicinos darbuotojų polit lavinimosi ratelyje.

Jeniškėlis,
1962.II.6.

АРХИВНАЯ СПРАВКА

В документальных материалах архивного фонда "Центральное правление союза "шаулистов" Литовской буржуазной республики" в заявлении имеются сведения о том, что МАТЮКАС, Брунас, с. Антано, 14 октября 1908 года рождения, уроженец г. Москва, зубной техник, в 1927 г. окончил 4 кл. гимназии в гор. Каунас. С 1927 г. по 1936 г. работал наборщиком в типографиях "Райде", "Вильнюс" "Спиндулис". С 1 мая 1930 г. по 2 октября 1931 г. служил в 7-м пехотном полку бывшей литовской буржуазной армии. Имел звание старшего сержанта. В период буржуазного строя в Литве состоял членом Вильнюсского молодежного союза "Ажуолас", общества любителей театра, "Мусу сцена" /"Наша сцена"/, союза работников печати Литвы. 8 марта 1934 г. он был избран председателем правления данного союза. 4 июля 1939 г. он был принят кандидатом в члены буржуазно-националистического военизированного союза "шаулистов".

Проживал: гор. Каунас, ул. Акшитайчу № 21.

Имеется собственноручная подпись.

Основание: ф.70, оп.4, д.663^а, л.л.10,16.
ф.181, оп.2, д.1687, л.104.
ф.70, оп.4, д.518-а, л.л.23,32.

В документальных материалах архивных фондов "Каунас-ская комендатура" и "Штаб 258 полицейского батальона литовских отрядов "самозащиты" Каунасского округа Литовской генеральной области" в общих делах имеются сведения о том, что МАТЮКАС, Брунас, с. Антано, 1908 года рождения /место рождения не указано/, с 1 июля 1941 года служил заместителем командира отделения 3-й роты батальона "охрана национального труда "ТДА" гор. Каунас. В сентябре 1941 года он служил в I вспомогательном полицейском батальоне литовских фашистских отрядов "самозащиты" в гор. Каунас. С 26 августа по 31 августа того же года он был командирован по служебным делам в м. Пасваляне.

Проживал: гор. Каунас, ул. Акшитайчу № 21.

Основание: ф.276, оп.1, д.1, л.281;
ф.720, оп.2, д.1-а, л.9,
31, 100, 173-а.

По картотеке департамента полиции госбезопасности
буржуазной Литвы значится:

МАТЮКАС, Пранас-Брунонас, с. Антано, 1908 года рожде-
ния /место рождения не указано/, взят на учёт как "нелегально
прибывший".

Основание: учётная карточка департамента поли-
ции госбезопасности.

ЦЕНТР ГОСАРХИВА
ЛИТОВСКОЙ ССР

ОТДЕЛА

ДВН

Валинскене

/Г.ВАЛИНСКЕНЕ/

/Д.БИЛАКАЙТЕ/

Apklausojo proto kolas
 Vilnius, 1961 m. rugpjūčio mėn. 17 d.

Aš, VSK-to prie Lietuvos TSR
 MT Tarybos skyriaus ypatins
 varbin, byls vy. tarybojas, kapi-
 tonas Kazys, apklausanis itaris-
 moji -

Matinskis Pranas, Anta-
 no s., gimusi 1908 m. Mar-
 kijoje, lietuis, iš tarnau-
 tojų, nepartinis, su ne-
 baigta vidurine išila-
 nimu, TSRS pilietis,
 vedęs, teismo nebauts,
 iki mešimmo gyvenęs
 Joniškėlio m. J. Janušio g.
 13, dirbęs Joniškėlio gvy-
 linki poliklinikoje dantų
 techniku.

Apklauso padėta: 11 val. 30 min.
 Apklauso baigta: 17 val. 00 min.

Klausimas - Jūs, itarimas, vykde
 musikaltingą, mūratytą lietuvių
 TSR BK 62 straipsnio 1 dalimi.
 P. M. S.

Kaip, i darbamais jū turite teis-
es, mīnētytas lietuvos TSR BPK
137 straipsnyje. Kaip tai: opskysti
tardytojo ar prokuroro veiksmus,
duoti paaiškinimus ir pareikšti
preizyminus. Ką jū noritumėte vy-
sinti su tuo pareikšti?

Atsakymas - Mano, kaip, i darbamais
teises, suprantamos. Taip pat
man suprantama musikalitimo.
Kurio, ivykdydami esu i darbamais, smie-
domi duoti sekancius paaiskini-
mus, apie ivykdytus musikalitimus.
1941 metų vasarą, Didžiojo Te-
vynės karo isvakare, ai gyvenau
Kauno mieste. Antikairiu gatveje
20 ar 22 namo numeryje, tiksliai
dabar neatmenu. Antrojo karo
dieną, vidurdienį, netoli Rando-
novos Prunių prospektu ant laiptų,
ai antikairi Tarybines Prunių ka-
ri, eilini kum būv ginkluotas ka-
riški šautuvu. Prujes pui jo, ai is-
kilau kicinini perlinką ir parei-
lavau atiduoti šautuvą, Ką pata-
rasi ir padar. Paimsi is jo šau-
tuvą, ji pati paleidau šauti, kur
Papas

m. nori. Iškaušig dieng ai m-
 vykau; taip vadinamą "parti-
 zany" ir labą, kur būvo Saligja-
 me kalne, atrodo, kad Jėnauky-
 as Kapsų gatvėje, padėios mokyk-
 loje. Čia būvo Kaškotio tai bu-
 vusio būrinazinis sieturos armijos
 pulkininko, jo pavardė dabar ne-
 atmem, morganizmo tas giuklus-
 tas būrys kovai prieš tarybų
 santvarką sieturėje. Giuklus su-
 kilėliai paime iš Kaškotio tai ka-
 viško sandelio, kurį išplėsi prieš
 taip vadinamo Pėrodo kalno. Išt-
 ję, tų sukilėlių būriai būvau
 giukluotas santūvų, kurį atėmian
 iš Tarybinių Armijos Kario. Būda-
 mas mirtame būryje, kartu su
 kitais jo dalyviais patulėvau
 gatvėmis. Išsianalygumose daly-
 vauti neteko. Taip pat nedalyvavau
 Tarybinių Armijos Kario arto ta-
 rybinis, atgyrėly mlaistymose.
 Paminėtam būryje kartu su
 manimi būvo Lumbas Petras, inči-
 mius, būvo saugumo vedimin-
 kas, ir jo iš kalėjimo ryšininkas
 Petras

Karo veiksmas, Radzeničius, "Išim-
dulis" praustinis raidėnų rinkas
įvedantis. Kiti dabar neatmums

Prasliktus 3-4 dienas nuo
rokičių armijos įėjimo; Karuno
miestą, pasidėjo pagalbinių poli-
cijon bataljonų formavimais, ku-
rie buvo kuriami kaip pietinės
armijos daliniai. Sukilėlių bi-
rus Taligame kalne tuomet buvo
paleistas. Ai ir eile kiti to ba-
taljono dalyviai, po to įstojo;
bei formuojanti policijos bataljo-
ną, kuris vėliau vadinosi pirmo-
jo "savisaugos" bataljono. Stojan-
ti jo savo vardu. Užrašyti; ji bu-
vau mūsų komendantūron, kuri
buvo Jelenine ir buvusių laisvės
alijos gatvių kaimo.

Buvau prisintęs; trečiojo
kuopo, būrio neatmums. Skyr-
niuko pavadinotą pareigomis. Tu-
rijau anuometį puskaviniukio laip-
nių kuopos rados buvo lėstena-
tas Barzda. Skyrniuko buvo an-
uometį puskaviniukio. Po keičiam
be to, dar trečiojo kuopoje
palaik

tarnavo kariai - Jai li nes sta-
rys, Palubinskas, Micins, Ali-
šauskas, Arlauskas.

Mūsų bataljone kariai,
tame tarpe ir ai nesiojome tie-
turos buržuazinei armijos unifor-
mą, ginkluoti buvome kariskai
ne tarybinei sistemos šautuvais.
Tiksliai pasakyt, koki šautu-
vą ai turėjau, dabar negalim
neatmen.

Į padain mūsų kuopa stori-
jo Laimis alėjoje, netoli taip
radinamos lašųjės - "soboro".
Maždaug po mėnesio laiko bu-
vome perkelti; į aligį, Kalną,
prie Vileišio aikštės; buvusios
Karo policijos kareivinės.

Bataljone ai tarnovau iki
1942 metų pavasario, tai yra jo išvy-
kimo; kunja Mane tuomet perkei-
li; taip vadinau 8-tą "sai-
sūjos" bataljoną, kuri disloka-
u Janėmose. Maždaug po mėnesio
laiko perejau dirbti; Kauno
miesto politbiuro dantų techniku.
Tarnybos 1-ąją bataljone
Ola.

metu ar trīs kartus armenis-
kas dalīdza ar tarybiniņ pilie-
cīm - šādā tautības armenis - šan-
dyne.

Viens šandynes; vyko pa-
cīsmis pirmomis bataljona mi-
kšimo dienomis. 1941 metā 1941.
tiklēm dators neatņem.
Jis būv septiņtāmē Kauņo for-
te, kuris yra šaligāmē kalve,
netoli kliniķiniņ ligoniņi.

Pārmerktuoms - šādā tautības
vyks - šandeme in kulkovāidšē,
kuris, kiek dabas atņem būv
3 ar 4 in in šantuvy, kuris in
būvome ginklnot. Šandeme
ma kalvy; aprašis, kur šem-
mop in būv nīvāyts pārmerk-
tēp. In šandeme tūmēt
apē 500 šmōm. Ar, kartis
in kitais taip pāt šandēšān.
Kiek šmōm, mīšorians arme-
niskais, pašokytis negalin.

Rudenī, Tēko dalīdza in ma-
niamē šandynes, kuris vyko
Kauņo demitajamē forte. Cio
Pētis

metu ar tū kartus armenis-
ka dalyvavau tarybinis pilie-
cis - šydų tautybės armenų - šau-
dyne

Vienas šaudyves įvyko pra-
cious pirmomis batalijone mri-
kūrimo dienomis 1941 metų rase-
rą, toklemaš datos neatmėm.
Jis būn septintame Kauno por-
te, kuris yra šaliajame kalve,
netoli klinikinų ligoninių.

Pasmerktojus - šydų tautybės
vyrus - šaudėme iš Kulikovaidžių
kūnų, kiek dabar atmėm būvo
3 ar 4 ir iš šautuvų, kuriais
būvome ginkluoti. Šaudėme
ma kalvų; apacių, kur šėm-
mop ir būvo mvasyti pasmerk-
tieji. Iš šaudėme tuomet
apie 500 žmonių. Ar, kartus
m kitais taip pat šaudėm
kiek žmonių, miorian ar me-
nikai, pasakytis negalėm.

Rudeni, teko dalyvauti ma-
niaus šaudyves, kur vyko
Kauno dešimtajame porte. Čio
Pabūt

ar armeniška dalyvavau su-
sandant neng grupę, apie
100 žmonių. Sandy me dalyva-
vo apie 40 mūsų ir kiti knopų
kary. Pastebėjusius suvartyda-
ro, ilgą tranšėją, kuri bu-
vo trumpa, maždaug po 100 metrų
ilgio, o kiti nuo krašto san-
dydavo; juos. Po to vėl, tran-
šėją suvartydavo apie 100 žmonių,
ir juos suvartydavo. Ir taip
beuik mūsų dienų. Tuomet, kaip
jam mūsų dalyvavau su-
sandant tik neng tokią grupę
pastebėjusį, vėly ir moti-
nų bei vaikų. Be to, šio san-
dymo metu teko vartyti ir gėto
fortą suvartyti pastebėjusius
bei stovėti prie gėto sargy-
boje.

Mūsų suvartymo metu, kaip
buvo kalbama, buvo suvartyta
apie 10 tūkstančių žmonių.

Vėliau mums, jau būvo šal-
tą, bet mūsų taktika nebuvo
mūsų dalyvavau suvandy-
tyda, atnešty ir četovosakijos.

Pasteb.

ar armėnų ka dalyvavau su-
 standant neng grupės, apie
 100 žmonių. Sandy me dalyva-
 vo apie 40 žmonių, kitių knopų
 kam. Pasmerktuosius nuvaryda-
 ro, ilgais transejais, kuriu bu-
 ro 'trų, maždaug po 100 metrų
 ilgio, o kiti nuo krašto išau-
 dydavo, juos. Po to vil, tran-
 sejų nuvarydavo apie 100 žmonių,
 ir juos nuandydavo. In taip
 buvėk iš dienos. Tuomet, kaip
 jau minėjau dalyvavau su-
 standant tik neng tokių grup-
 ę pasmerktų gyvybių ir motė-
 ry bei vaikų. Be to, šio išau-
 dymo metu teta varyti iš geto
 fortą nuandymui pasmerktuo-
 sius bei stovėti prie fortų saugy-
 boje.

Minėto išaudymo metu, kaip
 buvo kalbama, buvo nuandytas
 apie 10 tūkstančių žmonių.

Vilais mdeui, jau buvo val-
 tų, bet mienio taktikai neatme-
 mo, dalyvavau su standant
 dydų, atnėty iš četovosakijos.

P. M. M.

grupų taip pat derintame
forse. Tardymas vyko tokio
pat būdo, kaip ir per manų
tardymą. Iš viso buvo išau-
dyta apie 2-3 tūkstančiai
žydų - vyrai ir moterys, vaikų
nebuvo. Tuomet, ai armeniška
kartu su kitais dalyvavo ir au-
dant apie 3 grupes žmonių,
mūsų, taurėjas. Kaip
jau minėjau, tokių grupių
būdam apie 100 žmonių. Viet
ai patį duoniam armeniška,
pasakyti negalau. Kaip ir visais
kitais kartais, taip ir šiuo kartu,
ai šaudėjas ir karisto šau-
turo, kuri turėjo apsiginkla-
vimi. Tardymą protokolų pusei-
ciai, mūsų šaliniai. P. M.

Tardymas buvo vedamas
su pertrauka nuo 13 val. 30 min.
iki 14 val. 45 min.

USK. to pui siūlėjas TIR
MT Tardymo skyriaus ypa-
tingai naktin, būtų sup. tar-
dytojas - kapitonas
B. K. (Kadys)

Apklausojo foto kolas

Vilnius, 1961 m. spalio mėn. 2 d.

Ar VK-to prie Lietuvos
TSR MT Tardymo skyriaus ypa-
tingai varbinę bylą vsp. tardy-
tojas kapitonas Kazys, apklau-
siau įtariamąjį -

Matinko Prano Anta-
nos, gimęs 1908 m.

Apklauso padalo: 11 ml. 10 min.

Apklauso bazga: 13 ml. 25 min.

Klausimas - Papasakokite prie
kokiu aplinkybių pirmąją "saviu-
gos" batalijono dalį ir vykdė
tarybinę piliėnį, maršm. i au-
dynus Kauno miesto ketvirtame
pulte?

Atsakymas - Man teko dalyvauti
įvykdytų tautybės armenų i audymu.
kurį 1941 metų vasarą, tiksliau
laiko neatmenau, mūsų bataljo-
no dalį ir vykdė Kauno mie-
to ketvirtame pulte. Armenus ka-
P. Mat.

ai tuomet nesąndžiau. Buro
nuo tai me skančią aplinkybę.
Viong rytą Kariminkai Barada,
Dagys, Morkis, Kily neatmenu,
pakilę apie 20-30 karis, tamie
tapyrė is man, is patinoto gin-
kluotus šautuvais prie Kauno
Kalejimo. Kartu su mumis m-
ejo leitenantas Morkis, Dilginas,
Ivanaukas, Srite, Paskerisius,
Alisaukas. Kily dabar neat-
menu.

Prie Kalejimo mes praėjėm
apsaugou masdang 200-300
žydų tautybės vyrų. Moterys is
vaikų nebėr. Jė buru isvartyti
is Kalejimo, kur is gra Mickeri-
ciaus galvė.

Mėnetus asmenis vare me prie
taip vadina mo "Laliojo tilto" ku-
rio ejo geležinkelis is kurio buru
tuomet suprogdintar. Metoli
jo buru padarytas laikinas pen-
toninis tiltas. Toliau mintuo-
mus, per varų per tiltą lydi-
me plantu pagal Hemming Ho-
nammer pusei. Priejus Panem-
Rthas.

ar tuomet nesandžiau. Buro
 vartas prie Ukanciu aplinkybės.
 Viena rytą Karininkai Barzda,
 Dągys, Morkis, Kity neatmėm,
 pakilo apie 20-30 karis, tamie
 tarys ir mane, ir prisiute gin-
 kluotus šautuvais prie Kauno
 Kalejimo. Tada du mūsų mu-
 šio leitenantai Morkis, Dilgins,
 Ivanauškas, Srite, Pärkeričius,
 Alisauškas. Kity dabar neat-
 mėm.

Prie Kalejimo mes praėjėm
 apsaugos mašdang 200-300
 žydų tautybės vyrų. Moterų ir
 vaikų nebūvo. Jie buvo išvairti
 iš Kalejimo, kuris yra Micki-
 čiaus gatvė.

Mėnetus ar mėnesį rašėme prie
 taip vadinaimo "Laliojo tilto" ku-
 riuose geležinkelio ir kuris buvo
 tuomet suprojektintas. Metoli-
 jo buvo padarytas laikinai per-
 toninis tiltas. Toliau mintuo-
 mus, per varę per tiltą lydi-
 me plėntis pagal Nemunio pa-
 nemius pusei. Priejus Panem-
 Piliui.

ne pamkoms i kelio, kuris veda
 i Kalno. Ant Kalno maðdang
 uð 400-500 metrų. Kai reþe kelio
 pusiþe, u yra ketvirtas portas i
 keli u varams smimtuoms. Jæjus
 pro vartus i portą pamkome
 i dëring mið. Kur iþo gylus
 u platus griovys. Tame gri-
 ovþi kurio vieno vieno bër-
 is mityta plytomis u sudinomis
 aut ðemes pamerktuoms.

Tiesa, dar prie jëjimo, portą
 storejo du staliðiai prie kuri-
 buw liutenantas Berzda u keli
 rokiuþi. Karininkai bei karininkai.
 Praeinant pro juos atva ytrisius
 zydaus, þe atimimojo is þy rus
 daiktus: laikrodzius, ðrodis, per-
 lin kus, reidrodutis, rûkas u pa-
 naðiai. Be to ai maciau, kad
 porte buw dangian mity knopas
 karnis u man nepradistams karny
 u kity knopu. Kaip þe ten pate-
 ko, portą ai uðinan buw
 kalbama. Kad, portą u ka-
 kur ta atgabentis misandymu
 u moterþ zydes. Jor buw nuvartos
 Piltas

no pramokus i kelią, kuris veda
i Kalną. Ant Kalno, maždaug
už 400-500 metrų, kai reikės kelių
prieš, ir yra ketvirtas fortas,
kuris ir vadinasi mintuomus. Jis
pramokus i fortą, pramokus
i dešinę pusę, kuris yra gylus
ir platus griovys. Tame grio-
vyje, kuris nėra nėra būna
ir mišryto plytomis ir susidoro
ant žemės pamerkimais.

Tiesa, dar prie įėjimo i fortą
stovėjo du staliukai prie kurių
buvo leitenantas Beizda ir keli
rokių karininkai bei kareiviai.
Pradėjus pro juos atvažiuoti
sąjauks, jie atsiminė ir į juos
deiktus laikrodžius, žiedus, per-
liukus, veidrodžius, šukas ir pa-
našiai. Be to, ai mačiau, kad
forte buvo dangian mūsų knopas
karnis ir man nepažįstamus karin-
ius ir kiti knopai. Kaip jie ten pate-
ko i fortą - ai nežinau. Buvo
kalbama kad i fortą ir kad-
kur tai atgabentis susidorojimus
ir moterų sąjauks. Jor buvo mirusių
Poltos

Kairis jūse mūs iejimo, ports,
ar kā kur tai tiešai. Dabas neat-
memu.

Atvaram, ports, ziedus.
grūtai prasīdējo jū rāndy-
mas. Sandy mas vāko aiktē-
lē, kuri būv aiktēciens to
grūto, kuriame būv sengom
pamēktieji. Toji aiktēlēji
būv i kastos mēn ar di dno-
bi, gerai dabas neatmemu, mēd-
dang 30 metru ilgjo, 2 metru
plotis, kur pamēktuoms sta-
tydaro po 10-30 zīmoni, i
rāndydaru. Sandy mēdang
15-20 mīnu, tai gra tēdros
kuopos kam. Pamēktieji mē
duobis būv nustatomi mēgaro-
mū, rāndancuoms, kitoji duobis
mēdē. Kuo rīnu, jū mēdaro
i duobis, o kiti mēnkdaru mē
duobis. Lāromu po to paty rān-
dytojai nustumdaru, duobis. Sān-
doma būv mēdang i 5-6 metru
atstumo pagal lēitēnāto Dāgjo
berzdos u mēsilos Arlānsto ko-
mandā.

Īsaudymu metu ar kur, laiks
sargojam pamektuomus grie-
vys, o taip pat grupimus redzi-
jam pie duobes, kur vyko ģau-
dymas. Mācīam, kaol tīstīgais
pamektuomus ir ģautuvy ģau-
de puskariniuki Pārkericim, Ru-
sinas, eilim Labunskas, mīdīle
Arļauņskas, stordamers netoli
duobes ģauode ir ģistoleto. Taip
pat ir ģistolety ģauode Berzdo,
Dağys ir ģorkus.

Kitī dabas neātmeus. Kar-
tu m manim pamektuomus
pie duobes redziogo Micius,
Grite, Dilgins, Kulicins. Ki-
ty neātmeus.

Atsimeus toki moments. Kuo-
met ar m kitas apsaugimukais
ir ģriovo pie duobes, kur vyko
ģaudymas, atredziām eilim
grupis pamektlygy, ir ģy taryo
ir soko nenas, mādang 18-20
metu, vyukas, ir mādgo, lēnkis-
kas ģaukli, kaol ģis eļas ne ģydas,
bet lēnkas, kaolgo neģaudlyty.
Pie go ģisgo kar tai ir mīngs ka-
pūms.

uminku, kas būtent - dabas
neatņem. u ir jūsto leto šore
; galog.

Vīnas tas šandymas uš-
tūko apie du valandas. Kas
užkusi šovonus m duobimis, da-
lar nāšinas. Po šandymo mūs
; karinines parūžē atuknāšimais.
Klausīmes - Koks atstūmes būro
mo tos nētos, kur pūš šandymu
sanguojote pāsmēkluosius. Iki
duobis, kur vūko šandymas?

Atsakymas - Mārdau 50-70
metus. Kaip jau minējām, i-
ten šandymo nēta nēimati.
Šandymo vārdg u aplinkys
ai mācīam tādē, kai atvārdavām
pūš duobis eilīng grupē pāsmēk-
tyg. Pūš. Šandymo protokolē
pērkāimā, mūsānglūs šēimāgūi:
Pūš.

VSK-to pūš šēimāgūi, TIR
MT Tardymo skūriams ypr-
tingas vārdū, būs vūp tar-
dykojor.
Kapi tones. B. Kēimā
(Kāzyp)

Apklauso protokolai

Vilnius, 1961 m. spalio mėn. 2 d.

As. VSK-to prie Lietuvos
TSR MT Tarybų skyriaus
ypatingai svarbių bylų vy. tar-
dytojas Kapitonas Kazys, ap-
klaustas įtariamąjį -

Matinską Prang. Anta-
nos., gimusi 1908 m.;

Apklauso pradėta: 14 val. 50 min.
Apklausa baigta: 18 val. 00 min.

Klausimas - Kokiose dar vietose
rokičių okupacijos metais jums,
kaip "saisaungos" batalijono da-
lyviui, teko dalyvauti sandant
tarybinis piliecius?

Atsakymas ^{sen} Man amnesiai ka-
ypa tiek kartu su kitais opsaung-
minkais sandyti tarybinis pi-
liecius; vaimiose Lietuvos mi-
teluose. Dabartinis metu ai-
atimenu tokiar ivyka; sandy-
mus diu; babtus u Prigalyg.
PMS

Buro tai pui sekamā, aplink-

bu:

J Bēbtus ir vykome dnieus
sūkņrāimian idurdien. Viso
mūst, trešios kuopos karni, buro
apie 50 žmoniū. Vadovaro mums
Kariminkai - Noikis, Berzda, Da-
gys. Tā karni, kuri vyko karīt, at-
mēm mīstlā Arlauskā, Pārkēri-
cū, sav skyriminkā, cilini La-
būnskā, Liabūgā, Ališauskā,
cilini Miciū, uš mane pagelāmāis
vyremis. Gailiņas stāis. Kiti
dabas neatmēm. Viņi burome
ginkluoti karimkāi ianturāis.

Kai atvykome, Bēbtū mīe-
teli, kaškur tai pui aikītes, nē-
tōs dabas gerai neatmēm.
Buro mīvāis šyds tantylis, i-
licīai - vprai, motens, vaikai.
Jnos saugōjo nēlīnīai ginkluo-
ti nacionalistai u policiniatka.
Dali mīst, apsāgininkū, tamē
tarpis u ai, pūrijungime, pui
policiniatka, i tnos mīmtuopms
padojome vāryti, mīsteli kurn.
Buro kītoš i būmācū, plēnto pūsoj.
P. H. A.

netoli Mendžio, maždaug 2 kilo-
metrus atstume nuo pacio miest-
lio. Čia buvo ir kartos dvi
pailgos duobės apie 40-50 metrų
ilgio, 2 metrų pločio ir apnektos
pat gylio.

Šis nuo mes atvareme apie
400 žmonių. Dali vėži vėžimai,
tai yra tuos, kurie negalėjo pra-
tiserim, mėtėm su mažais sai-
kais.

Atvartuosius grupėmis po
40-30 žmonių pradėjome ra-
nyti; duobes, o po to ir visus
juos sandėme. Sandėmėm
kartu gal 30-40 mūsų kuopos
karių. Vietiniai policininkai
sąsajojo sandėmo netį ir tuos
pasmektuosius, jie taip pat
murenginojo getus ir vėžinius
drabužius. Sandėmėm radoraro
Vortus, barzdo ir Dagys. Po to
kai eisime grupė buvo mūsa-
dama, prie duobės vietiniai
policininkai atvairdavo kitus.
Čia juos perimelavo mūsų op-
eracijininkai - apie 10 žmonių - a
Pakas.

survaydaro i duob. Tas desins-
tukas, kuri tieiogiai survay-
daro i duob pametkumus
kisdaisi: po kurio laiko sto-
daro i tieiogiai sandanciu-
jy taipq, o varineli vėidaro
tie, kurie anksciau sande. To-
ku liudu sande isi atoyku-
reji, tame tarpe u ai. Kiek ai
rats armeniska misioniau smo-
nu, dabar pasakyti negaliu.
Is iso sandyures uztuko apie
4 valandas. Kartais tekdaro pa-
lankti, kol is miestelio atvede-
ro eilins grupę pametkujy, kurie
buvo pristatomi su redimais. Del
sios miesties sandyures uzsite-
se u pasibaige jau konstant.

Gerai drabužius paimime
mes, sandytojai u netiniais po-
licininkai. Turim patikslinti, kas
apsauginiuka, tame tarpe u ai
imdaroms tik vertingumais dakt-
tus, kaip pavyzdžiui. Laikrodžių
sėdus. Kiek u ko ai tuomet paim-
imus armeniska, dabar neat-
mums. Netiniais policininkai.
P. M. A.

kas būtent ir kiek jų - dabar
neatmėnu, taip pat prisidėda-
ro prie mūsų - sandytojų.

Jo sandyto mo buvėlo me ;
mašinas, kurios storejo netoli
miškelio ir mokyklos ; Kauno.

Minėtą sandyto mo galėjo
būti mašdangų mokykla me-
nesio pradžioje 1941 metais, nors
tiksliai mėnesio nepatmėnu. Je-
rai žinan, kad dar buvo šilta.
Klausimas - Palubinskų jong, tar-
navusi pirmąjame "saisungos"
bataljone, jūn pažinote?

Atsakymas - Tarnaujant man mi-
nėto bataljono trėčioje kuopoje.
Palubinskis pavardę man teko gir-
dėti bet aš dabartinis metus
jo geras neatmėnu. Apklauso pabrė-
žėly perskūrcian, parašę 2 Seimigini:
P. K. S.

VSK-to prie Lietuvos TSR
MT Tardymo skyriaus ypa-
tingas darbinis, bylą vėp
tardytojas
Kapitonas. O. K. S.
1 K. S. P.

Aptaukos protokolas

Vilnius, 1961 m. spalio mėn. 3 d.

Ai, VSK-to prie Lietuvos
TSR MT Tardymo skyriaus ypa-
tinga svarbi, byla, vsp. tardy-
tojas kapitonas Kašys, aptau-
kamas; tarimasis -

Matuokį Prang, Antono
s, gimusi 1908 m.

Aptauka medita: 10 val. 50 min.

Aptauka laigta: 13 val. 15 min.

Klausimas - Papasakokite apie
tarybinę piliečių tardymą.
Kuri rokičių okupacijos metais
įvykdė pirmojo "saisaugos" le-
talumo dalyviai Priegabos mis-
telyje?

Atsakymas - Datas tiksliai pa-
sakyti negalim, nes neatmemi bet
tai būna maždaug 1941 metų
mūsų mėnesį, pirmoje dienos
pusėje, apie 50 trečiosios pusės
kaim, tame tarpe ir ai, būvome
Pab.

paskirti vykti į operaciją. Kas
atliko tą skirtingą, dabar ne-
atmėm. Litenantais barzdos, Wor-
kus. Daug ar višilo Arlauskas.
Paprastai operacijoms radosvanda-
ro ir žmones paskirdanį.

Tiek dabartinis metu atmė-
m, į šią operaciją buvo dar
paskirti Labauskas, Paikeris, im-
skreby, Ivanauskas, Alisauškas,
Susidas, Byla, Dilginas, Liauba,
višilo Arlauskas. Kiti dabar
neatmėm.

Vadovavome dviem ar trimis
mašinomis - sunkvežimiais. Į Pri-
galę atvykome vidurdienį. Mies-
telėje, Linagogoje, radome suvartus
nešimius žydus - vyrus, moteris,
vaikus, kuriuos čia saugojo neti-
niai policininkai.

Mes buvome paleisti pasivaik-
ščioti, nes sandėlymus dar kažkas
tai buvo nęramošta.

Po kurio laiko mes, apsaugininkai,
kartu su netiniais nacionalistais
bei policininkais nušlavome žydus
vyrus ir miestelį, kur mašinos į sta-
vėm.

lometų atstume, netoli Dubyros
buro įkasta pailga, maždaug
50-60 metrų ilgio duobė. Čio-
nio netolį iki Dubyros buvo
maždaug 300 metrų. Į kitos pu-
sės buvo knimais. Bendrai visa
netolį buvo apaugusi knimok-
šniais. Kas ir kuomet; sandy-
mo netolį atvairi moteris - da-
bar neatmėm.

Vietiniai policininkai gru-
po sandymo netolį, o po to gru-
pomis po 30-40 žmonių prasėjo
vesti prie duobės, kur mes, atvyku-
siai, sandime juos išsanturvy.
Prie duobės pasmerktuosius meta-
tydavo užgaramis; mus, sandy-
tojus, sandim juos maždaug iš
5-6 metrų atstumo. Kai kėmies
suvarydavo trisio; duobė ir mes
juos sandime dūo duobės krašto
išsivisau. Prie mūsų trisiogiai
sandytis prisidėjo ir keltas vėli-
nių policininkų bei nacionalistinių
ginkluotų gaujų dalyvių, bet
jė man buvo nepažįstami.

Trisiogiai sandėian ai pat,

Rtms

Labauskas, leitenantas, Norkus,
Barzda, Paškevičius, Skreby,
Iranauskas, Ališauskas, Kusinas,
Bylo, Dilgins, Liaubo, Arlauskas,
Kiek ar arbo iš mano išvardin-
tų apsaugininkų, kiek nors mi-
nėsimė 2 monni, pasakyti nega-
lin, nes šandėme visi kartu;
maš 2 monni, šandėme tol, kol
mšandėme visus, tai yra maš-
dang 300 - 400 2 monni, vyru,
moters ir vaikų. Šandėme de-
lyvaro visi atvykusių ir, kaip jau
minėjau, keletas melnių.

Pr anton prieš mšandant
buvo mrenžiamos, dabar gerai
neatmenu.

Po mšandymo ugrizom;
miesteli, kur mienoje ir valgyklis
ar restorane mums, šandėtojam,
buvo mrenžtos sėdės. Tok sė-
dėse mums buvo paduoti šaltis
ir karšti uškančios, degtinės.
Jok dalyvaro visi mūsų kariai ir
melniai nacionalistų vyruojų
bei policininkai. Vaisių metu
militarai čepo, vardo tikrai
Rštut

neatmemu, m. kurio susipa-
žinan Kaune 1936 metais, kur
abu mokėmės "Auroras" gimne-
zijoje. Kaip praeikijs, ji
tuo metu Priegaleje buvo po-
licijos viršininku.

Kg konkrečiai čepas dar
įaudymo metu, ar dabar neat-
memu.

Kadangi rašėsi paribairi
jam po pusanakcio, Kaune
nevažiavome, bet paribairi nek-
roti. Kur nekrotom, dabar
neatmemu. Kitą dieną mgyžom
namo.

Klausimas - Kur jums dar teta
dalyvauti tarybinis pilietinis
įaudymos roticinis okupacijos
metais?

Atsakymas - Daugiau ar neat-
memu, kod būčiau kur nors da-
lyvauti įaudant tarybinis pi-
lietinis.

Klausimas - Ko jūs 1941 metų
viduryje kartu su kitais belais-
no dalyviais buvotė įvykyje
; Pavilė? RMA

Atsakymas. Į Pasvalį ai išvy-
 kes nebuvau. Atmėm, kad
 1941 metų molenis m dienoms
 sinomis. Mūkėsimais sadosau-
 jami leitenanto Benzolos buro-
 me išvyks; šiaulius viso luro
 mius buro apie 40-50 žmonių.
 Iš jų atmėm Dilgins, Paške-
 rėn, Jaičius, Laburšką, Pr-
 lauršką. Kitą dabar neapamėm.
 Bernakroje per Kačkoki tai klebo-
 ng darėruojė. Kitą diong išvy-
 kome; Kaung su koki tikslu
 lurovė atvyks - dabar neatmėm.
 Šandytis žmonių neteko. Iš sekoro
 mer burovo paleisti; miesto pa-
 sivaiškėsioli. Kiek atmėm, mis
 klebonijos buro balto mūrine baš-
 nyčia. Ta neto yra Kačkoka
 šiaulius miesto pakraštyje.

Klausimas - Jums pateiktame T-o
 papilbinis policijos tarnybos "batal-
 jone" 1941 metų rugpjūčio mėnesio ladi-
 suos įsakymo Nr 58 fotokopija, ori-
 nelės kurio sąlygomis šie turės TSK
 Centriniam Vėstybiniam arduje.
 Minuto įsakymo keliantame pa-
 rama.

ragrofe yra išvardinti to la-
teljeono trečiojo kuopos kariai,
kurie mūsų mėnesio 26-31 die-
nomis 1941 metų buvo išvykę
komandimotėn; Pasvali Trečio-
jo esate išvardintas jūn - Ma-
tiūkas Pranas. Ką jūn galite
užsiminti su tuo pavirkiu?

Ačiū jums - su įsakymo foto-
kopija supažindinau Matą, kad
trečiojo esate išvardintas ai Ma-
tiūkas Pranas, nes kito Matiūko
Prano mūsų kuopoje nebūna, bet
ai dabartinis metu neatmėnu,
jog būčiau tuomet vadovavęs;
Pasvali, Apklausa per šolį, per šolį,
nėra suradęs mūsų. Se nūjau: P. K.

VSK to prie kietumos TSK
MT Tardymo skyriaus
ypatingai varbin, byls
vyt. Tardytojas -

Kapitonas

B. Klemas
(Kažyp)